1976

English-Khmer medical dictionary

Sally E. Keller
SIL-UND

[How does access to this work benefit you? Let us know!](#)

Follow this and additional works at: <https://commons.und.edu/sil-work-papers>

Part of the [Linguistics Commons](#)

Recommended Citation

Keller, Sally E. (1976) "English-Khmer medical dictionary," *Work Papers of the Summer Institute of Linguistics, University of North Dakota Session*: Vol. 20, Article 5.

DOI: 10.31356/silwp.vol20.05

Available at: <https://commons.und.edu/sil-work-papers/vol20/iss1/5>

This Thesis is brought to you for free and open access by UND Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Work Papers of the Summer Institute of Linguistics, University of North Dakota Session by an authorized editor of UND Scholarly Commons. For more information, please contact und.common@library.und.edu.

ENGLISH-KHMER MEDICAL DICTIONARY

by

Sally E. Keller

WORK PAPERS

VOLUME XX

1976

SUPPLEMENT 2

**SUMMER INSTITUTE OF LINGUISTICS
UNIVERSITY OF NORTH DAKOTA SESSION**

SUMMER INSTITUTE OF LINGUISTICS
BOX 5217, UNIVERSITY STATION
GRAND FORKS, NORTH DAKOTA 58202

408.2
S955
20
Sup 3

ENGLISH-KHMER
MEDICAL DICTIONARY

by
Sally E. Keller

Bachelor of Science, Bryan College, 1969

A Thesis
Submitted to the Graduate Faculty
of the
University of North Dakota
in partial fulfillment of the requirements
for the degree of
Master of Arts

Grand Forks, North Dakota

December
1976

PREFACE

In the middle of 1974, after a short absence from Cambodia, I returned to that country desiring to become more involved in some way in alleviating the suffering of the people, but realized that my long-term usefulness to them would depend upon continued serious application to language study. Therefore I readily accepted the request from the head of the nurses training program of a new pediatrics hospital in Phnom Penh to "translate some medical terms" to help them in training desperately needed medical workers, not realizing what an involved and time-consuming project I was embarking on.

Such a bilingual medical dictionary cannot be done completely on one's own, and I would like to express my gratitude to the people who patiently helped me in the task: nurses, doctors, and linguists, for their advice in medical and technical matters, and most of all the Khmer young people who worked with me day by day in the exciting but grueling task of preparing definitions.

TABLE OF CONTENTS

Preface	iv
List of Charts	vii
Abstract	viii
Introduction	1
The Dictionary	1
Intended User	
Entries in What Language?	
Grammatical Categories	
Pronunciation Helps	
Defining Sentences	
Sense Discriminations	
Bilingual Dictionary or Medical Dictionary?	
The Problem of Pali and Neologisms	
The Khmer Language and Writing System	11
The Language	
The Writing System	
Based on Sanskrit	
The Two Series	
Inherent Vowels	
Letter Order	
Subscript Consonants	
Independent Vowel Symbols	
Diacritics	
Phrase and Sentence Level	
Charts	
The English-Khmer Medical Dictionary and its Romanized Transcription	21
Conclusion	180
Choosing the Lexicon	
Other Dictionaries	
Filing Target Language Terms	

Studying their Concepts
Appendices and Illustrations
Highly Technical Target-Language Terms

Bibliography	186
------------------------	-----

9

LIST OF CHARTS

Chart

1. Consonant Symbols 17
2. Subscript Consonant Symbols 19
3. Vowel Symbols 20

ABSTRACT

This thesis is a study in lexicography in the form of a bilingual medical dictionary, containing approximately 1,500 entries. The methodology followed in this study was mainly first-hand field work in conjunction with native speakers of Khmer in the country of Cambodia for a period of over one year (including several months in Thailand), eliciting glosses and compiling definitions in the Cambodian (Khmer) language of English medical terms to be studied by Cambodian nursing students. The thesis also includes an introduction and conclusion presenting, defending, and evaluating facets of the project and the finished work, as an aid to other researchers compiling technical bilingual dictionaries, and describing briefly the Khmer language and its complex Sanskrit-based writing system.

INTRODUCTION

The Dictionary

Intended User

The maker of a bilingual dictionary has to decide exactly whom he intends to use the dictionary (S. Martin 1962:154; Haas 1962:47-48; Harrel 1965:1)¹. It is possible to make a bilingual dictionary that will be useful to several types of people, but it is not possible to make it equally useful to all groups (Kilham 1971:1). This dictionary² was aimed at a very narrow specialized audience: Khmer-speaking³ young people studying medicine through the medium of English in preparation for working in a hospital in Phnom Penh, Cambodia, which was to be run in English in anticipation of having foreign doctors

¹Because this dictionary was prepared under field conditions, and the project done because of field needs, most of the primary decisions were made before doing bibliographical research. The function of the bibliographical phase of the thesis has been mostly to confirm decisions made on the field and to provide a scholarly framework for those decisions.

²Cornyn (1962:274) gives a definition of a glossary that probably fits this work, but says it is a type of dictionary.

³The names Khmer and Cambodian will be used interchangeably in this paper to refer to the national language of Cambodia.

serving the hospital on a short-term basis with no time for the study of the Khmer language.⁴ The students had completed the next to the last year of high school on the average, had some knowledge of English already, had no previous medical training, and were being trained to about the level of a "practical nurse".

Entries in What Language?

There are various possible varieties of dictionaries that can be made of any two languages (Harrell 1965:8). One variable is as follows: In which language will the entries be given? If the dictionary is to help speakers of language X express themselves in language Y, the entries should be in language X. But if it is to aid in their comprehension of Y terms that they encounter, the alphabetical listing of words should be in language Y (Harrell 1965:5). Since this medical dictionary of English and Khmer was aimed at helping the Khmer student understand English terminology which he encountered in class, and especially since much of that terminology deals with

⁴The author was not involved with the setting up of the nurses training program or the decision to use English as the working language of the hospital and realizes that using a foreign language such as English in a third-world institution is a question that has been the subject of considerable debate in recent years. The learning of English was, however, very popular in Phnom Penh, with numerous store-front English schools and with many phrase-books, pedagogical grammars, and English-Khmer dictionaries in the bookstores which abound in the city.

technical concepts with which he had no prior experience (see page 6), the entries are in English.

Grammatical Categories

If the dictionary were meant to aid English speakers it would have been advisable to indicate the part of speech of each Khmer gloss. This information is of course unnecessary for the native Khmer speaker (S. Martin 1962:2). This brings up the subject of the grammatical designation of each English entry (Chavarria-Aguilar and Penzl 1962: 245-46). For several reasons, explicit notation of the parts of speech of the English terms (such as by means of an abbreviation following each entry) was not considered necessary either. The author often discussed with her Khmer team-mate whether a particular word being defined was a noun, verb, adjective, and so on, and every effort was made to make this information implicit in the construction of the definition, as suggested by S. Martin. The Khmer language has very acceptable devices to indicate such things in a definition, such as: the word កា/kaa/⁵ "the process (of)" to begin sentences describing an abstract noun which is an event nominalization (e.g. appendectomy, bath, breech presentation, epitaxis, or enucleation); the word ភា/phaiep/ "the state (of)" used in defining an abstract noun which is a state nominalization (e.g. edema, faintness, etc.)

⁵For an explanation of the Khmer script writing system, see pages 11 ff. The romanized orthography of Khmer used in this paper was designed by Huffman.

Another reason for omitting explicit grammatical information is the fact that there is a rather limited number of grammatical categories occurring frequently in this dictionary. Most of the entries are nouns, adjectives, and verbs.⁶ A general bilingual dictionary should include all of the function words of the source language--all the words necessary to the structure of the language (Bradley 1965:21). But this is a technical dictionary handled in a separate work (Swanson 1962:71) prepared for people who already have some knowledge of English, and there are other English-Khmer dictionaries and pedagogical grammars readily available to which they may resort to learn function words and other necessary common words which do not have any special medical connotation.⁷

Pronunciation Helps

A common function of a dictionary is to indicate proper pronunciation, both by means of a general guide to the spelling system, usually in the front matter, and by means of some type of phoneticization of each entry word (Malone 1962:111). The phonetic shape of each entry word may be indicated by means of diacritical marks on

⁶For example, pages 22-30 include the following number of entries in these grammatical categories: 71 nouns, 18 adjectives, 8 verbs, 1 adverb, and 3 phrases or abbreviations of phrases.

⁷Nevertheless, a few non-medical terms have been included because of their importance and frequency in medical communications.

the conventionally spelled entry word itself, or by a respelling of the word phonetically⁸ or phonemically (Malone 1962:115-17).

When there are two completely different orthographies involved, in a bilingual dictionary such as this, the entry in the source language may be followed by a respelling in terms of the orthography of the target language (Penzl 1962:244). For example, the entry "clean" in Preap-Sok's English-Khmer Dictionary is respelled ឆ្លែន (a phonetic approximation of the English word "clean"), and "contagious" is to be pronounced ចង្រៃចង្រៃ . The entry for "abdomen" (containing the English entry word, abbreviation of part of speech, phoneticization in Khmer script in parenthesis, and two Khmer glosses) looks like this:

abdomen, n. (ខ្នងបន្ទុះ) ពោះ, ក្រពះ

Sometimes this respelling in terms of the target orthography gives a fairly good indication of pronunciation, but often it is far from successful, due to the inherent discrepancies in the sound systems of the two languages involved.

Since there are several general English-Khmer dictionaries available it was not considered necessary for this technical dictionary to include a general guide to the spelling and pronunciation of the English language.

⁸Barnhart (1962:174) gives conflicting opinions of several scholars on the value of a pronunciation key.

Each English entry word could have been phoneticized in Khmer script as illustrated above, but, on the advice of the head of the nursing program, this was also decided to be unnecessary because of the pre-supposed knowledge of English of the nursing students and because the dictionary was made to be used in a school situation with nursing instructors who were native English speakers and could give help on pronunciation.

Defining Sentences

A large percentage of the entries in this medical dictionary do not have a one-word gloss but rather have a defining sentence. This is partly because of the nature of language--two different languages just do not have a one-to-one correspondence between their words (Bradley 1965:6,21; Nida 1958:281), often for syntactical reasons (Tietze 1962:271). Any bilingual dictionary maker has that problem, but in this case it is mostly because of the nature of the terms being defined. They are technical medical terms that are often representing concepts and procedures that are unknown to anyone who has not previously studied the field of medicine, no matter what his or her native language. Take, for example, the phrase "abdominal paracentesis", which refers to the process of puncturing the abdominal wall with a sharp hollow instrument and withdrawing fluid which has accumulated in the abdominal cavity (an abnormal condition). Khmer

doctors probably use this procedure and have a term for it (most likely a French loan), but probably the Khmer high-school student (like his American counterpart) has never heard of the procedure or its name. Thus, if that name, whether Khmer or French, is used as a gloss in the English-Khmer dictionary it will not help him to understand "abdominal paracentesis". A simple descriptive sentence, as one would find in a monolingual medical dictionary, will tell him what he wants to know.

Sense Discriminations⁹

Many of the terms in a bilingual dictionary will be polysemous and thus require multiple glosses. That is, there will be several different words or phrases needed in the target language to express the concepts for which the entry word in the source language is used. For example, the word "abortion" in English has two necessary glosses in Khmer: រលួតកូន /roluut koun/, meaning spontaneous abortion (miscarriage), and បណ្តោតកូន /penluut koun/, which refers to induced abortion. If the dictionary was intended to help the English speaker express himself in Khmer, it would be necessary to include English explanations of the specific senses of the Khmer words (that is, explanations of each multiple Khmer gloss such as given above) or else he would have no way of knowing

⁹Iannuci discusses this aspect very thoroughly in his "Meaning Discriminations in Bilingual Dictionaries". Harrel also treats this problem (1965:53-55).

which of the two Khmer words to use to express "abortion" in the sense he intended (Haas 1962:48). But the native Khmer speaker who looks up "abortion" does not need to have the "sense discriminations" of the multiple Khmer glosses explained (Harrell 1965:5; Robinson 1969:15,71; Bradley 1965:23), nor would they help him know which sense the English speaker or writer intended (it is the context which will tell him this), therefore this dictionary does not have sense discriminations.

Bilingual Dictionary or Medical Dictionary?

A decision the author of a pedagogical technical dictionary sometimes has to face in defining certain words is whether the gloss should represent exactly how a concept is expressed in the target language or whether it should be a technically correct explanation of the phenomena being defined (in the case where there is a conflict). In other words, is this basically a bilingual dictionary or a medical dictionary? For example, note the word "tonsils". The popular Khmer way to refer to tonsils is to say ដុះសាច់ក្នុងបំពង់ក /doh sac kny bompŭəŋ keə/ which means, literally, "sprout flesh (grow a tumor) in the throat". This is misleading, medically speaking, and it should be as accurate as possible since it is for nursing students. It seemed more accurate to say ស៊ីរីន៖ម៉ានខាងដួច(ក្រិនពញ្ញៈនាសងខាង រង្គ បំពង់កខាង(ក្រិនអណ្តូកក /sərireəŋ mien riəŋ

douc kropiñ nīw soqj khaaj bompūej koo khaaj kraoy qondaat/, "a gland-like organ on both sides of the throat at the back of the tongue". The solution reached in this particular case was to include both sentences, the popular Khmer one first, the medically precise one second, enclosed in parentheses.

The Problem of Pali and Neologisms

One of the challenges of making this dictionary has been related to the abundance of "new" terminology that had been recently re-introduced into the Cambodian educational system from ancient Khmer sources studies by specialized historians of the Cambodian government, and to the practice of including many terms from Pali, a middle Indian literary language which is the language of the Buddhist scriptures (Winternitz 1959:40), on the "Khmer" side of traditional dictionaries. Many words that are common to a recent high-school graduate are unknown to someone who completed his or her education a few years ago. Also, in looking up technical terms in a French-Khmer or English-Khmer dictionary one finds a high percentage of the so-called Khmer equivalents completely unknown even to the recent high-school graduate, who reacts by saying that is a Pali word and he has never heard it before. Therefore the dictionary maker has to discriminate between forms that are meaningful to the target audience (although not to older or uneducated

people) and forms which are definitely Pali terms which have not been assimilated into the Khmer language or secondary educational system although they might be known by scholars in the Buddhist religious system. Thus it often seems necessary to make a circumlocution, a defining sentence, even when other dictionaries do list a term which is supposedly the Khmer gloss for a given technical term, in order for the new nursing student to understand, and other times it seems proper to use the new terminology known to present-day students but with which the older population is unfamiliar.¹⁰

The Khmer Language and Writing System¹¹

The Language

Khmer, also called Cambodian, is the national language of Cambodia, and because historically speaking the Khmer nation occupied a larger geographical area than it now does, Cambodian is also the language of the home in parts of eastern Thailand and in the Mekong delta area of Vietnam. The language is surprisingly homogeneous through-

¹⁰ Tietze (1962:264) mentions a similar situation in Turkey. The government was trying to replace loan words with "real Turkish" words. The new words did catch on in the sciences taught in high schools and colleges, creating a communication gap between older and younger doctors, lawyers, engineers, etc. He discusses the problem this situation presents to the dictionary maker.

¹¹ Although the author is indebted to Huffman for much of her knowledge of the Khmer language and writing system, this section (with the exception of the charts, which are modified from his charts) is written mainly on the basis of her own experience and her understanding of the language.

out Cambodia and even in these Khmer-speaking parts of neighboring countries, with the greatest variation being in phonology. Spoken by approximately 7,000,000 people, it is the largest representative of the Mon-Khmer language family, which also includes Mon of southern Burma and scattered tribes throughout Southeast Asia, and is the only one having the status of a national language.¹²

Although Khmer is not related to the Thai language, Khmer and Thai share a large body of cognate vocabulary items because they both borrowed from Sanskrit and Pali, and because of mutual borrowing. In contrast to neighboring tongues, Cambodian is non-tonal and contains a large percentage of disyllabic words as well as some polysyllabic words. The morphology is slightly complex in the sense that there is some prefixation and infixation (although rarely productive), and there is also compounding and reduplication (Huffman 1970a:ix), but the morphology is fairly simple in the sense that words are not inflected for tense, person, number, and so on. The disyllabic words usually have an unstressed presyllable (which typically undergoes some elision and vowel neutralization in fast speech, depending on the regional dialect) and a stressed main syllable.

¹²Recently some scholars, for instance Thomas (1973:139), have been presenting evidence which would place Vietnamese in the Mon-Khmer family. Vietnamese is, of course, also a national language and has many more speakers than Khmer.

The Writing System

The Khmer nation has had a long history and looks to its past as a time of great glory as a people. The Khmers have had a writing system since ancient times and have much literature.

Based on Sanskrit

The Khmer writing system was based on Sanskrit, although the particular symbols in use today look very different from those of Sanskrit. This orthography was made to fit the peculiar phonological contrasts of Sanskrit, which although were shared by Khmer at that point in history, are not the same in the Khmer language of today.¹³ Thus the script may seem cumbersome at first to the foreign learner, but with practice a person can learn to read, since the pronunciation is very predictable from the spelling, with few irregularities. On the other hand, it is difficult to predict the spelling from the pronunciation since there are various ways of representing many of the sounds and combinations.

¹³Historically there seems to have been a voiced-voiceless distinction in the consonants which is reflected in the writing system, but which was later lost. Parallel to this historical distinction is the present-day bifurcation of the vowels. See Jenner (1966:13), and also Gregerson's (1973) explanation in terms of the tongue-root position. Marie Martin (1975) tells about an isolated present-day dialect of Cambodian (spoken in the remote Cardamom mountains) where this bifurcation did not occur and the contrast between the two series is actualized in a register system.

The two series

Basically there are twice as many consonant graphemes as there are phonemes, and only half as many vowel symbols as sounds. So the consonant symbols are divided into two different series, and each vowel symbol represents two phonemes with pronunciation in any particular case depending on the series of the consonant symbol with which it is associated. For example, the letters and both have an unaspirated "t" sound. is first series and is second series. The vowel symbol , which is written contiguous to the consonant, has two possible values, /aa/ in first series and /ia/ in second series. Therefore the word "grandfather" is pronounced /taa/ and the word "duck" is pronounced /tia/. So although in looking at these words it would seem as if the consonants are different and the vowels the same, actually the vowels are pronounced differently and the consonants the same.

Inherent vowels

Each consonant also has an "inherent vowel", depending on the series, /aa/ in first series and /oo/ in second series, which is pronounced if no vowel symbol is written (except when the consonant grapheme is word final, in which case the implicit vowel is not pronounced). Thus a word may be written with a single letter, such as /kaa/ "neck", or it may be written with several conso-

nant symbols and no vowel symbols, such as កក /kaaq/ "freeze" or ក្រហម /krahaom/ "red".

Letter order

In general, Khmer is read from left to right, but within each word the letters are not necessarily in that order. The vowel symbols vary as to their placement. Some always occur to the right of the consonant after which they are pronounced, such as ៗ¹⁴ in the example above, some occur above such as ្ម, some below such as ្យ, some to the left such as ្រ, and some are divided into parts occurring on two or more sides, such as ្រៀ, ្រ័, and ្រ័.

Subscript consonants

When there is a consonant cluster, the letters are not written in a linear fashion, but the consonant which is pronounced second is written with a special symbol which usually occurs beneath the first one, such as ្រ "d" in ម្តាយ /mdaay/ "mother", or around it as ្រ "r" in ្រ័ /srey/ "woman", or partly below and partly extending up on the right, as the symbol ្រ "b" in the word ក្បាល /kbaal/ "head". Since the vowel symbols may also occur above or below the consonant there can be quite a "pileup" of letters sometimes, making Cambodian

¹⁴Since these vowels cannot be written alone, they are illustrated here in conjunction with a dash to represent the consonant symbol and show the spatial relationship.

writing require more space between the lines than more strictly linear orthographies. (Examples: /knoʔ/ "in, inside", /mhoup/ "food", /kñom/ "I, me".) Each consonant symbol has a matching "subscript" symbol, then, which is used when that sound occurs second in a consonant cluster. The subscript may resemble the superscript symbol that it stands for, such as for , but in many cases there is no resemblance, such as between and .

Independent vowel symbols

There is one more set of symbols, many of which are less frequently used, called independent vowel symbols. Most of them represent sounds which could alternately be spelled with the symbol (glottal stop) and one of the vowel symbols on Chart 3. below, and are used to write word-initial syllables consisting of an initial glottal stop and a vowel.

Diacritics

The Cambodian writing system also includes several diacritics, such as , , and , which change one consonant series to another, and which affects vowel quality and length.

Phrase and sentence level

As for phrase and sentence level phenomena, Khmer writing does not use spaces or any other device to in-

dicating word breaks, but does leave spaces at the ends of groups of words that seem to the writer to go together--sometimes we would call these phrases and sometimes sentences--and uses the symbol 4 to indicate the end of a larger thought group--which we might call a sentence or a paragraph. Thus it may seem to the learner or casual observer very difficult to know when one word ends and the next begins, such as in the sentence ខ្ញុំធ្វើម្ហូបនៅ
 ផ្ទះពិតៗ 4 /kñom twæ mhoup năw ptěh taa kñom/ "I
 cook food at my grandfather's house".¹⁵

¹⁵For a more complete and detailed explanation of the Khmer script writing system, presented in a very clear pedagogical fashion, see Huffman's Cambodian System of Writing and Beginning Reader.

Chart 1. Consonant symbols¹⁶

Khmer script symbols		Huffman's phonemic symbols	Phonetic descriptions (technical names)
First series	Second series		
ក	ក	k	voiceless unaspirated velar stop
ខ	ខ	kh	voiceless aspirated velar stop ¹⁷
	ឃ	ŋ	voiced velar nasal
ច	ច	c	voiceless unaspirated palatal affricate
ឆ	ឆ	ch	voiceless aspirated palatal affricate
	ញ	ñ	voiced palatal nasal
ដ	ដ	d,t	voiced unaspirated mildly implosive dental stop (voiceless dental unreleased stop in word-final position) ¹⁷
ត	ត	t	voiceless unaspirated dental stop
ថ	ថ	th	voiceless aspirated dental stop
ប	ប	"	" " " "
ម	ម	n	voiced dental nasal

¹⁶This chart and the two following are modified adaptations of work by Huffman (1970a) on pp. 6, 7, 19, 20, 24, 25, and 35. For an in-depth treatment of the Khmer phonemic system (and its relation to the script) see Huffman 1970a pp. 1-11 and 1970b pp. 6-73.

¹⁷Stop and affricate symbols represent unaspirated unreleased stops in word-final position.

Chart 1. Consonant symbols (cont.)

င		b,p	voiced unaspirated mildly implosive bilabial stop (voiceless when first in cluster or word-final)
	မ	p	voiceless unaspirated bilabial stop
ဉ	ဂ	ph	voiceless aspirated bilabial stop
	မ္	m	voiced bilabial nasal
	ယ	y	voiced palatal semi-vowel
	ရ	r	voiced retroflex flap or slight trill
လှ	လ	l	voiced lateral
	ဝ	w	voiced labio-dental semi-vowel or spirant
ဂ်		s,h	voiceless dental grooved spirant (voiceless velar or glottal spirant in word-final position)
ဟ		h	voiceless glottal spirant
ခ		q	glottal stop

Chart 2. Subscript consonant symbols

(On this chart each subscript symbol is written in conjunction with its corresponding superscript symbol to show which consonant it represents and to show the spatial relationship with the symbol representing the cluster-initial consonant. See Chart 1. above for pronunciation.)

¹⁸ နှ် has no subscript. The sound /l/ when second in a cluster is represented by , the subscript of နှ်.

Chart 3. Vowel symbols

Khmer script symbols	Values (Huffman's symbols)		Khmer script symbols	Values (Huffman's symbols)	
	First series	Second series		First series	Second series
¹⁹	aa ²⁰	oo		ie	ie
aa	ie		ei	ee
e	i		ae	ee
ey	ii		ay	iy
ə	ɪ		ao	oo
eɪ	ɪɪ		aw	ɪw
o	u		om	um
ou	uu		om	um
ue	ue		am	oəm ²¹
ae	əə		ah	ěh
ie	ie			

¹⁹A line is used to represent the consonant with which the vowel is written. In this case the vowel is the "inherent" unwritten vowel.

²⁰Note that vowel length is phonemic in Khmer.

²¹The breve /˘/ over two vowel symbols indicates a short diphthong.

**THE ENGLISH-KHMER
MEDICAL DICTIONARY
AND ITS
ROMANIZED TRANSCRIPTION**

abdomen ពោះ

abdominal paracentesis ការប្រមូលទឹកចេញពីក្នុងពោះ

abnormal ខុសធម្មតា

abortion រលូតកូន

abcess ប្រស

absorb ដក

a.c. មុនពេលបាយ

accident គ្រោះថ្នាក់

accurately ឲ្យទទឹងទាត់

acetabulum ច្រវែងសន្លាក់ឆ្នឹងត្រីកោណ

ache ឈឺ

acid ១-អាស៊ីត, ទឹកក្រូច ២-ជួរ

acidosis ការមានជាតិអាស៊ីតច្រើនហួសក្នុងខ្លួន

acne មុន, រោគសញ្ញាស្បែក

activate ធ្វើឲ្យសកម្ម

acute រហ័ស

add បូក, រួម, បន្ថែម

addict ញៀន

addiction ការញៀន

adenoid សាច់ម្យ៉ាងនៃសិល្បិត ជ្រៅទៅក្នុងច្រវែង
ច្រមុះ

adenitis ការរីករាលដាលត្រីត

adenoma ពាកសាច់ម្យ៉ាងនៃសិល្បិតក្រពេញ ឬ ដូចជា
ក្រពេញ

adhesion ការជាប់រវាងផ្ទៃកម្រិតខ្លួន ទៅនឹងផ្ទៃ
ផ្ទៃទៀត ខុសធម្មតា

adhesive ១-នៃសិល្បិត ២-ការ

abdomen ពោះ

abdominal paracentesis ការប្រមូលទឹកចេញពីក្នុងពោះ

abnormal ខុសធម្មតា

abortion រលូតកូន, ពន្លតកូន

abcess ប្រស

absorb ស៊ក

a.c. មុនពេលហ៊ុយ

accident គ្រោះថ្នាក់

accurately ឲ្យទទួលបាន

acetabulum ប្រពែរសស្លាកន្ទ្រង់ត្រីកោណ

ache ឈឺ

acid ១-អាស៊ីត, ទឹកក្រូច ២-ជួរ

acidosis ការមានជាតិអាស៊ីតច្រើនក្នុងខ្លួន

acne មុន, រោគសញ្ញាស្បែក

activate ធ្វើឲ្យសកម្ម

acute រហ័ស

add បូក, រួម, បន្ថែម

addict ញៀន

addiction ការញៀន

adenoid រោគសញ្ញាម្យ៉ាងនៃសរសៃចិត្ត ដែលនៅក្នុងប្រពែរស
ច្រមុះ

adenitis ការរីករាលដាលត្រង់

adenoma ពាកររោគសញ្ញាម្យ៉ាងនៃសរសៃចិត្តក្រពេញ ឬ ដូចជា
ក្រពេញ

adhesion ការជាប់រវាងផ្ទៃក្នុងខ្លួន ទៅនឹងផ្ទៃក្នុង
ផ្ទៃក្នុងខ្លួន ខុសធម្មតា

adhesive ១-ដែលជាប់តាម ២-ការ

abdomen puəh

abdominal paracentesis kaa boum tək cəñ pii knoɲ puəh

abnormal khoh thoəmmaɗaa

abortion roluut koun, pənluut koun

abcess bouh

absorb cuəq

a.c. mun peel baay

accident kruəh-tnaq

accurately qaoy tieɲ toət

acetabulum prahaɲ sənlaak cəɲ trəkiaq

ache chiɪ

acid 1. qaasiit, tək krut 2. cuu

acidosis kaa mien ciət qaasiit craən huəh knoɲ klueɲ

acne mun, rook saə sbaek

activate twee qaoy sakaom

acute rohah

add bouk, ruəm, banthaem

addict ñien

addiction kaa ñien

adenoid sac meyaay dæl thet crɪw tɪw knoɲ prahaɲ

cromoh

adenitis kaa haəm roliaq krəntii

adenoma pook sac meyaay dæl doh pii krapɪ̃n rɪɪ douc-cie

krapɪ̃n

adhesion kaa coəp pnaek muɐy nɪy klueɲ tɪw nɪy pnaek

muɐy tiet khoh pii thoəmmaɗaa

adhesive 1. dæl coəp taam 2. kaaw

adolescence វ័យក្មេង

admit ១- ទទួលស្គាល់ ឬ ចូលមន្ទីរពេទ្យ ២- ការកាត់
លេចក្តីស្វែង ឬ ក៏ស្នាក់នៅ នៃលទ្ធិបដិសេធ
មកក្នុងពេល

adrenal ១- ទីស្នាក់នៅនៃកំណើត ២- (គ្រឿង) ម្យ៉ាងនៃស្នាក់នៅ
នៃកំណើត

adrenalectomy ការកាត់យក (គ្រឿង) « adrenal » ចេញ

adrenaline គឺជាទីស្នាក់នៅបញ្ចេញពី (គ្រឿង) « adrenal »

agent ភ្នាក់ងារ

agitation ការរំលោភបំពាន

air ខ្យល់

albumin អាឡូមីន, អាឡូមីន

alcohol អាល់កុល

alimentary tract គ្រឿងរំលាយអាហារ

alkaline ទឹកក្រចក

alkaloid ទឹកក្រចក

all ទាំងអស់, គ្រប់, ពេញ

allergy ការមានប្រតិកម្ម ចំពោះ វត្ថុ អ្វីមួយ (ទាំង)

alternate with ផ្លាស់ប្តូរ

alternate weeks មួយអាទិត្យ ខាងមួយ អាទិត្យ

A.M. ព្រឹក, ពីម្ង៉ាង ១២ យប់ ទៅម្ខាង ១២ព្រឹក

ambulant ១- ទំនើប ២- អាចទំនើប

amebiasis រោគាម្ពូ

amenorrhea ការរាំងទឹក

amion ចង្ក់ទឹកស្រទាប់

amniotic fluid ទឹកស្រទាប់

amoeba រោគាម្ពូ, អាមីប

amount កំរិត, ចំនួន

adolescence piñ kromum

admit 1. totuel nēeq cumjii coul müentii-peet 2. kaa kat
sac-kdey pseig-pseig pii nēeq cumjii dael teep nāy
mook keep peet

adrenal 1. dael that cit wēeqkam 2. krentii meyaay dael
that nāw lee wēeqkam

adrenalectomy kaa wēeh kat yook krentii "adrenal" cēñ

adrenaline tik dael bañcēñ pii krentii "adrenal"

agent pnēeq-gie

agitation kaa rumcēep-rumcuel, koolaahool

air kyal

albumin qanaset, qalbuymin

alcohol qaakol

alimentary tract kriey romliey qaahaa

alkaline tēeq-tooy nāy ciēt kboj

alkaloid wōetthoq-thiet ciēt kboj

all tēey-qoh, krup, piñ

allergy kaa qaac mien protekaom cumpūeh wōetthoq qway-muey (tōeh)

alternate with clah knie

alternate weeks muey qaatit khaan muey qaatit

A.M. prāk, pii maoy 12 yup tiw maoy 12 prāk

ambulant 1. dae 2. qaac dae

amebiasis rook muel

amenorrhea kaa rēey khae

amnion thoq tik plūeh

amniotic fluid tik plūeh

amoeba merook muel, qaamiib

amount kemret, cumnuen

amputation ការកាត់និរន្តិយ ឬ សម្រីកាត់ណាមួយ

amputee មនុស្សពិការ

amylase អង់ស៊ីមម្យ៉ាងនៃការរំលាយអាហារ នៃលើកដំបូង
ឲ្យម្សៅឆ្អាតជាតិអាស៊ីត

anaerobic ការដុះលូតលាស់នៃមីក្រូបមិនបាច់ខ្យល់ ឬ
អាកស៊ីសែន

anal នៃទ្វារធំ

anaphylactic shock (ប្រតិកម្មខ្លាំងនៃមីក្រូប ឬ ធាតុ
ម្យ៉ាង (ដូចជា ផ្លូវចិត្តសិស្ស) នៃសមាជបណ្តាញ
ឲ្យស្លាប់ក៏បាន

analgesia ការស្លឹក

anatomy ការវិភាគសាស្ត្រ

anemia ខ្វះឈាម

anencephalic នៃស្ថានភាពខ្លាញ់

anesthesia (general) ការដាក់ផ្លូវសន្លប់

anesthesia (local) ការធ្វើឲ្យស្លឹក

anesthetic ផ្លូវសម្រាប់ធ្វើឲ្យស្លឹក ឬ សន្លប់

anesthetize ធ្វើឲ្យស្លឹក ឬ សន្លប់

aneurysm ការប្រាំងសរសៃឈាមក្រហម

angiography ការពិនិត្យរចនាសម្ព័ន្ធនៃឈាមដោយប្រើស្រូបអ៊ីក្រូ

ankle កន្ទុយ

ankylostome ត្រូមម្យ៉ាង តូច មានខ្នងមូល រាង
នៃដូចទំពាក់ ចូលតាមស្បែក ជាតិសេសសាយ
បាត់នឹង កាលណាដែលនឹងទទួលបាន

anoxia ការខ្វះអាកស៊ីសែន

antacid នៃស្ថានភាពជាតិជួរ

amputation kaa kat day-cæŋ riɿ sɔreyriɛŋ naa-muey

amputee mənuh pikaa

amylase qɑɑpsim meyaɑŋ nɿy kaa romliey qaahaa dæl cœy

qɑoy msaw thoŋŋæciɛt tɿw ciɛ ciɛt skaa

anaerobic kaa doh luut-lœh daoy mɿn bac kyɑl riɿ

qoksisæen

anal nɿy twiɛ thom

anaphylactic shock pratekɑɑm klap daoy woëtthoq-thiɛt

meyaɑŋ (douc-ciɛ tnam penisiliin) dæl qaac bondaal

qɑoy slap kɑɑ-mien

analgesia kaa spik

anatomy kaawiqphieqsah

anemia kwɑh chiɛm

anencephalic dæl kmien khue kbaal

anesthesia (general) kaa daq tnam sɛnlap

anesthesia (local) kaa twæ qɑoy spik

anesthetic tnam somrap twæ qɑoy spik riɿ sɛnlap

anesthetize twæ qɑoy spik riɿ sɛnlap

aneurysm kaa paɑŋ sasay chiɛm krohɑɑm

angiography kaa piniɿt-mɛel sasay chiɛm daoy præ rɛsmey qek

ankle kaa cœŋ

ankylostome pruun meyaɑŋ, touc, mien klueŋ muul, riɛŋ

kaɑŋ douc tumpuɛq, coul taam sbaek, ciɛ piɛh taam

baat-cœŋ, kaalnaa daɛ cœŋ tootɛ lɛɛ dɛy

anoxia kaa kwɑh qoksiisaen

antacid dæl kmien ciɛt cuu

antepartum ការដែលទឹកក្រហមនឹងរលួយ មុនពេលសំអាតកូន

antibiotic ១- បសិបក្ខី(ប្រាង ២ - ទំលេងបន្តិចតិចស៊ាឃសត
 ឬ រុក្ខជាតិ ជាតិពេល ស្បែក ឬ បាក់តេរី វិញយ
 ដែល អាចប្រឆាំង នឹង បាក់តេរី ២- ភាគីសារ
 ទំលេងបន្តិចតិចស៊ាឃសត ឬ រុក្ខជាតិវិញយដែលមាន
 អំណាចប្រឆាំង នឹង បាក់តេរី

antibody អង្គបង្កើនក្នុងខ្លួន (វត្ថុឆ្លងសម្រាប់
ការការពារខ្លួន ដែលមានក្នុងខ្លួនហើយ ឬ ដែល
កើតឡើង ក្រោយពេលដែលប្រាក់បញ្ចូលអតិសុខុមប្រាណ
ឬ ជំងឺតំណាងអតិសុខុមប្រាណ)

antifungal ទំលេងបំបាត់ការដុះរីក

antigen អង់តិស៊ីន (វត្ថុឆ្លើយតប, បញ្ចូល
ក្នុងខ្លួន, បណ្តាលឱ្យខ្លួនបង្កើត
« antibodies ») (ម.ព. « antibody »)

antipruritic ១- ការការពារ ឬ ការនឹងឱ្យបាត់
រមាស' ២- ថ្នាំនឹងឱ្យបាត់រមាស'

antrum បន្ទប់ ឬ ជំងឺតង់ស៊ីន ជាតិសរសៃឈាម
ក្នុងជួរ
ក្នុង
២- ភាគនៃក្រពះ ជាប់នឹងទោះរន្យុគ

anuria⁰ ការនិស្សន្ទិកនៃប្រព័ន្ធភ្លាស្ទិកទឹកនាម (ឆ្អែតទឹក)
ឬ ការនិស្សន្ទិកនៃប្រព័ន្ធភ្លាស្ទិកទឹកនាម (ការ
និស្សន្ទិក)

anus 57520

aorta ក្បាលរំពងឈាម (ក្រហម ធំៗ កាន់)

apex beat ශ්‍රීරුධ්‍රැවකාන්තය සිද්ධි කොටු පිහිටීම

apparatus မြေပြန်

appendectomy ការវះកាត់'យកខ្នងពោះវ័យ

appendix ခွဲခြားစားဝေးမှု

antepartum kaa dael kaet mien laej mun peel somraal koun

antibiotic 1. pedipaaqpraan 2. dael bejkaet daoy sat

rii rokkheciet, cie piseh psat rii bakterii, haey

dael qaac prachay náj baqterii 3. pneeq-nie

dael bejkaet daoy sat rii rokkheciet haey dael mien

qomnaac prachay náj baqterii

antibody qagpadeqpaq knog klueñ (woëtthoq-thiet somrap

kaa-pie klueñ, dael mien knog klueñ haey rii dael

kaet laej kraoy peel dael caq bañcoul qateqsokhompraan

rii phallittaphel qateqsokhompraan

antifungal dael bemplaan psat

antigen qateqsokhompraan (woëtthoq-thiet dael, bañcoul

knog klueñ, bandaal twee qaoy klueñ bejkaet

"antibodies") (mael pieq "antibody")

antipruritie 1. kaa kaa-pie rii kaa twee qaoy bet

romóeh 2. tnam dael twee qaoy bet romóeh

antrum 1. bentup rii thaot cāt náj bēt, cie piseh nāw

knog cqej 2. phieq náj krapēeh cōep náj pūeh-wien

touc

anuria kaa dael weēqkom mīn bañcēñ tik-noom (qomoutephiap)

rii kaa dael plaok noom mīn bañcēñ tik-noom (kaa

tōel noom)

anus twie thom

aorta sasay chiem kroheom thom kaoy

apex beat snou caalenaa beh-douy nāw coy deghaem

apparatus kriey qaopekao

appendectomy kaa weēh-kat yook knaey pūeh-wien

appendix knaey pūeh-wien

appetite រសចក្ខុ ឃ្លាន

apply ស៊ាក, លាប

arachnoid ១- ស្លឹកសំណាញ់តឹងពាង ២- ខ្លែងស្រទាប'
រស្មីង ឬ រសិល រតាចន្ត្រៈ រស្រាម រសិលទំនួរក្បាល
រស្មីង ខ្លួន រស្មីងខ្លួន

arm ខ្នង

arteriosclerosis ការរឹងទ្រូ បំពង់ សរសៃ ឈាម
ក្រហមក្រាល ឬ ទឹក

artery សរសៃ ឈាមក្រហម

artery forcep ប្រើស៊ាប' ទ្រូប សរសៃឈាម រើម្បីកុំឲ្យ
ឈាមហូរចេញនៅពេលរះកាត'

arthritis ជំងឺចក្ខុសន្លាក់រស្មីង

artificial សិប្បនិម្មិត, រំភ្លង់ក្លាយ, ខុសពីធម្មជាតិ

ascites ការប្រមូលទឹកនៅក្នុងពោះ

asepsis ការស្អាត គ្មានមេរោគរោគសាះ

asphyxia គ្រោះថ្នាក់ចង្រៃខ្យល់

aspirate ការបូមយកទឹក ឬ ខ្យល់ពីបន្ទប់' ឬ
រស្មីងខ្លួន

asthma ជំងឺរំលោភ

astrigent រំលោភ រស្មីង ឬ រស្មីង ឬ រស្មីង ឬ រស្មីង ឬ រស្មីង
ទឹក រំលោភ រំលោភ ឬ រំលោភ ឬ រំលោភ ឬ រំលោភ ឬ រំលោភ
ទឹកក្រពះ, សារសីម

ataxia រោគប្រតិបត្តិសរសៃ

atlas រស្មីងខ្លួន រំលោភ ឬ រំលោភ

atmosphere បរិយាកាស

atypical ខុសពីធម្មតា

aural ខ្លែងស្រទាប

appetite səc-kdəy klien

apply daq, liep

arachnoid 1. douc semnaan piig-pieŋ 2. n̄y sratoəp

sdaəŋ-sdaəŋ dæl n̄w cənlah sraom dæl rom khue kbaal
n̄y khue cəŋ knaəŋ

arm day

arteriosclerosis kaa twəə qaoy bəmpuəŋ sasay chiem

kraheem kraah riɿ riŋ

artery sasay chiem kraheem

artery forcep pradap kiep sasay chiem daembəy kom qaoy

chiem hou cən n̄w peel wəəh-kat

arthritis cumɣiɿ cək sənlaɿ cəŋ

artificial səpətnimɿt, klaəŋ-klaay, khoh pii thoəmməciət

ascites kaa prəmuul tɿk knoŋ puəh

asepsis kaa sqaat kmien merook sah

asphyxia kruəh-tnaq thəp kyəl

aspirate kaa boum yook tɿk riɿ kyəl pii bəntup riɿ

plaok klueŋ

asthma cumɣiɿ həɿt

astrigent dæl twee qaoy ciəlɿkaa ruən n̄y qaoy

riŋ haəy dæl tup riɿ khoət chiem, tɿk n̄y dəmbaw,

tɿk krapeəh, ciədaem

ataxia rook yɿɿt sasay

atlas cəŋ knaəŋ n̄y kəŋ tii-muey

atmosphere pariyaakaah

atypical khoh pii thoəmmədaa

aural n̄y trəciəq

auricle ១ - ផងត្រីច្រក ២ - ភាគលើនៃបេះដូង

autoclave ឧស្សាហកម្មសម្អាត ដែលចំហុយនិយាមសម្អាត

autonomic nervous system ភាគសរសៃវិញ្ញាណដែលត្រូវ

គំនិតសរសៃខាងក្នុងនិយាមខ្លួនឯង (ឱ -

ការរត់ឈាម - ការរំលាយអាពាហ៍ - ការដឹក
ជីវិត - ជីវិត) (ម.ព. « sympathetic nervous

system »)

available ដែលទាញបាន

avitaminosis ជំងឺដែលកើតមកពីខ្វះវីតាមីន

axilla ក្បាល

axis ១ - ក្បាល ២ - ឆ្នងខ្នង កងទ័ព ៣ - ឆ្នង
ខ្នង

bacillus បាក់តេរីមានរាងដូចចន្លឹកក្រវាត់ ឬ កោង

back ខ្នង

back rest បង្គោលសម្រាប់ពេលខ្លួនអ្នកជំងឺ ឲ្យ
អង្គុយលើក្រវាត់

back and mouth care ការថែទាំមាត់និងខ្នង
អ្នកជំងឺពេលវេជ្ជ

bacteria បាក់តេរី (មេរោគតូចដែលមានកោងក្រវាត់
មួយ ឬ រាងក្បួនក្រវាត់ បង្កឱ្យមានជំងឺ
ការបែងភាគ)

bactericidal ដែលសម្លាប់ « bacteria »

bacteriostatic ដែលរារាំងឱ្យ « bacteria » លូតលាស់

balkan frame ដែកស្រោចលើក្បាល សម្រាប់ព្យាបាលឱបករណ៍
ភ្នែកឆ្នងឲ្យក្រវាត់ឡើងវិញ

bandage បង់ស៊ីម៉ង់, ទំ, បង់

auricle 1. tōōj trōcieq 2. phieq lēe nīy beh-dōōj

autoclave pradap rōmōōp merook dāel cōmhoy daoy sōmphiēt

autonomic nervous system phieq sasay wiqñien dāel truet-piñit saririēj khaaj knōj daoy klūen qaej (qutiehāa - kaa rōēt chiēm - kaa rōmliēy qaahāa - kaa dāaq dēphaēm - ciēdaēm) (mēel pieq "sympathetic nervous system")

available dāel rōok baan

avitaminosis cūmjīī dāel kaet mōok pii kwah vitamiin

axilla klieq

axis 1. snoul 2. cōēj knōōj nīy kōj tii-pii 3. cōēj knōōj

bacillus baqterii mien riēj dōuc cōqkēh trōj rīī kaōj

back knōōj

back rest bōjqaēq sōmrap kōēl knōōj nēēq cūmjīī qaoy qōjkuy lēe krēē baan

back and mouth care kaa thae-rēēqsāa mōēt nīj knōōj nēēq cūmjīī rōēl tēj

bacteria baqterii (merook touc dāel mien kaosekaa tae mēy, kmien klourōuphiil, bējkaet cūmnuen daoy kaa baēj phieq)

bactericidal dāel sōmlap "bacteria"

bacteriostatic dāel twēē mīn qaoy "bacteria" luut-lōēh

balkan frame daek daq lēe krēē sōmrap pyūu qēwpēkaa tiēñ cōēj qaoy trōj lāēj wiñ

bandage pōjsīīmōj, rūēm, bōj

barium ប្រាំនីលបញ្ចូលតាមមាត់ ឬ តាមបាត មុន
ពិនិត្យរូបថតដើម្បីស្វែងរករោគសញ្ញា រោគសញ្ញាដែលបង្កើតឡើង

bathe លាងទឹក

B.C.G. ប្រាំការពារជំងឺ រូបថត

B.D. (b.i.d.) មួយថ្ងៃពីរដង

bed គែង

bed pan កន្លែងលេងទឹកនៅក្នុងគែង សំរាប់បត់ទឹក

bed rest គ្រឿងនៅលើគែង

bed sore ជំងឺប្រាំរលួយសាច់ រោគសញ្ញាដែលបង្កើតឡើង
នៅក្នុងកន្លែងដែលមានស្រទាប់ស្រទាប់ បណ្តាលឱ្យមានការ
ស្លាប់សាច់ស្រទាប់, ឆ្លុះឆ្លាយរាង ជាដើម បណ្តាល
ឱ្យរលួយសាច់

bed table តុដែលទីតាំងគែង

beriberi រោគស៊ីក (រោគស៊ីកដែលបណ្តាលឱ្យមានជំងឺ)

biceps សាច់ដុំក្រឡា ក្នុងដៃនិងជើង

bilateral សងខាង

bile ទឹកប្រេមាត

bilirubin ពណ៌ក្រហមនៃទឹកប្រេមាត ដែលបណ្តាលឱ្យ
ស្បែកនិងភ្នែកមានពណ៌ក្រហម រោគសញ្ញាដែលបង្កើតឡើង

biology ជីវវិទ្យា

biopsy ការកាត់យកសាច់បន្តិច ដើម្បីពិនិត្យរូបថត
រកមុខជំងឺ

birth ការសំរាលកូន

black ពណ៌ខ្មៅ

blackwater fever គ្រុឌទឹកខ្មៅ

bladder វ៉ែនតាទឹក

barium tnam dael bañcoul taam mōet rii taam baat mun
 pin̄t-mēel pradap romliey qaahaa daoy resmēy qek

bathe guut t̄k

B.C.G. tnam kaa-pie cum̄t̄i robeiŋ

B.D. (b.i.d.) muēy t̄ŋay pii daop

bed kr̄e

bed pan kontao dael prae n̄w kr̄e somrap bot cēŋ

bed rest tr̄ew n̄w lee kr̄e

bed sore dambaw r̄oluey sac daoy mōok pii kaa deik lee

kr̄e yuu n̄y nēēq cum̄t̄i, bondaal qaoy mien kaa

sq̄kot sac yuu, kmien chiēm rōēt, cie haet bondaal

qaoy r̄oluey sac

bed table tok dael prae n̄w kr̄e

beriberi rook sp̄k (kaet mōok pii kwah vitamīn)

biceps sac-dom kontraq n̄y daem day n̄y pl̄w

bilateral saq̄khaaŋ

bile t̄k promat

bilirubin pōe krohaom n̄y t̄k promat dael bondaal qaoy

sbaek n̄y p̄n̄ek nēēq-cum̄t̄i laeŋ l̄eŋ

biology ciweqwiccie

biopsy kaa kat yōok sac bontec daembey pin̄t-mēel

rook muk-cum̄t̄i

birth kaa somraal koun

black pōe kmaw

blackwater fever krun t̄k noom kmaw

bladder plaok noom

bland diet ភ្នំប្រទេសភាគអាហារណាដែលទទួលបាន
រហាយ ទទួលបាន អាហារដែលទទួលបាន - ឡើង - ទទួលបាន - មាត
សរសៃ - ខ្លាញ់ - ប្រទេស (សរសៃ) - ទឹក (ក្រូច) ។ល។

bleeding ការចេញឈាម

bleeding time ការពិនិត្យឈាម ទទួលបាននិង
ឈាមនោះនឹងកកស្ទះរយៈពេលប្រាំនាទី

blind ខ្វាក់

blister កង្វះសាច់

block ទាញ, ស្ទះ

blood ឈាម

blood pump ប្រដាប់នាំឈាមចេញចេញឈាមសរសៃ
ទទួលបានឈាមចេញចេញ

blue ក្រហមខ្លាំង

blur ភ្លឺ, ភ្លឺខ្លាំង

B.M. ប្រទេសនិង

body ១- នឹងខ្លួន, ទាញក្រហម ២- សរសៃ

boil ១- ក្រហម ២- កង្វះប្រទេស

bone ឆ្អឹង

bottle ដប

bougie ប្រដាប់សរសៃក្រហម ឬ សរសៃត្រីក
ប្រទេសនិងខ្លួន នឹងសរសៃក្រហម -
ក្រហមនិង - ប្រទេសនិងខ្លួន

bowel ពោះវ័រ (ម. ព. «intestine»)

bowel obstruction ការស្ទះនៃពោះវ័រ

bowel resection and anastomosis ការទំកាត់យក
និងឈាមនិងពោះវ័រចេញ រួចតភ្ជាប់វិញ

bland diet trəw baariphook qaahaa naa dael tuən sruel
romliey, ciehwieng qaahaa dael həl, ñiən, riŋ, miən
sasay, klañ, bənlae srah, tɨk krouc, laq

bleeding kaa cəñ chiəm

bleeding time kaa pisaot chiəm daəmbəy qaoy dəy thaa
chiəm muh nɨy kaaq knoŋ royěəq-peel ponmaan niətii

blind kwaq

blister pəɔŋ sac

block riərəəŋ, stēh

blood chiəm

blood pump pradap nɨw taam bompüəŋ bañcoul chiəm somrap
twəə qaoy chiəm hou sruel

blue pəə khiew

blur prɨl, prɨl pnaek

B.M. bat cəəŋ thom

body 1. daəŋ klueŋ, riəŋ-kaay 2. saap

boil 1. puh 2. pəɔŋ baek

bone cəŋ

bottle daəp

bougie pradap somrap ruk-rook riɨ somrap pəŋriik
bompüəŋ nɨy klueŋ, douc-cie bompüəŋ tɨk-neut -
dəmraəŋ noom - cəŋ püəh-wien thom

bowel püəh-wien (meel piəq "intestine")

bowel obstruction kaa stēh nɨy püəh-wien

bowel resection and anastomosis kaa wěəh-kat yook
pnaek muəy nɨy püəh-wien cəñ, ruəc taa laəŋ wiñ

- bowel wash out (B.W.O.) លាងសំអាតពោះវ័យ
- Bowman's capsule លាវសាតិខាងក្រវីង << glomerulus >>
- B.P. (blood pressure) កំពស់ឈាម (កំទិតឈាម)
- brachial វ៉ែលទាក'ងងងឹម
- brain ខួរក្បាល
- breakfast បាយពាលព្រឹក
- breast ទន្សាយ
- breast pump ប្រដាប់ ឬ ម៉ាស៊ីនស៊ីប បូមទឹកទន្សាយចេញ
- breath ខ្យល់វ៉ែលចេញពីសួត
- breathe សឹកសិន្លឹម
- breathless ដង្ហែក
- breech កូច
- breech presentation ការសំរាលកូនស្វាយកូច មកមុន, ការកើតប្រាសវង្ស
- bronchitis ជំងឺសួត
- broad spectrum អាចកំចាត់មេរោគច្រើនយ៉ាង (ចំពោះថ្នាំ « antibiotics »)
- bronchial spasm ការស្រួតស្រួញស្រីឆាប់រហ័ស យ៉ាងខ្លាំង ដែលសួតស្វាយទទួលបាន
- bronchiectasis ការវិលវង់សួត ធំសំរាប់ឆ្អឹង
- bronchoscopy ការពិនិត្យមើលក្នុងសួតស្វាយ
- bronchopneumonia រោគរាគីមសួត, (គឺរលាកសួតនិងជង្គង់សួត)
- bronchus សួត
- brown ពណ៌ក្រហម
- bruise ស៊ាំស៊ាច

bowel wash out (B.W.O.) liəŋ sɔŋqaat pŭəh-wien

Bowman's capsule saariciət khaaŋ kraw nŭy "glomerulus"

B.P. (blood pressure) tɔŋsyɔŋ chiəm (kɔmɾət chiəm)

brachial dael tēəq-toŋ nŭy day

brain khue kbaal

breakfast baay peel prik

breast dah

breast pump prodaɪp rŭi maasiin sɔmɾap boum tik-dah cəŋ

breath kyəl dael cəŋ pii suet

breathe daaɪ dəŋhaəm

breathless dəŋhaɪ

breech kuut

breech presentation kaa sɔmɾaal koun daoy kuut mɔək

mun, kaa kaət craah cəŋ

bronchitis cɔmɾi:t toŋ suet

broad spectrum qaac kɔmcat merook craən yaaŋ (cɔmpŭəh
tnam "antibiotics")

bronchial spasm kaa ruəm ruəŋ daa chap rɔhah yaaŋ

kləŋ nŭy suet daoy qecetenaa

bronchiectasis kaa dael toŋ suet thom ciəŋ thoəmmədaa

bronchoscopy kaa pinɪt-mael knɔŋ toŋ suet daoy pɛək

bronchopneumonia rook haəm toŋ suet, krun rɔliəq

toŋ suet nŭy thaŋ suet

bronchus toŋ suet

brown pɔə tnaot

bruise cōəm sac

B.S.R. (blood sugar ratio) ការពិនិត្យសាច់ឈាមនៃម្សៅ
ឲ្យដឹងថា មានស្ករ ចំនួនប៉ុន្មានក្នុង ឈាម

bullet (ក្រប'កាំភ្លើង

B.U.N. (blood urea nitrogen) ការពិនិត្យសាច់ឈាម
ម្សៅនៃ ម្សៅឲ្យដឹងថា រីក្នុងនៃ ឈាម
ឬ នៃ

burn ១- រលាក ២- កន្លែងដែលរលាក

buttock ភ្នំ

calculus វត្ថុរឹងដូចថ្ម នៃសរសៃក្នុងខួរក្បាល
ក្នុងសរសៃ ឈាមនៃខួរក្បាល
'ឆ្មាតា

calm ១- ឆ្ងល់ ២- ទស្សន៍ ៣- ភាពស្ងៀម

calcium កាល់ស្យ៉ូម

calf កូនស្រី

callus វិស្សកកើត

calorie ឯកតាភាពកំដៅ, ឯកតាថាមពល
វិទ្យាសាស្ត្រ

canal បំពង់ ឬ (ប្រព័ន្ធនៃវិស័យ នៃសរសៃឈាមក្នុង
ខួរ

cancer រោគាមពិត

cane ទំពាក់

capacity សមត្ថភាព, ចំណុះ, មុខងារ

capillary រាងសា, សរសៃឈាមតូច ៗ

capsule ១- (ក្រប'ថ្នាំចូលច្រវែង (នៃសរសៃថ្នាំ
(ក្រប'ថ្នាំ កំណត់សម្រាប់ការប្រើប្រាស់) ២- ធាតុ
(ភាសា) ស្រួត ស្រួលនៃប្រាសនៃវិស័យ

B.S.R. (blood sugar ratio) kaa pisaot chiem daembey

qaoy dɛŋ thaə mien skaa camnuen ponmaan knoŋ chiem
bullet kroëp kampləeŋ

B.U.N. (blood urea nitrogen) kaa pisaot chiem mɛyaan

daembey qaoy dɛŋ thaə wěəqkam daə lqaa
rii tee

burn 1. rolleq 2. kənlaeŋ dael rolleq

buttock kuut

calculus woëtthoq riŋ douc tmaa, dael kaet laeŋ niw

knoŋ sɔrɛyriəŋ naa-muəy niy kluən khoh pii
thoëmmedaa

calm 1. luəŋ 2. sɔŋiəm 3. phiəp sɔŋp

calcium kaalsyom

calf kamphuen cəeŋ

callus sbaek krən

calorie qaekəphiəp kəmdaw, qaekəphiəp thaaməpool pii

qaahaa

canal bompüəŋ rii prahaəŋ wəeŋ dael mien niw knoŋ

kluəŋ

cancer rook məhaariik

cane tempüəq

capacity sɔməatphiəp, camnoh, mukɣiə

capillary keesenaa, sasay chiem touc-touc

capsule 1. kroëp tnam muul trowəeŋ (dael msaw tnam

krəp daoy kamnat sɔmbəq pii pɔəp kniə) 2. saarəciət
(pnih) swət, douc-ciə sraom niy wěəqkam

caput ១- ក្បាល ២- ផ្នែកខាងលើ នៃ សរីរាង្គ
ណាមួយ

carbohydrate កាបូហ្វីត(ជ្រូត

carbon dioxide ហ្គាសកាបូនិក

cardiac នៃ បេះដូង

caries (dental) ប្រែហាងផ្លូវព្យា

carotid សរនីស ទាទឹក សំខាន់នៅ ក្រង់ក

cast អណាប ផ្លូវនៃ អំពៅបង្ហូរ ម៉ង់ដូន វត្ថុ
ឆ្លាត នៃសរសៃឱ្យរង

cataract ប្រាសន៍ភ្នែក

catarrh ការរលាក(ប្រព័ន្ធសរសៃ សាសន៍សរសៃប្រដាប់
នៃ ជួរដង្ហើម (ឧ- រលាកដង្ហើម, រលាកបំពង់ក)

cartilage ជ្រូតខ្លី

catgut ជ្រូតនៃសរសៃជ្រូត ព័ន្ធពោះទ្រូងសត្វ

catheter បំពង់តូច នៃសរសៃ ឬ ក្របីព្យាសនៅសរីរាង្គ
ក្នុង ភាគរាង ផ្សេងៗ ដើម្បី ដាក់
បញ្ចូល ឬ បញ្ចេញវត្ថុទៅ

catheterize បញ្ចេញទឹកនោម ឬ ផ្លូវនោម ភាគ
បំពង់តូច «catheter»

caustic វត្ថុឆ្លាតនៃសរសៃប្រព័ន្ធសរសៃ, ស៊ី, ឬ
បំផ្លាញសាសន៍កន្ទួច

cavity ប្រអប់, ច្រក, បង្កប់, ជួរ, ប្រហោង នៅក្នុង
ខ្នង

c.c. (cubic centimeter) រូបមន្ត

cecum ច្រកនៃផ្លូវនៃសរសៃព័ន្ធពោះទ្រូង

cell កោសិកា

caput 1. kbaal 2. pnaek khaag-læe nây seriirieg

naa-muay

carbohydrate kaabouhiidreet

carbon dioxide kaaskaabounik

cardiac nây beh-doung

caries (dental) prahaong tmeñ

carotid sasay qaataer somkhan niw trap kea

cast qomnaap cqeg twee qempii pagsemag nây woëtthoq-

thiet dael twee qaoy rây

cataract baay pnaek

catarrh kaa rolieg sratesh sleh, cie piseh pradap daaq dæg-

haem (qutiehag - rolieg toog suet, rolieg bompueg kaa)

cartilage cqeg kcay

catgut ceih dael twee pii pueh-wien sat

catheter bompueg touc dael kee craq bañcoul tiw sareyrieg

knoy, taam rin pseig-pseig nây klueñ menuh, daembey

bañcoul riñ bañceñ woëtthoq riaw

catheterize bañceñ tik-noom pii plaok noom taam bompueg

touc "catheter"

caustic woëtthoq-thiet dael praë samrap dot, sii, riñ

bomplaañ cielikaa nây klueñ

cavity praqap, thaot, bentup, plaw, prahaong, niw knoy

klueñ

c.c. (cubic centimeter) seisei

cecum tnog nây pnaek daem nây pueh-wien thom

cell kaoseqkaa

cellulitis ការរលាកសាស្ត្រកាន់សិលមិនមែនជា ជំងឺក
 រំលងទីទាស់មួយ (ដូចជាសាស្ត្រក, សាច់, ជើង
 សាច់ស្រីនៃនី) មានការរលាក: ហើម, ពណ៌ក្រហម,
 រាវ, ក្ដៅ, នៃគ្រោះថ្នាក់បួស

centimeter សង់ទីម៉ែត្រ

center កណ្តាល

cerebellum ខួរក្បាល

cerebral នៃសាស្ត្រកនិងខួរក្បាល

cerebrospinal fluid ទឹកក្រវាស់នៃសាស្ត្រកនិងខួរក្បាល

cervical ១- នៃក ២- នៃកស្បែក

cervix កស្បែក

caesarean section ការកាត់ក្រវាស់ដើម្បីយកកូន

change baby ផ្លាស់ប្តូរកូន ឬ ទោធាកូន

change bed ផ្លាស់ប្តូរកន្លែងពេទ្យ

change dressing ផ្លាស់ប្តូរបង្គោលក្រវាស់

chart ក្រដាស, តារាងកំណត់

cheek ថ្ពាល់

chest ទ្រូង

chew ទំពាប

chickenpox រោគអុតស្វា, អុតស្វា

child កូនក្មេង

chill គ្រិនរងា

chills and fever ជំងឺរងាស្រព័ន្ធគ្រិនរងា

chlorides ក្លរួ

cholecystectomy ការកាត់យកប្រមាត់ទ្រូង

cholecystitis រូបប្រមាត់ទ្រូងនិងការរលាក

cellulitis kaa rolleq cielikaa dael min maen cie pnaek
 n̄y sareyrieŋ muøy (douc-cie chīi sbaek, sac, n̄y
 sac-dom n̄w day) mien qaakaarẽq haem, pœ krohaom,
 chīi, kdaw, tae kmien bouh

centimeter soptiimaet

center kondaal

cerebellum khue touc

cerebral dael tẽq-tooj n̄y khue kbaal

cerebrospinal fluid t̄k meyaan dael sraop khue

cervical 1. n̄y kaa 2. n̄y kaa sboun

cervix kaa sboun

caesarean section kaa wẽh-kat daembay yook koun

change baby plah kontoop rīi khao-qaaw koun

change bed plah-pdou kemraal puuk

change dressing plah-pdou paŋsemay

chart liih, taaraan komnat

cheek tpœl

chest truun

chew tumpie

chickenpox rook qut touc, qut swaay

child koun kmeiŋ

chill krun reŋie

chills and fever cumŋīi reŋie sriew sraã

chlorides klarue

cholecystectomy kaa wẽh-kat yook promat cã

cholecystitis cumŋīi rolleq promat

cholecystogram រូបថតម៉ាត់ចិត្តនៃសាច់ដុំទឹក រូបថត

cholera ជំងឺ ទាសន្តរភាព

cholesterol វត្ថុធាតុស្លឹកខ្លាញ់ដែលនៅក្នុង
ឈាម ដែលបើទាំងស្រុងមក វាអាច
បង្កបង្កើតជាន់ស្រទាប់ដែលធ្វើឲ្យ

ច្រវែងសរសៃឈាមនោះ រួមព័ទ្ធ

choroid ទ្រព្យធម្មតាដែលក្របខ្សែកន្លែងមាត់សរសៃ
ឈាម នៅចន្លោះទ្រព្យធម្មតាខាងក្រៅនឹងទ្រព្យធម្មតា
ខាងក្នុង

chronic ទាក់ទង

circle រង្វង់

circulate រត់ (ឈាម, ទឹកនៃ)

circulatory នៃការឈាមរត់

circumcision ការកាត់ច្រងអង្គជាំ

cirrhosis រោគថ្លើម

clamp ប្រដាប់ភ្ជាប់សរសៃឈាម នើម្បីកាត់ឈាម
ហូរចេញនៅពេលវិះកាត់

clavicle ឆ្នើងដៃកាបិត

clay ដីក្រូច

clean ស្អាត

clear ថ្លា

cleft palate កញ្ចាតមាត់

clip ដៃស្រូបនៃកត្តា ៗ ដែលទាញយកសរសៃឈាម
សំរាប់ធ្វើតាមដានខាងក្រៅដូចជាខ្លឹមសារ
នៃការវិះកាត់

clitoris ភិវរ (ឈាម)

cholecystogram ruup promat theat daoy kam reqsmay qek

cholera cump~~ti~~ qasonnerook

cholesterol woëtthoq-thiet douc klan dæl nãw knoŋ

chiem, haay bæ wie læh pii thoëmmadaa wie qaac

benkaa benkaet cie coën sratoëp dæl twee qaoy

prahaoy sasay chiem nuh ruam touc

choroid sraom muay nãy kröep pnaek dæl mien sasay

chiem, nãw conlah sraom swet khaay kraw nãy retiin

khaay knoŋ

chronic ramray

circle roŋwuëŋ

circulate röet (chiem, tãk roŋy)

circulatory nãy kaa chiem röet

circumcision kaa kat coŋ qaykaciet

cirrhosis rook tlaem

clamp pradap kiep sasay chiem daembey kom qaoy chiem

hou cẽn nãw peel weëh-kat

clavicle cqəŋ dooŋ kambet

clay dəy qet

clean sqaat

clear tlaa

cleft palate kẽnchöet möet

clip dəŋkiep daek touc-touc dæl kee prae connuah ceih

somrap poit coën khaay kraw bomphot nãy sbaek

kraoy kaa weëh-kat

clitoris see (yoonii)

clot ឈាមកក

clotting time (ម. ក. « bleeding time »)

cloudy (urine) ល្អក

coagulate ១- កក (ឈាម) ២- បង្កកឈាម

coccyx ទីស្នែកតូចខាងក្រោមនៃស្លឹកកញ្ចក់

colic ១- ការច្រកពោះខ្លាំង ២- ជំងឺស្នែកពោះវិសេស
ពោះវិសេស

colitis (mucous) រោគវលោកជីវ្ហាក្នុងពោះវិសេស

collapse ១- ភាពអសកម្ម (ស្រព) និយាយ រយះ ស្ងួត
ខ្សោយ ២- ភាពស្រពស្លឹកនៃសរីរាង្គ

colon ពោះវិសេស

colostomy ការប្រែប្រួលនៃពោះវិសេស ឬប្រែប្រួលនៃពោះវិសេស
សំខាន់បង្កឈាមកកនៅក្នុងពោះវិសេស

colporrhaphy ការជួសជុលនៃសំខាន់បង្កឈាមកក

coma ភាពស្លេច

combine រួម, ស្របគ្នា, លាយ

commence ចាប់ផ្តើម

complain ១- ទន្ទឹម, ឆ្ងល់ខ្លាំង ២- ឆ្ងល់ប្រាប់អំពី
ជំងឺ

compress ទង្គិច ឬ (កំណត់សំខាន់បង្កឈាមកក
នៃស្នែកកញ្ចក់)

concave ខ្វែង, ស្និត

concussion ១- ភាពស្លេចខ្លាំង ២- ការលើកនិយាយ
ស្លេចខ្លាំង

condense ទង្គិច ឬ ហាមទឹក ឱ្យកកស្ទះ

confinement រយះពេលសំខាន់ក្នុង

confusion ការច្រឡំស្មារតី, ការភាន់ច្រឡំ

clot chiem kaq

clotting time (meel pieq "bleeding time")

cloudy (urine) lqaq

coagulate 1. kaq (chiem) 2. bəjkaq chiem

coccyx pnaek touc khaaj kraom nɿy cəŋ kəñcouñ kuut

colic 1. kaa cok pūh klay 2. dæl tēeq-təŋ nɿy

pūh-wien thom

colitis (mucous) rook rolleq psaa knoŋ pūh-wien thom

collapse 1. phiəp qəh-kəmlaŋ klay (srot) daoy beh-douŋ

ksaoy 2. phiəp troom-swət nɿy sərəyriəŋ

colon pūh-wien thom

colostomy kaa coh rɿn nɿw pūh coul tɿw knoŋ pūh-wien

thom səmrəp bəŋhou liəmɔk cie qəcentray

colporrhaphy kaa dei pləw yoonii səmrəp bəŋruəm qaoy touc

coma phiəp sənloŋ

combine ruəm, psam knie, liəy

commence cap-pdaəm

complain 1. rəquu, tqoun-tqae 2. niyiey prap qəmpii

cumɿi

compress sbay rɿi kɔnat sɔmpuət səmrəp sɔŋkət ləə

pnaek naa-muey

concave khouŋ, phəot

concussion 1. phiəp təkək klay 2. kaa chiɿi daoy

təkək klay

condense twəə cəmhaay tɿk qaoy kaq cie tɿk

confinement rəyēeq-peel səmraal koun

confusion kaa wəŋweeŋ smaredəy, kaa phōən cɔlɔm

congenital មានមកពីកំណើត

congestive heart failure ជំងឺស្លាក់ឈាម

conical រំសិលមានទាស់រកាល

conjunctiva ភ្លាសនៃត្រីបកន្ត្រឹកខាងក្នុងនៃ (ឬ ភ្លែត)
នៃភ្នែក

conjunctivitis ជំងឺភ្នែកក្រហម

connect ភ្ជាប់នឹង, ចង, ទាក់ទងគ្នា

conscious មានស្មារតី

constipation ការទល់ឈាមក

contagious disease ជំងឺឆ្លង

container ភាសៈនៃស្លាក់

continue as before ត្រូវដូចមុន

continuous drainage ការបង្ហូរទឹកទាប ភាគ

បំពង់ ក្នុង ស្នាមចិត្ត

contraception ការបង្ការកំណើតកូន

contract ១- បង្រួម (ភ្នែក) ២- រួញ (សាច់ដុំ)

control គ្រប់គ្រង

convenient ស្រួល, ងាយ

convulsion ការប្រកាច់

coronary artery សរសៃឈាមចិត្ត

coronary thrombus ការទាស់នៃសរសៃឈាមក្នុង ក្នុង

សរសៃឈាមចិត្ត

cotton វ៉ាដូ

cough ក្អក

cradle cap ក្អកក្នុងក្បាល, អាចប្រើក្របី

craniotomy ការកាត់ចេញស្បែកក្បាល

congenital mien mook pii konnaet

congestive heart failure cumjii slaq chiem

conical dael mien rieng kaon

conjunctiva pnih nny trabecq pnæk khaap knop nny presrey
pnæk

conjunctivitis cumjii pnæk krohaom

connect pcoep nny, caap, tēeq-toon knie

conscious mien smaareday

constipation kaa tōel liemook

contagious disease cumjii claap

container phieceneq daq woetthoq

continue as before twee dadael dadael

continuous drainage kaa beghou woetthoq riew taam

bompuej pii klueñ cie qaccentrey

contraception kaa bejpat konnaet koun

contract 1. bejruem (pnæk) 2. rueñ (sac-dom)

control truet-pinit

convenient srueñ, jiaj

convulsion kaa prokac

coronary artery sasay chiem cincem beh-douj

coronary thrombus kaa riereñj daoy chiem kaaq knop

sasay chiem cincem beh-douj

cotton samley

cough kqaq

cradle cap kqaal kaa kaa, qaac krobey

craniotomy kaa qaa kat coh cqen lolie kbaal

cranium លលាសីក្បាល

crest (of bone) ជ្រុងខ្នងស្រូវមួយ

cricoid cartilage ស្លឹកខ្នងខាងក្រោមខ្នង
ស្រូវលង

cross-match ការសាកលាបឈាមទាំងពីរ មុខនឹង
បញ្ចូលក្នុងខ្លួន

croup រោគឈឺក្បាលក្នុងក្បាល

crutch វិល ច្រក

crying ការយំ

culture and sensitivity ការបង្ការ រមរោគពីខ្លួន
អ្នកសិទ្ធិ ក្នុងមន្ទីរពិសោធន៍ នីម្បយកម្ម
ការការពារនឹងជំងឺនោះ

curd ទឹកដោះខ្លួន

cure ១- វិធីសាស្ត្រ ២- ថ្នាំដែលធ្វើឲ្យជា

cut down ការកាត់ចំណូល រកសរសៃឈាម ដើម្បីបញ្ចូល
វត្ថុទាំង

current ចរន្ត

curettage ការកាត់ក្នុងសរសៃឈាម ដោយប្រើដាប៊ែរកាត់
ទាំងស្រុងស្ថាបត្យា

cyanosis ស្បែកស្លេក, ភាពខ្លាំងនៃស្បែកស្លេក ដោយ
ខ្លះ អ្នកស្រីដែលក្នុងឈាម

cylinder បំពង់ស្រីក្បាល

cyst ជំងឺក្បាលបំពង់ស្រី ដោយមានវត្ថុទាំង ឬ
ខ្យល់នៅក្នុង

cystography ការពិនិត្យមើលផ្លាកនាមដោយរស្មី អ៊ី ២

cranium lolie kbaal

crest (of bone) tronug náy cqaṅ muəy

cricoid cartilage cqaṅ kcey rieṅ kaṅ náy bompüṅ

samleṅ

cross-match kaa saaṅ liey chiəm teṅ-pii mun náy

bañcoul knoṅ kluən

croup roek chiṅ bompüṅ kaa koun kmeṅ

crutch chae crat

crying kaa yum

culture and sensitivity kaa bandoh merook pii kluən

neṅq-cumṅiṅ knoṅ müəntii-pisaot, daəmbey roek tnam

kaa-pie náy cumṅiṅ nuh

curd tik doh khon

cure 1. meel qaoy cie 2. tnam dael twee qaoy cie

cut down kaa weṅh sbaek roek sasay chiəm daəmbey bañcoul

wöetthoq riew

current caqron

curettage kaa kaoh knoṅ sarəyrieṅ muəy daoy pradap kaoh

rieṅ douc slap-prie

cyanosis siyaanousih, phiep sbaek laəṅ swaay daoy

kweh qoksiizaen knoṅ chiəm

cylinder bompüṅ siilaṅ

cyst thoṅ pnih bet cāt dael mien wöetthoq riew riṅ

khap riṅ kyəl nāw knoṅ

cystography kaa piniṅ-meel plaak noom daoy reqsməy qec

cystoscopy ការពិនិត្យមើលខាងក្នុងនៃឆ្នោតនោមនៃសិរា
ប្រព័ន្ធ ពិនិត្យមើលមាត់អំពូលនៃក្បាលនោមនាខាងចុង

cytoplasm ស៊ីតូប្លាស្ទ

daily ទាល់ថ្ងៃ

damage ១- ការខូចខាត ២- ផ្លូវខូចខាត

dandruff រោគអន្ទ្រ

dangle ល្បែង

day staff អ្នកផ្ទេរការងារថ្ងៃក្នុងមន្ទីរពេទ្យ

D.B.C. (differential count) ការពិនិត្យចំណាត់ថ្នាក់នៃសរសៃឈាម

របស់គ្រូពេទ្យ ជាដំណើរការ ។

D. and C. (dilation and curettage) ការពង្រីកមាត់ស្បូន

និងដកចេញសរសៃឈាម ដែលនៅសល់ក្នុងមាត់ស្បូន ទាល់
ស្រាប់តែ

deaf ឆ្ងល់, ត្រង់

death រោគចាត់ស្លាប់

debility កង្វះ ឬ បាត់បង់កម្លាំង

decidua អណ្តាញស្បូន

deficiency កង្វះ ឬ រោគចាត់

degree អង្សា

dehydration កង្វះទឹកក្នុងខ្លួន

delay ផ្លូវយឺត

delirium រោគអវិចិត្រ

delivery ការសំរាលកូន

dengue ជំងឺគ្រុនរោគ

dental រោគសាស្ត្រ

deodorant វត្ថុសាត់បំបាត់ក្លិនអាក្រក់

cystoscopy kaa pinit-mael khaay knoj plaok noom daoy

bampuej pinit dael mien qampuul pleej nŋw khaay con

cytoplasm siitouplah

daily roel tŋay

damage 1. kaa khouc-khaat 2. twee qaoy khouc-khaat

dandruff rook qoŋkae

dangle somyon

day staff neeq twee kaa peel tŋay knoj muentii-peet

D.B.C. (differential count) kaa pisaot chiem daembey

roep kolikaa soa cie pnaek muay-muay

D. and C. (dilation and curettage) kaa poogriik moet

sboun nŋj daembey kaoh sboun daoy pradap kaoh rien

slapprie

deaf tloq, domloq

death sac-kdey slap

debility koŋwah riŋ bat-bon komlaay

decidua qoñcaañ sboun

deficiency koŋwah saarothiet

degree qoŋsaa

dehydration koŋwah tik knoj klueŋ

delay twee qaoy yiŋt

delirium rook momiŋ-momiey

delivery kaa samraal koun

dengue cumŋiŋ krun lueh

dental nŋy tmeñ

deodorant woetthoq-thiet bombat klen qaakraq

depend ១- ទ្រទ្រង់ ២- ទុកចិត្ត ៣- ជាដរាបក៏

depressant ភ្នាក់ងារពិបាកកំលាំង (ឬ ឥទ្ធិពល) ចលករ
ឬ សម្រួលប្រសាទចលករ

depression ១- ការធ្លាក់ចិត្តចិត្ត (ស្រួច) ២- សិត, ខ្វះ
៣- សីតិភាពចុះចោលកម្លាំងនៃប្រព័ន្ធចលករ

dermatitis សីតិភាពរលាកស្បែក រីឯសមាសធាតុរាវ
រមាស' - (ក្រហម រីឯស្បែកឲ្យមានស្នាម)

dermis ១- ស្បែក ២- ស្បែកក្នុង

desiccate ធ្វើឲ្យស្ងួតទាំងអស់

detest ស្អប់, មិនចូលចិត្ត

dextrose ស្ករម្យ៉ាងនៃ (ក្រូម៉ាតូម)

diabetes ជំងឺគ្រុនចាញ់ស្បែក

diagnose ពិនិត្យ, ពិចារណា

diagnosis ការពិនិត្យ, ការពិចារណា

diaphragm ឱវាត់

diarrhea រាត់អាចម៍

diastole រយៈពេលនៃឧបបេះដូង ពេញ

diathermy ការព្យាបាលសីតិភាព ដោយប្រើកម្រិតរលក
អគ្គិសនី នៅក្នុងរាងកាយនៃខ្លួន

diet ១- វិធីបរិភោគ ២- (ការ) អត់អាហារ

digest រំលាយអាហារ

digestion ការរំលាយអាហារ

dilatation ការពង្រីក

dilation and curettage (ម.ក. «D. and C.»)

dilation and insufflation (D. and I.) ការបញ្ចូលខ្យល់

ក្នុងប្រព័ន្ធរ

depend 1. srec-tae 2. tok-cet 3. cie phal mook pii

depressant pneəq-niə domhaoy komlaəy propōən caələkaa

rii sasay prosaat caələkaa

depression 1. kaa tleəq tik cet (pruəy) 2. pheət, kheup

3. dəmnaə coh thaoy komlaəy nıy propōən caələkaa

dermatitis cumjii rōliəq sbaek dael mien lēəqkənaq

romōəh, krohaom, nıy twəe qaoy mien snaam

dermis 1. sbaek 2. sbaek knoŋ

desiccate twəe qaoy sɣuet tēəŋ-qoh

detest sqap, mın coul-cet

dextrose skaa myaay nıy krom kluykouh

diabetes rook tik-noom pqaem

diagnose pikrūəh, picaaronaa

diagnosis kaa pikrūəh, kaa picaaronaa

diaphragm quruq pracey

diarrhea riəq qaac

diastole royeəq nıy khuəp beh-douŋ penlie

diathermy kaa pyiebaal cumjii daoy praə kəmdaw caron

qəkiisənii nıw knoŋ sac nıy klueŋ

diet 1. wiithii baariphook 2. (kaa) qət qaahaa

digest romliəy qaahaa

digestion kaa romliəy qaahaa

dilatation kaa pəŋriik

dilation and curettage (məəl pieq "D. and C.")

dilation and insufflation (D. and I.) kaa bañcoul kyol

knoŋ prəmaoy

diphtheria දිප්තරි නිස' රෝග'

discharge ១- រំលឹក ទាន់ វិសាលភាព ប្រកាស បញ្ជាក់
ខ្លួន ស្តីពី សំខាន់ៗ ឬ ស្ថានភាព ២- ទ្រង់ អ្នក
ស្តីពី បញ្ជាក់ បញ្ជាក់ បញ្ជាក់

discontinue ပြန်လုပ်

disease 25

disinfect ទម្លាក់បំបាត់ជំងឺ

disinfection ការ រំលោភបំផ្លាញ

dislocation အရည်အား (အင်)

disorientation ការ​ខ្វះ​ងងឹត​ប្លែក​ទៅ

dispensary កន្លែង ព្យាបាល និង ចែកច្រៀត ជាតិ ឈ្មួញ
ចំណែក អាក្រក់

dissolves ၂၀၂၁၁၁၁, ၂၁၁၁၁၁

distention ១- ភាពរីករាយ ឬ តឹង ស្លូតសាគ្រោះ -
 វិការ - វិការវិវាទ ២- ការរីករាយ ឬ តឹង

distressed သိပ်သည်း, စွန့်ကြဲမှု, လုံခြုံမှု

diuresis ម្រាស់ទឹកនាមាសច្រើន ខ្ពស់ពីធម្មតា

diuretic ១- ភ្នាក់ងារនៃសរសៃឆ្អឹងទឹកនាមម្រាង
នៃស្រទាប់ស្រទាប់ ២- ការចំរើនទឹកនាម

divided dose ប្រាំបីដងក្នុងកំរិតពេលវេលា

division ពាន័្ទ័ចក, ពាន័្ទ័្ទ័ង្ទ័ង្ទ័ចក

dizziness ការងឺលម្អ

dorsal နိမိတ်တရားနှင့် ပုံရိပ်အညီနှင့် အညီ

dose កាំរស្មីនិងសត្វនិងប្រ

douche ទឹក ស្រោចសាបស្រាវ, បាញ់លាងដៃជូន
ខ្លួន ឬ បេក្ខជនណាម្នាក់ ឬ បង្អស់ ដែលរងរាង
ជួបនឹងជំងឺឬបាត់

diphtheria rook khan slaq

discharge 1. wōtthoq riəw dæl trəw baan bañcēñ pii
 klun, douc-cie ktuh ri: tleəq sqa 2. qaoy nēəq-
 cumj: cēñ pii muēntii-peet

discontinue bāñchup

disease cumj:

disinfect rəmjoəp merook

disinfection kaa rəmjoəp merook

dislocation kaa baq kreic

disorientation kaa wəjweej smaredej

dispensary konlaej pyiebaal nāj caek tnam, cie piseh
 cumpūəh nēəq kraa

dissolves romliəy, roliej

distention 1. phiep haem ri: tēj, douc-cie krapēəh,
 pūəh, pūəh-wien 2. kaa twee qaoy haem rii tēj

distressed chi: cap, tuk pruey, lumbaaq

diuresis mien tik-noom craen, khoh pii thoəmmedaa

diuretic 1. pneəq-nie dæl twae qaoy tik-noom mien
 craen ciey mun 2. kaa cəmraen tik-noom

divided dose tnam baey-caek knoj komret dæl trəw prae

division kaa caek, kaa baey-caek

dizziness kaa wāl muk

dorsal dæl tēəq-tooj ri: sthet nīw cīt ri: nīw knaəj

dose komret tnam dæl trəw prae

douche tik, thoəmmedaa mien tnam, bañ liej pnaek nāj
 klun ri: bañcoul knoj plew ri: bentup nāj sareyriej
 douc-cie plew yoonii

Dr. (doctor) វេជ្ជបណ្ឌិត

dr. (dram) ឧត្តរិក្ខន្ធម្មត្យក្នុងប្រព័ន្ធ « apothecary »

មាតិកាខ្លីៗ ៦០ « grains » គឺជាប្រភេទ ៤ ក្រុម
drain ១- បង្ហូរ ឬ បញ្ចេញ ទឹក ២- បំពង់
បង្ហូរទឹកចេញពីបង្គោល

drainage ការបញ្ចេញ ឬ បង្ហូរសារធាតុឆ្អឹង ឬ ទឹក
ទៅ ក្រៅ ឬ បង្ហូរ ឬ បង្ហូរឆ្អឹង

dressings ១- វត្ថុសំរាប់បំប៉នស្រែង ២- ការបំប៉នស្រែង

drip ១- បន្តិកស្រែង ២- បញ្ចេញ (ដូចជាដ្ឋាន)
មួយស្រែង ៣- ការបញ្ចេញ ទឹក
ទៅក្នុងសរសៃឈាមស្រែង ៣

drop ១- ស្រែងទឹក ២- ការធ្លាក់ចុះនៃផ្លូវមួយ
បណ្តាលមកពីខ្លួន ឬ ការចុះបង្ហូរមួយ

drowning គ្រោះថ្នាក់លង់ទឹក

drug សារធាតុប្រើជាថ្នាំ ឬ សំរាប់ផ្លូវថ្នាំ

drug reaction ប្រតិកម្មនៃថ្នាំ

dumb កំរ

duodenal នៃសរសៃទង់និងផ្លូវនិងនៃពោះវិទ្យុក
ក្នុង

duodenum ផ្លូវនិងនៃពោះវិទ្យុកក្នុង, មាត់ប្រព័ន្ធ
ប្រព័ន្ធ ១២ មាត់ប្រព័ន្ធ

dust ១- ធូលី ២- ធូលីធូលី ៣- ធូលីមួយ

dysentary រោគមួយ

dyspepsia ការឈាឃឈាឃនៃសារធាតុប្រើជាថ្នាំ

dysphagia ការបញ្ចេញនៃសារធាតុប្រើជាថ្នាំ

dyspnea ការស្ទះនៃផ្លូវ

dysuria រោគនៃសរសៃ

Dr. (doctor) wɛccəbændɪt

dr. (dram) knaat nɪy tumɣuən knoŋ prapōən "apothecary"

mien dəmlay smaa 60 "grains" nɪy prohael 4 kraam

drain 1. bəghou rɪɪ bañcəñ wōətthoq riew 2. bompūəŋ

bəghou wōətthoq riew cəñ pii robueh

drainage kaa bañcəñ rɪɪ hou daoy klueŋ-qaəŋ nɪw wōətthoq

riew pii praqap rɪɪ bəntup rɪɪ robueh nɪy klueŋ

dressing 1. wōətthoq samrap paŋsɪmaŋ 2. kaa paŋsɪmaŋ

drip 1. bantaq cie dəmnaq 2. bañcoul (douc-cie tnam)

muey dəmnaq muey dəmnaq 3. kaa bañcoul wōətthoq

riew knoŋ sasay chiəm cie dəmnaq cie dəmnaq

drop 1. dəmnaq tɪk 2. kaa tlēəq-coh nɪy pnaek muey

bondaal mook pii kwen rɪɪ kaa khouc-bəŋ qwey muey

drowning kruəh-tnaq luəŋ tɪk

drug saarothiet prae cie tnam rɪɪ samrap psom twee tnam

drug reaction pratekaom nɪy tnam

dumb koo

duodenal dael tēəq-toŋ nɪy pnaek daəm nɪy pūəh-wien

touc

duodenum pnaek daəm nɪy pūəh-wien touc, mien prawseŋ

prohael 12 mriəm day

dust 1. thuulii 2. cunt thuulii 3. ruey msaw

dysentary rook muel

dyspepsia kaa rolleŋ qaahaa daoy pibaaq

dysphagia kaa pibaaq leep

dyspnea kaa stēəh dəŋhaəm

dysuria phiep tōəl noom

ear ត្រីច្រក

ear drum ក្រដាស ត្រីច្រក

eclampsia ការប្រកាច់ នៅពេលមានផ្ទៃ ឬ ពេលលើ
ផ្ទៃ ឬ ពេលសំរាលកូន បណ្តាលមកពី

« toxemia » (ឬ. ព. « toxemia », « pre-eclampsia »)

ectopic pregnancy ការលូតលាស់នៃស្ពឺតនៅក្នុងប្រទេស
(ក្នុងក្រវិលស្រួន)

eczema ស៊ីដ្រី ត្រីអ័ក

edema ភាពហែម

egg រាង

eight ប្រាំបី

elbow ក្បាលដៃ, ទំពង់ដៃ

electric វ៉ុលត (ឬ) វ៉ុលតអគ្គិសនី

electrocardiogram ក្រាហ្វិក ចតចរន្តអគ្គិសនីនៃ
ការកាត់ក្រវិលដំបូងនៃដួង

electrocute វ៉ុលតច្រាបខ្លួនអ្នកដទៃ

electrolyte ១- វ៉ុលតច្រាបដំបូងនៃដួង
ចំណងអគ្គិសនី ២- វ៉ុលតច្រាបដំបូងនៃដួង
នៃដួងអគ្គិសនី

elevate ឡើងស្តង់

elix. (elixir) ល្បាយប្រាំដំបូង មានប្រាំបី -
អាហារ - ស្ករ - គីន ក្លិន

embolism ការស្ទះសរសៃឈាម នៃដួងឈាមកក ឬ
វ៉ុលតច្រាបខ្លួនអ្នកដទៃនៅក្នុងដួងឈាម

embryo ក្រូណា, ការកកស្ទះសរសៃ ចាប់ពីការកក
សរសៃ រហូតដល់បីខែ

ear traciəq

ear drum kraðaah traciəq

eclampsia kaa prokac nāw peel mien ptīy, rīī peel chíī

ptīy, rīī peel somraal koun, bandaal mook pii

"toxemia" (mæel pieq "toxemia", "pre-eclampsia")

ectopic pregnancy kaa luut-lōēh nāy sot nāw knoŋ promaoy

(koun kraw sboun)

eczema cumŋīī traqəəq

edema phiep haəm

egg pəəŋ

eight prambey

elbow kuəy day, kaəy day

electric dael praə daoy qəkisenii

electrocardiogram kraəfik thaət cəqrən qəqkiqsenii nāy

kaa kontraq sac-dom beh-douŋ

electrocute kruēh-tnaq ksae pləəy chaq

electrolyte 1. wōətthoq-thiet dael, twəe cie lbaay,

comləəŋ qəkisenii 2. wōətthoq-thiet dael bombaek

daoy qəkisenii

elevate qaoy kpūēh

elix. (elixer) lbaay tnam dael mien tnam bəntec -

qaakol - skaa - nāy klən

embolism kaa stēēh sasay chiəm daoy chiəm kaaq rīī

wōətthoq comləək pseiy tiet knoŋ pləw chiəm

embryo pruunaa, tiərəək knoŋ sboun cap pii kaa kaa cie

sot rohout dāl bey khæe

emergency ករណីបន្ទាន់

emesis ការក្អកចង្អោរ

employ ១- ទ្រើ ២- ស្តីល ៣- តាំង

empyema ការកខ្វះ នៅចន្លោះរវាងប្រាសាទនៃសួត

emulsifier ភ្នាក់ងារធ្វើវត្ថុរាវត្រូវបានលាយ

ចូលគ្នាបាន (ឧប្បត្តិសន្លឹក)

encephalitis សិប្បិរលាកខួរក្បាល

encourage fluids ស្នើសុំឱ្យប្រើ ឬ បង្កើនច្រណែនទឹក

endocarditis ការរលាកនៃប្រាសាទ (ទំហ្វក) បេះដូងនិងសរសៃ

endocrine glands ក្រុមពាក្យប្រព័ន្ធភ័យ

endometriosis ការរាតត្បាតនៃស្បូនស្បូន

នៅកន្លែងខុសពីស្បូន (ស្បូនស្បូន -

ស្បូននៃស្បូន - ពោះវ័យ)

endometrium ស្បូនស្បូន

enema បញ្ចុះ

energy ១- ថាមពល ២- កម្លាំង

entamoeba histolytica អំពូលប្រាណ មានកោសិកា

តែមួយ អាចមាននៅក្នុង ពោះវ័យ - ទ្រើ

សួត - ខួរក្បាល (ម.ព. «ameba»)

enteritis សិប្បិរលាកពោះវ័យ

enucleation ការកែច្នៃកោសិកា ឬ វត្ថុផ្សេង

ទៀត ដោយយកចេញទាំងមូល

enzyme អង់ស៊ីម, ជាសារធាតុ ដែលបណ្តាលឱ្យមាន

ឬ សម្រេចបាន ប្រតិកម្មរូបិយ

epidermis ទំព័រក្រចក

epiglottis កន្លឹក

epilepsy សិប្បិរលាក ឬ ភ្លេចស្លេង

emergency karenay bentoën

emesis kaa kquet cəŋqao

employ 1. praə 2. cuel 3. pɛŋ

empyema kaa kaq ktuh nɪw cənloh rowien sraom nɪy suet

emulsifier pñěq-nie twəe wǝtthoq riəw pii rolleɪ

coul knie baan (preiŋ nɪŋ tɪk)

encephalitis cumŋɪɪ rolleɪq khue kbaal

encourage fluids cuəy cəmruñ rɪɪ boŋkhəm qaoy tətuel tɪk

endocarditis kaa rolleɪq trənoəp (sbaek) beh-douŋ nɪŋ santeəh

endocrine glands krapeñ bañcəñ qaomoun

endometriosis kaa mien dac qeñcaañ sboun cie dom-dom

tɪw konlaəŋ khoh pii thoəmmədaa (douc-cie qovae -

plaok noom - pūeh-wien)

endometrium qəñcaañ sboun

edema bañcoh

energy 1. thaaməpɔol 2. konlaəŋ

entamoeba histolytica qoteqsokhompraan mien kaosəqkaa

tae muəy - qaac mien nɪw knoŋ pūeh-wien - tlaəm -

suet - khue kbaal (məəl pieq "ameba")

enteritis cumŋɪɪ rolleɪq pūeh-wien

enucleation kaa wěh yook dom sac rɪɪ wǝtthoq pseiŋ

tiet daoy yook cəñ téeŋ-muul

enzyme qənsim, cie sarəthiet dæl bondal qaoy mien

rɪɪ cəmruñ protekam qwey muəy

epidermis sbaek saə

epiglottis konlaət

epilepsy cumŋɪɪ skaan rɪɪ ckuet cruuk

episiotomy ការវះបន្ត ជ្រកក្រោមឈាង រំលាយ
សំខាល់ក្នុងកុំព្រួញ ដើម្បីការពារកុំឲ្យ
រងហាន ទារឈាង

epitaxis ការចេញឈាមតាមច្រមុះ

erythrocyte ភាគីការក្រហម

esophagus បំពង់អាហារ

esophagoscopy ការពិនិត្យមើលក្នុងបំពង់អាហារ ដោយ
ប្រើសាប៊ូពិនិត្យ មាត់ អំពូលភ្លើង

essential វិសេស មាត់ ឈាម សំខាន់

eustachian tube រន្ធច្បល់, ភ្ជាប់ជ្រកក្រោមឈាម ក្នុងក្បាល

evacuate ១- បញ្ចេញកាកសំណល់ (ដូចជាបង្ហាត់បង្ហាត់)

២- បញ្ចេញកាកសំណល់, ចេញកាកសំណល់

evaporate បង្ហាត់, ហួត

evening round ការពិនិត្យអ្នកជំងឺ ពេលល្ងាច ក្នុង
បន្ទប់អ្នកជំងឺ

eviscerate បញ្ចេញ ឬ ឆ្កាបសរីរាង្គវិសេសនៅក្នុងពោះ

evolve លូតលាស់ វិសេស

excision ការកាត់ចេញនៃជ្រក ឬ សរីរាង្គនៃខ្លួន

excitement រំលោភ រំលោភ

excretion ១- ការបញ្ចេញសំណល់កាកសំណល់ ២- សំណល់

exercise (ការ) ហាត់ប្រាណ

expectorant ថ្នាំវិសេសជួយបញ្ចេញស្បែក ក្នុងស្បែក
បំពង់ខ្យល់

expiration ១- ការបញ្ចេញខ្យល់ក្នុងស្បែក ២- រំលោភ រំលោភ

explode ផ្ទុះ

expose រំលោភ រំលោភ

episiotomy kaa wěeh bantaa pnaek kraom yoonii nīw peel
 somraal koun pum ruac, daembay kaa-pie kom qaoy
 rohaek twie yoonii

epitaxis kaa cǎñ chiem taam cromoh

erythrocyte koolikaa krahaom

esophagus bompūēŋ qaahaa

esophagoscopy kaa pinit-mael knoŋ bompūēŋ qaahaa daoy
 pradap pinit mien qompuul pleēŋ

essential dael mien saraq somkhan

eustachian tube rān kyol, pcoēp pnaek tracieq kondaal

evacuate 1. bañcǎñ pii kluen (douc-cie bontoobay)

2. bañcǎñ pii konlaey, cǎñ pii konlaey

evaporate beghuet, huēt

evening round kaa pinit nēēq-cumŋiī peel lŋiēc knoŋ
 bentup nēēq-cumŋiī

eviscerate bañcǎñ rīī tliēy sarayriēŋ dael nīw knoŋ pūēh

evolve laut-lōēh cie lumdap

excision kaa kat cǎñ nīy pnaek rīī sarirriēŋ nīy kluen

excitement sēc-kdēy romcuel

excretion 1. kaa bañcǎñ somnal pii kluen 2. somnal

exercise (kaa) hat praan

expectorant tnam dael cuēy bañcǎñ sleh pii suēt nīŋ
 bompūēŋ kyol

expiration 1. kaa bañcǎñ kyol pii suēt 2. sēc-kdēy slap

explode ptuh

expose baek cǎñ

external ខាងក្រៅ

extract ១- វត្ថុនីមួយៗដែលបានដកចេញមក

២- វត្ថុនីមួយៗដែលបានដកចេញពីក្នុង
និយមន័យ, អារម្មណ៍, អារម្មណ៍ ឬ វត្ថុណាមួយ
នៃវត្ថុនីមួយៗ រួចបង្កើតឡើង តាមគំនិតនៃ
វត្ថុ

extraction ការយកចេញ ស្វ័យដ្ឋាន

eye ភ្នែក

face មុខ

fade ហាក់បាត់, បាត់បង់

Fahrenheit (F) ប្រព័ន្ធវិទ្យុសាស្ត្រ ទឹកកកនៅ

32°F, កំដៅ 212°F, កំដៅខ្ពស់ 98.6°F

failure ១- ការមិនសម្រេច ២- ការឈប់ប្រើប្រាស់
សម្ភារៈមួយ

faint ១- ការសង្ខេបនិយមន័យខ្លះៗឡើងវិញ

២- ខ្សោយចង់សង្ខេប

faintness ភាពខ្សោយចង់សង្ខេប

fallopian tubes ប្រព័ន្ធមាត់

family គ្រួសារ

fan ១- កង្កែប, ភ្លើង ២- បក

fascia បន្ទះសាច់ក្រហមភាគភាគសាច់រាងនៃសាច់ដុំ,
ទ្រី, ភ្លើងចង់សង្ខេបខាងក្នុង

fasting ការក្អម

fat ១- ឆាត ២- ខ្លាញ់

feces លាមក

feeble ខ្សោយ, ចម្រើន

external khaaŋ kraw

extract 1. wōetthoq daatee dael baan tiēñ yook

2. wōetthoq dael riēp-com daoy bansaḥ pii tnam
daoy t̄k, qalkol, qeter, r̄i wōetthoq romliēy
daatee tiet, ruēc bēghuēt lbaay taam komrēt n̄y
wōetthoq

extraction kaa yook cēñ, douc-cie tmiñ

eye pñeck

face muk

fade saaḡ pōe, saap pōe

Fahrenheit (F) propōēn sēytonehēqphiēp, t̄k kaaḡ n̄w

32°F, puh n̄w 212°F, kəmdaw kluēn 98.6°F

failure 1. kaa m̄n somrēc 2. kaa chup propr̄it n̄y

sarēyriēy muēy

faint 1. kaa sēnlap daoy kwah chiēm knoḡ khue

2. ksaoy cāḡ sēnlap

faintness phiēp ksaoy cāḡ sēnlap

fallopian tubes pramaoy

family kruēsaa

fan 1. koḡhaa, plet 2. boḡ

fascia banteēh ciēliqkaa miēn phiēp cie sasay dael kroop,

troo, n̄y cāḡ sarayriēy khaaḡ knoḡ

fasting kaa taom

fat 1. thoēt 2. klañ

feces liēmōok

feeble ksaoy, thaoy kəmlaēy

feet ប្រអប់ជើង

female ស្រី ឬ ភ្នំ

femur ជ្រុងទ្រូង

fetus ទារកដែលមិនទាន់កើត

fever ក្អក

fibrin សារធាតុនៅក្នុងឈាមកក

fibroid ១- ស្លាប់ រីឯស្រីមានជាតិកា សាសន៍ស្រីប្រ, សាសន៍តាមនៅក្នុងស្បូន (ពុំមែនមហារីកស្បូនទេ) ២- រីឯស្រីមាន ឬ ដូចជា សរសៃស្រីបក្សី ៣

fibula ជ្រុងក្បាលក្បាល

filaria គ្រុឌម្យ៉ាង រីឯស្រីមានទាសដូច អំបោះ

filariasis ជំងឺទារក បណ្តាលមកពីមានគ្រុឌ

«filaria»

finger ម្រាមដៃ

finger nail ក្រចកដៃ

finish បញ្ចប់

first aid ការជួយសង្គ្រោះសាប្បុរស

fissure ១- ចង្កូរក្បាល ឬ សាច់ស្រពស្រពខ្លួន

២- ជំងឺប្រាំដៃដៃបំបែក

fistula ជំងឺប្រាំដៃដៃ រីឯស្រីមាន ឬ ទាទាត់ទង រីឯស្រីមាន សរសៃខ្លួន ឬ ប្រស ឬ ទាទាត់ទង សរសៃខ្លួន ឬ ប្រស ឬ ទាទាត់ទង

fit ១- មានសុខភាពល្អ ២- គ្រាន់

flaccid ភាពទន់, ភាពទន់ (សាច់ដុំ)

flask ឈាមដែលមានក្បាល រីឯស្រីមាន ឬ រីឯស្រី

feet praqap cəəŋ

female srəy rɨɨ̌ ñii

femure cəəŋ plɨw

fetus tierook dæl mɨn-tōən kaet

fever krun

fibrin saarethiet nɨw knoŋ chiəm kaaŋ

fibroid 1. dom sac dæl mien ciəlɨkaa ciə sasay phiip,
ciə thoəmmadaa nɨw knoŋ sboun (pum meən mahaariik
sboun tee) 2. dæl mien rɨɨ̌ douc-ciə sasay phiip
touc-touc

fibula cəəŋ touc nɨy kəmpɸuen cəəŋ

filaria pruun mɨyaəŋ dæl mien riəŋ douc qəmbəh

filariasis cumpɨɨ̌ ramraay bəndaal moək pii pruun
"filaria"

finger mriəm day

fingernail kracaəŋ day

finish bəŋhaəy

first aid kaa cuəy saŋkrüəh ciə bəntōən

fissure 1. cəŋqou touc-touc, ciə piśeh nɨw khue
2. dəmbaw daoy bəmrəh

fistula dəmbaw siiruəŋ dæl ñooy-ñooy, wiə tēəq-toəŋ
sbaek nɨŋ sərəyriəŋ rɨɨ̌ bəuh, rɨɨ̌ tēəq-toəŋ sərəyriəŋ
nɨŋ sərəyriəŋ rɨɨ̌ bəuh nɨŋ bəuh

fit 1. mien sokhəphiep lqaa 2. prəkac

flaccid phiəp tuən, phiəp rolɨə (sac-dom)

flask dəəp dæl mien kəə təc, twəə qəmpɨi kəəw rɨɨ̌ dəək

flatulence ឆ្អល់រោង ឬ រោងរោង

flatus រោង

to pass flatus បញ្ចេញរោង

flatus tube បំពង់និស្សវត្ត ដើម្បីឱ្យរោងចេញ

fleas វ៉ែតវ៉ែត

flesh ភាគ

flexure កន្លង់រោង ឬ ជួរ ឬ គ្រង់ រោង

flies វល្ល

fluid ១- វត្ថុរាវ ២- ធាតុរាវ (ធាតុរាវ)

fluids វត្ថុរាវ

fluid chart តារាងកំណត់វត្ថុរាវ និស្ស

អ្នកជំងឺ បាត់ទទួលបានបញ្ចេញ

fluid diet វិធីបរិភោគវត្ថុរាវ

fluids only ឱ្យញ៉ាំវត្ថុរាវ

flake គ្រាប់ មាត់រោង ដូច ក្រូច ក្រូច

flush ១- បង្ហូរទឹករោង ឬ ២- ពណ៌

(ក្រហម ឬ ខ្មៅ ឬ ខ្លី ឬ វិសាលភាព)

foley catheter បំពង់ «catheter» និស្សវត្ត ឬ បំពង់

ដើម្បីបំពង់និស្សវត្ត ឬ បំពង់

follow តាម, ដំណើរ

food ម្ហូប អាហារ

foot គ្រឿងបន្លាស់

foot board បង្អួច គ្រឿង អ្នកជំងឺ ឬ គ្រឿង

foot of bed ចុងគ្រែ

fontanel បង្អួច

force ១- កម្លាំង, អំណាច ២- ខ្លាំង, បង្អួច

flatulence cəqəl puəh ri: haəm puəh

flatus phaom

to pass flatus bañcəñ phaom

flatus tube bəmpuəŋ dæl bəntəa daəmbəy qaoy phaom cəñ

fleas cəy ckae

flesh sac

flexure kənləŋ kaŋ ri: pnaek ri: tumruəŋ dæl kaŋ

flies roy

fluid 1. wəətthoq riəw 2. ɲiəy prae truəŋ-triəy

fluids wəətthoq riəw

fluid chart taaraaŋ kəmnəat nɔw wəətthoq riəw dæl

nəəq-cumɲi: baan tətuel nɔy bañcəñ

fluid diet wi:thi baariphook wəətthoq riəw

fluids only qaoy ñam tae wəətthoq riəw

fluke pruun mien riəy dɔuc slək-chəe

flush 1. bəŋhou nɔy riəy-saay pliəm-pliəm 2. pəe

krahaom pliəm-pliəm nɔy muk nɔy kəa

foley catheter bəmpuəŋ "catheter" dæl kee qaac bəmpaoy

daəmbəy tup bəmpuəŋ nɔw knoŋ plaok noom

follow twəe taam, twəe ciə kraoy

food mhoup-qaahaa

foot praqap cəəŋ

foot board bəntəh chəe trəə cəəŋ nəəq-cumɲi: knoŋ krəe

foot of bed cəŋ krəe

fontanel bəŋhaay

force 1. kəmləŋ, qəmnəac 2. khom prɔŋ, bəŋkhom

forceps និរន្ត្រប ឬ និស្តាប' សម្រាប់ ទាញ ឬ ចាប់ ឬ
ក្បែរ (ស្វីតស៊ា និរន្ត្របនិកន្ត្រ, និរន្ត្របចាប់ទាញ
ទាញ គេតែង លំហូរក្នុងគិបាក, និរន្ត្របក្បែរ
សរសៃឈាម)

forehead ច្រាស

four បួន

foreign body វត្ថុ ចរន្ត ក្នុងរាងកាយនៅក្នុងខ្លួន

form រូបរាង, សារបរាង, រូប, រូបរាង

fraction ភាគ

fracture បាក់ធ្លាក់

fragility ភាព (ស្រួច)

freeze កក, បង្កក

Friday ថ្ងៃសុក្រ

function ផ្លូវការ, មុខការ, មុខងារ

fundus ផ្នែកប្រឈមក្នុងសរីរាង្គមួយ (បាក់) ស្វីតស៊ា
បាក់ស្រួច

fungus ផ្លូវត (មាត់ផ្លូវតក្នុង ឬ ផ្លូវតក្នុងខ្លួន)

fungicides ថ្នាំបំបាត់ « fungus » (ផ្លូវត)

G.A. (general anesthesia) ការផ្លូវតស្រួចស្រាវជ្រាវ
ផ្លូវត (ស្វីតស៊ាគេតែងរំលោភ)

gallbladder ប្រមាញ់

ganglion ១- មជ្ឈមណ្ឌលប្រមាញ់ ២- ស៊ីណាប្រសិទ្ធភាព
កើតនៅក្នុងប្រមាញ់សរសៃឈាម ឬ សរសៃ

gangrene និរន្ត្រប រោគសញ្ញា ខ្លះការរាតត្បាត
ឬ រោគសញ្ញា មុខរបួសឬសរសៃឈាម

gargle ខ្យល់

forceps dɛŋkiəp rɪɪ dɛŋkap sɔmrap tiəñ rɪɪ cap rɪɪ

kiəp (douc-cie dɛŋkiəp daaq tɪñ, dɛŋkiəp cap tiəñ
tiərɔk nɪw peel sɔmraal koun pibaaq, dɛŋkiəp kiəp
sasay chiəm

forehead tʃah

four buən

foreign body wɔətthoq cɔmlaek muəy nɪw knoŋ klueŋ

form twee laəŋ, cie ruup-riəŋ, ruup, baep

fraction phieq

fracture baq cəŋ

fragility phiep sruey

freeze kaaq, bəŋkaa

Friday tʃay sok

function twee muk kaa, muk kaa, muk-ŋie

fundus pnaek pracoŋ knoŋ sɔrɛyriəŋ muəy (baat) douc-cie
baat sboun

fungus psət (mien psət touc-touc twee qaoy chiɪ nɪw
klueŋ)

fungicides tnam bɔmplaəñ "fungus" (psət)

G.A. (general anesthesia) kaa twee qaoy sənlap daoy
praə tnam (douc-cie nɪw peel wəh-kat)

gallbladder pramat

ganglion 1. mɔcchemendəl prasaat 2. dom sac touc rɪŋ
kaət nɪw sraom sasay puə rɪɪ sənlaq

gangrene dambaw rɔluəy daoy mɔk pii kwəh kaa rɔət
chiəm rɪɪ daoy mɔk pii muk rɔbuəh mɪn sqaat

gargle kpul

gas ឧស្ម័ន

gastrectomy ការវះកាត់យកក្រពះ ឬ ផ្ដេកខ្លះ
នៃក្រពះចេញ

gastric នៃក្រពះ

gastric diet វិធីបរិភោគនៃអាហារនៃសត្វ (ស្រួល
រំលាយ (ត្រូវញ៉ាំទឹកនោះ) (ម.ព. «light
diet »)

gastric lavage ការលាងក្រពះ

gastric tube feedings ការស្លាប់ម្ហូបទៅក្រពះ តាម
បំពង់

gastric tube suction ការបូមទឹកចេញពីក្រពះ

gastritis សម្ព័ន្ធរោគក្រពះ

gastro-enteritis សម្ព័ន្ធរោគក្រពះនិងពោះវ័យ

gauze វ៉ែល្យ

genital នៃប្រសាបបន្តពូជ

genito-urinary នៃប្រសាបបន្តពូជនិងប្រសាបនោម

germ មេរោគ

germicide ថ្នាំសម្លាប់មេរោគ

get up ក្រោកឡើង

gingivitis សម្ព័ន្ធរោគអណ្តាញធ្មេញ

give ឲ្យ

gland គ្រឿង, ក្រពះ

glaucoma សម្ព័ន្ធនៃភ្នែកនៃសត្វសត្វនៃភ្នែកដែល
សង្កត់

glomerulus ក្រុមសរសៃឈាមតូច ៗ នៃសត្វនោ
ក្នុងវិក័

glossitis ជំងឺអណ្តាត

gas qusman

gastrectomy kaa wěh-kat yook krapeěh rīi pnaek klah
n̄y krapeěh cẽñ

gastric n̄y krapeěh

gastric diet wiithii beariiphook tae qaahaa dael sruel
romliey (trẽw ñam tik-dah koo) (meel pieq "light
diet")

gastric lavage kaa liẽy krapeěh

gastric tube feedings kaa pdal mhoup t̄w krapeěh taam
bompũẽy

gastric tube suction kaa boum tik cẽñ pii krapeěh

gastritis cumj̄īi rolieq krapeěh

gastro-enteritis cumj̄īi rolieq krapeěh n̄y pũeh-wien

gauze sbay

genital n̄y pradap bantaapuuc

genito-urinary n̄y pradap bantaapuuc n̄y pradap noom

germ merook

germicide tnam samlap merook

get up kraok laẽy

gingivitis cumj̄īi rolieq qañcañ tmiñ

give qaoy

gland krenthii, krap̄iñ

glaucoma cumj̄īi pneek dael t̄psyoy pneek læh pii
thõẽmmedaa

glomerulus krom sasay chiem touc-touc dael that n̄w
knoy wẽeqkam

glossitis cray qendaat

glove ទ្រូងដៃ

glucose ក្លុយកូស

goiter ជំងឺពកក

gonorrhea រោគប្រទេស

gonococcus មេរោគប្រទេស

graft ១-បន្ទះស្បែក យកពីកន្លែងមួយ សំរាប់យក
ទៅប៉ះកន្លែងមួយទៀតនៃខ្លួន ២-ទៀបច្រវាក់
សាច់ នៅកន្លែងខ្លះ ឬ ខ្លះ និយាយដោយកា
រនិយាយយកពីជួរមួយទៀតនៃខ្លួន ឬ ពី
ខ្លួនដទៃទៀត

gram ក្រាម

gram negative អាចសាកពណ៌វិញ ក្រោយពេលដាក់ពណ៌
កាមរីដ « Gram » (ចំពោះបាក់តេរី)

gram positive ពុំអាចសាកពណ៌វិញ ក្រោយពេលដាក់
ពណ៌ កាមរីដ « Gram » (ចំពោះបាក់តេរី)

grandmal seizure ការប្រកាច់ខ្លាំងនៃជំងឺឆ្អឹងស្រួត

granulation កិនលម្អាតច្រើន ឬ កើតឡើងនៃស្បែក
(កិនលម្អាតនេះ គឺជាស្បែកសរសៃសាច់ដុះ)

gravida ស្រីមានផ្ទៃពោះ (គេនិយាយសាក្យនេះ
តាមគ្រូសាមញ្ញ ចំនួនពេលមានផ្ទៃពោះ)

gravity ១-ទម្ងន់ ២-ទំនាញនៃដី ៣-ភាព
ធ្ងន់ធ្ងរ, ភាពដ៏ធំ

green ពណ៌បៃតង

groin ក្រវែង

group and crossmatch ការរកក្រុមឈាម និងការសាក
ឈាមឈាមទៅនឹងប្រភេទឈាម ក្នុងខ្លួនមនុស្ស
ម្នាក់

glove sraom day

glucose kluykoun

goiter cumpiï pook kaa

gonorrhea rook prameh

gonococcus merook prameh

graft 1. bontēh sbaek yook pii konlaeg muay somrap yook

tāw pah konlaeg muay tiet nāy klueñ 2. riap-cam

ciē tmey nāw konlaeg kwah riï khouc daoy cielikaa

dael yook pii pnaek muay tiet nāy klueñ riï pii

klueñ daatee tiet

gram kraam

gram negative qaac saaq pōe wiñ kraoy peel daq pōe

taam wiithii "Gram" (cumpuēh baqterii)

gram positive pum qaac saaq pōe wiñ kraoy peel daq

pōe taam wiithii "Gram" (cumpuēh baqterii)

grandmal seizure kaa prakac klay nāy cumpiï ckuet cruuk

granulation kantuel sac touc-touc kaet lāe ptāy dambaaw

(kantuel nih kiï ciē dāmnōh sasay chiēm tmey)

gravida setrey mien ptāy pūh (kee niyiey piēq nih

proom knie ciē-muay cumnuen peel mien ptāy pūh)

gravity 1. tumguēñ 2. tumniēñ phaen-dāy 3. phiap

tguēñ tgoō, phiap dāmnōm

green pōe baytaej

groin kralien

group and crossmatch kaa rook krom chiēm nāy kaa saaq

liēy chiēm tēej-pii mun bāncoul knog klueñ mēnuh

mēnēeq

growth ១- ការលូតលាស់, ការធំឡើង, ការដុះ ២- រោគ'ដុះ
G.S.W. (gun shot wound) របួសនាំយកដោយការភ្លើង

gum ទឹកដុះឆ្នុញ, អញ្ចាញឆ្នុញ

Gyne (gynecology) វិជ្ជាពេទ្យខាងស្រី: ភ្នែក ទោត

ស្រី

habit ទម្លាប់

hair សក' ឬ ទោម

half កន្លះ, ពាក់កណ្តាល, មួយចំណែក

hallucination ការមើមមាឃ

hand ប្រអប់' ទំនៀ

Hb. (hemoglobin) ជាតិគ្រឿងក្រហមក្នុងឈាម

head ក្បាល

headache ឈឺក្បាល

head of bed ក្បាលដីណាក

health សុខភាព

heart ចង្កេះដួង

heart burn ការចុកចង្កេះដួង ឬ ឈាមទឹកក្រហមចូល

ក្នុងចង្កេះដួង

heat 'ក្អក' ក្អិន

heavy ធ្ងន់

heel ទឹកដុះដើម

height កម្ពស់

hematemesis ការក្អកឆ្អឹងឈាម

hematoma ពាក់កណ្តាល ឬ កន្លះសាច់ដុះ ឬ ឈាមខ្លាំងក្លា
 ឈាមខ្លាំងក្លា

hematuria ការបញ្ចេញទឹកនាម ឬ ឈាមខ្លាំងក្លា

growth 1. kaa luut-lōēh, kaa cōmlaē, kaa doh 2. sac doh
G.S.W. (gun shot wound) rōbueh daoy krōēp kamplēp

gun cēp tmiñ, qāñcañ tmiñ

Gyne (gynecology) wiociepēst khaap sareyrēēq nīy rook
 setrey

habit tumlōēp

hair saq rīi room

half kanloh, pee q kondaal, muey cumhiēp

hallucination kaa mōmee-mōmiey

hand praqap day

Hb. (hemoglobin) ciēt kraheam nīy chiēm

head kbaal

headache chiī kbaal

head of bed kbaal dōmneik

health sokhēphiep

heart beh-douy

heart burn kaa cok cōp dēphaem daoy tīk krapēēh coul
 knoq bompūēy qaahaa

heat komdaw

heavy tjuēn

heel kaep cēp

height kompuēh

hematemesi kaa kquet tleēq chiēm

hematoma pook sac rīi konlaēp sac haem dael mien baek
 chiēm nīw knoq

hematuria kaa bañceñ tīk-noom dael mien chiēm

hemiplegia ការស្លាប់មួយចំណែកនៃខ្លួន

hemocytes រោគលើក

hemoptysis ការស្លាក'ឈាមពាមមាត់

hemorrhage ការស្លាក'ឈាម

hemorrhagic fever (គ្រុនរោគៈរង្វែង)

hemorrhoid ប្រសស្ទឹងបាត

hemostasis ការឃាត'ឈាម

hepatitis រោគរោគវិកលច្រើន

hernia រោគក្នុង

herniorrhaphy ការវះរោគក្នុង

herpes រាងកាយ ៗ តំបន់បង្កើត ៗ គ្នា មានទឹក

ប្លាស្ទិកមកស្រាយសាច់រាង រួចរឹងស្រួត

និយាយទុកក្រិម

H.I. (hypodermic injection) ការចាក់ប្រាំនៃក្រាមរំលូត

hiccough រំលឹក

hip ១- ត្រីភាគ ២- សន្លាក់'រាង

histamine វត្ថុធាតុមានក្នុងខ្លួន ដែលជួយឱ្យ មាន

ប្រតិកម្ម

Hodgkin's disease ជំងឺម្យ៉ាងនៃក្រុមរោគទឹករង

hookworm (ម. ក. «ankylostome»)

hormone អ័រម៉ូន

hospital មន្ទីរពេទ្យ

hour ម៉ោង

hourly រង្វង់ម៉ោង

H.S. (hour of sleep) ពេលវេលា ចូលគេង

H.W.B. (hot water bottle) ប្លាកសាក'ទឹកក្ដៅ

hemiplegia kaa slap muay cumhiəɲ kluən

hemocytes kooliqkaa

hemoptysis kaa tlěəq chiəm taam mōət

hemorrhage kaa tlěəq chiəm

hemorrhagic fever krun pūəh-wien

hemorrhoid rāh douɲ baat

hemostasis kaa khōət chiəm

hepatitis rook haəm tlaəm

hernia rook klaan

herniorrhaphy kaa wēəh rook klaan

herpes poɲɲ touc-touc domriəp cāt-cāt kaie, mien tək
tlaa bentec mək klaay cie lqəəq, ruəc riɲɲ sɲuət
daoy tok kramoo

H.I. (hypodermic injection) kaa caq tnam kraəm sbaek

hiccough tqaək

hip l. trəkieq, sənlaq pləw

histamine wōətthoq-thiet mien knoɲ kluən dæl twee
qaoy mien pratekaəm

Hodgkin's disease cumɲiɪ məyaəɲ nɪy krapɪñ tək rəɲiɲ

hookworm (məəl pləq "ankylostome")

hormone qərmoun

hospital mūəntii-pəət

hour maɲɲ

hourly riəɲ rōəl maɲɲ

H.S. (hour of sleep) nɪw peel coul keep

H.W.B. (hot water bottle) plaək daq tək kdaw

humerus ដងដៃម្ខាង

hydatiform mole ម៉ូ (ក្រាប) ដូចជូនកំពង់បាយដូរ
លូតលាស់ក្នុងស្បូន (កើតពីភ្នាសស្រីត)

hydration ១- ការផ្សំនឹងទឹក ២- ភាពផ្សំនឹងទឹក

hydrocephalic ការសម្បូរស្រទឹកច្រើនក្នុងខួរក្បាល
(ជួញច្រូត ក្បាល)

hygiene អាធារ័យ, សុខវិទ្យា

hyperglycemia កំរិតស្ករក្នុងឈាមខ្ពស់ជាងធម្មតា

hyperpyrexia កំរិតសីលស្ទើរខ្ពស់ជាងធម្មតា

hypertension ស៊ីស្ទូលីក និង ឈាមខ្ពស់ជាងធម្មតា

hypertonic ១- ទំនើលមាតិកាហ្សូប៊ីន ២- ទំនើលមាតិកា
ពាសៈស្រវង់ច្រើន ឬ ឆ្អោចសាច់ស៊ីន

hypoglycemia កំរិតស្ករក្នុងឈាមទាបជាងធម្មតា

hypotensive ទំនើលមាតិកាពាសៈស្រវង់ខ្ពស់ជាងធម្មតា
ជាតិស្រវង់សម្ពាធន៍ខ្ពស់ជាងធម្មតា

hypotension ស៊ីស្ទូលីក និង ឈាមទាបជាងធម្មតា

hypotonic ១- ទំនើលមាតិកាហ្សូប៊ីន ២- ទំនើលមាតិកាពាសៈស្រវង់
ទាប ឬ ឆ្អោចសាច់ស៊ីន

hysterectomy ការកាត់ស្បូនចេញ

hysteria ការឡប់ស្រី

ice ទឹកកក

ice pack ទឹកកកច្របូបចំសម្រាប់ប្រើ

icterus (ឃ.ព. «jaundice»)

I. and D. (incision and drainage) ការកាត់ បញ្ចេញ
ទឹក

humerus cœg daem day

hydatiform mole dom krœp douc plae tumpœg-baay-cuu

luut-lœh knog sboun (kaet pii pnieh sot)

hydration 1. kaa psom nîg tîk 2. phiep psom nîg tîk

hydrocephalic kaa sambou tîk craen knog khue kbaal

(twœe qaoy thom kbaal)

hygiene qaanaamay, sokwiccie

hyperglycemia kemret skaa leeh pii thœmmœdaa

hyperpyrexia komdaw kluen leeh pii thœmmœdaa

hypertension dœmnae tœg sasay daoy laœg chiœm

hypertonic 1. dœl mien komhap craen 2. dœl mien

tœgsyœg craen rîi ñœœ sac-dom craen

hypoglycemia kemret skaa tœc ciœg pii thœmmœdaa

knog chiœm

hypotensive dœl tœœq-tœœg nîg tœgsyœg ksœoy ciœg

thœmmœdaa, cie piseh sampiet ksœoy nîg chiœm

hypotension dœmnae thuu sasay daoy coh chiœm

hypotonic 1. dœl mien kemhap tœc 2. dœl mien tœgsyœg

tœc rîi ñœœ sac-dom tœc

hysterectomy kaa kat sboun cœñ

hysteria kaa lapsœteq

ice tîk kœœœ

ice pack tîk-kœœœ riœp-cœm sœmrœp sœœm

icterus (mœœl piœœ "jaundice")

I. and D. (incision and drainage) kaa wœœh bœœcœñ

wœœtthœœ rœœw

if បើ

if possible បើអាចធ្វើបាន

ileitis សម្ព័ន្ធនាគារនៃឆ្នាំង « ileum » នៃរោគវិស័យតូច

ileostomy ការបោះចេញ នៅឆ្នាំង « ileum » នៃរោគវិស័យតូច មកនឹងរោគ

ileum ឆ្នាំងនៃរោគវិស័យ (ប្រហែល បីហាតប៉ា) នៃឆ្នាំងចុងនៃរោគវិស័យតូច

ileus ការខូច « ileum » នៃនិយាយការងារនៃរោគវិស័យ

ill ឈឺ

I.M. (intramuscular) ការបោកច្រាវក្នុងសាច់ស៊ី

immunity ភាពស្មោះត្រង់នៃរោគ

impetigo សម្ព័ន្ធនាគារនៃស្បែក (ឆ្មារក្នុងក្នុង)

និយាយប្រាកដថា មានការរីករាលដាលនៃរោគ ។

នៃក្រុមមនុស្សនិងក្រុម

incidence កម្រិតចំនួននៃការរីករាលដាលនិងសម្ព័ន្ធម្យ៉ាង

incision កន្លែងរឹត

incontinence ការមិនអាច (គ្រប់គ្រង) ខ្លួនបាន ក្នុង

ការបង្កើនបង្កើនសាមក ឬ ទឹក ម្សៅ

increase ធ្វើឲ្យច្រើន ឬ ច្រើនជាង

incubator ១- គឺជាកន្លែង ឬ កន្លែង ឬ កន្លែង ឬ កន្លែង ឬ កន្លែង ឬ កន្លែង

ប្រាកដថា ១- គឺជាកន្លែង ឬ កន្លែង ឬ កន្លែង ឬ កន្លែង ឬ កន្លែង ឬ កន្លែង

incurable ដែលមិនអាចសាបរោគ

indicate ចង្អុលបង្ហាញ

indigestion ការងាយបំបាក់ ឬ មិនអាចរំលាយអាហារ

if baa

if possible baa qaac twee baan

ileitis cumpiï rolleq pnaek "ileum" nây pũh-wien touc

ileostomy kaa coh rân nâw pnaek "ileum" nây pũh-wien
touc mook ptây pũh

ileum pnaek pũh-wien prohael bəy phieq pram pii pnaek
coj nây pũh-wien touc

ileus kaa khouc "ileum" daoy kaa rie-réəj pũh-wien

ill chíi

I.M. (intramuscular) kaa caq tnam knoj sac-dom

immunity phiep soəm nâj rook

impetigo cumpiï rolleq sbaek (thoəmmədaa koun kmeij)

daoy baqteriï, mien qaakaareəq pəoj-sac touc-touc,
kraoy mook laəj krahaem

incidence komret cumnuen nây kaa kaet laəj nây cumpiï
məyaaj

incision konlaəj weəh

incontinence kaa mîn qaac truet-traa klueŋ baan knoj
kaa bantoobaq liemook riï tik mout

increase twee qaoy craən riï thom ciəj

incubator 1. kriəj qewpekəa mien komdaw səmrap bandoh
baqteriï 2. kriəj qewpekəa mien komdaw səmrap daq
koun kaet mun khæ

incurable dael mîn qaac ciə baan

indicate cəŋqol bəghaən

indigestion kaa piqbəaq riï mîn qaac romliəy qaahaa

indwelling catheter បំពង់ «catheter» ដែលបញ្ចូល

ទុកក្នុងន្ទាត់នាម ឬ បំពង់នាម

inertia ១- ភាពមិនកម្រិត ២- ទម្លាប់នៃស្បែក

infant កូនខ្ចី

infarct កន្លែងសាច់កង្កែប ផ្សាយការងារលើដំណើរ
ឈាមនៅកន្លែងនោះ

infection ជំងឺបង្កនូវនិយាយមេរោគ, ជំងឺប្រា

infectious ១- ដែលកើតនិយាយមេរោគ ២- ដែលឆ្លង

inferior vena cava សរសៃឈាមខ្មោច ភ្នំខាង

ក្រោមបេះដូង

inflammation ជំងឺរលាកដោយរលាក

influenza រោគស្លាសាមធ្យម

inform ប្រាប់

ingestion ការញ៉ាំអាហារ ឬ ថ្នាំ

inhale នឹកដង្ហើមចូល

inhibit ១- បង្ការនូវដំណើរការ ២- បង្ការប្រតិបត្តិការ
នៃសរីរាង្គ

injection ការចាក់ថ្នាំ

injury ការខូចបង់

inlet ស្លឹកចូល នៅក្នុងចិត្ត ឬ បង្អស់

inoperable ពុំអាចធ្វើការវះកាត់ ផ្សាយយល់ដឹង

ពុំអាចសា ឬ គាំទ្រ មានក្រៃប្រែក្រាប

insecticide ថ្នាំសម្រាប់សម្លាប់សត្វល្អិត

insomnia រោគនឹកមិនលក់

inspect all stools ពិនិត្យឈាមក្បាលពេល

inspiration ការនឹកដង្ហើមចូល

indwelling catheter bompüəŋ "catheter" dæɫ baŋcoul

tek knoŋ plaək noom riː bompüəŋ noom

inertia 1. phiəp mɛn kəmraək 2. tumloəp nɛw sɣiəm

infant koun kcey

infarct konlaəŋ cieliqkaa ɲoəp daoy kaa rie-rəəŋ dæmnaə

chiəm nɛw konlaəŋ nuh

infection cumpɛː bəŋkaa daoy merook, dombaw

infectious 1. dæɫ kaət daoy merook 2. dæɫ cləəŋ

inferior vena cava sosay chiəm knaw thom nɛw khaəŋ

kraom beh-douŋ

inflammation dæmnaə hæm-rolieq

influenza rook pdahsaay thom

inform prap

ingestion kaa ñam qaahaa riː tnam

inhale daəŋ dəŋhaəm coul

inhibit 1. bəŋkhəət dæmnaə muəy 2. baŋchup muk-ɲiə

nɛy sareyriəŋ muəy

injection kaa caq tnam

injury kaa khouc-bəŋ

inlet pləw coul tɛw knoŋ thaət riː bəntup

inoperable pum qaac twəə kaa wəəh-kat daoy yuəl thaa

pum qaac cie riː nœm qaoy mien kruəh-tnaq

insecticide tnam somrap səmlap sat lqet

insomnia rook deik mɛn lüəq

inspect all stools pɛnɪt liəmcoək rœl peel

inspiration kaa daəŋ dəŋhaəm coul

instrument ឧបករណ៍វះកាត់

intake ទំនិញចូល ឬ ទំនិញចេញ ជាពិសេសចំនួនទឹក ទំនិញ
ប្រាក់ចូលក្នុងមួយឆ្នាំ

intercellular ទំនិញនៅចន្លោះកោសិកា

intercostal ទំនិញនៅចន្លោះដង្កូវ

intercourse ការស្រពនិរន្តរ៍

intermittant suction drainage ការប្រើស្រូបទឹក ទឹកទាញ

ក្នុងក្រុមនេះនិយាយឈប់នឹង ។

internal ទំនិញនៅក្នុង

intestines ទំនាញ

intestine (large) ទំនាញធំ

intestine (small) ទំនាញតូច

intoxicated ប្រេវីង

intracapsular ទំនិញនៅក្នុងក្រប «capsule» (ឧ. ៣.
«capsule»)

intracellular ទំនិញនៅក្នុងកោសិកា

intra dermal ទំនិញនៅក្នុងស្រទាប់ខាងក្រៅ

intraocular ទំនិញនៅក្នុងភ្នែក

intrathecal ទំនិញនៅក្នុងក្របាច់, ជាពិសេសទំនិញនៅ
ក្នុងក្របាច់ខួរក្បាល

intravenous ទំនិញនៅក្នុងឬ នៅក្នុងសរសៃឈាម

introversion ១- ការប្រែប្រួលក្នុងក្រិ ឬក្នុងស្រទាប់ខាងក្រៅ
សរសៃឈាមខ្លួន ២- ការប្រែប្រួលសរសៃឈាមខ្លួន
ឬក្នុងក្របាច់ខាងក្រៅ ឬក្នុងក្របាច់ខាងក្នុង

intubation ការបញ្ចូលបំពង់ ទៅក្នុងសរសៃឈាម
ឬក្នុងក្របាច់ខាងក្រៅ ឬក្នុងក្របាច់ខាងក្នុង

instrument prodap-prodaa

intake dael kluen baan totuel, cie piseh cumnuen tik

dael baan totuel knog muay royěq

intercellular dael năw canlah kaosakaa

intercostal dael năw canlah cqej cumni

intercourse kaa ruem-dəmneik

intermittant suction drainage kaa biit cəñcuěq wōetthoq

riew pii krapěh daoy chup-dae chup-dae

internal dael năw knog

intestines pūh-wien

intestine (large) pūh-wien thom

intestine (small) pūh-wien touc

intoxicated srawej

intracapsular dael năw knog pnish "capsule" (mael pieq
"capsule")

intracellular dael năw knog kaosakaa

intradermal dael năw knog cielikaa năy sbaek

intraocular dael năw knog pnæk

intrathecal dael năw knog sraom, cie piseh dael năw

kraom pnish khue

intravenous dael tiw knog ri: năw knog sasay waen

introversion 1. phiep tralap knog kraw năw pnaek ri:

sarəyriəŋ năy kluen 2. dəmnae pləh-pdəu kumnit

pii pariyakah khaŋ kraw mook kit craen pii kluen qaey

intubation kaa bañcoul bəmpūəŋ tiw knog sarəyriəŋ dael

mien prohaon, cie piseh tiw knog bəmpūəŋ somleiy

I. and O. (intake and output) ចំណុចទឹកនិងលាច

ទទួល និងបញ្ចេញ

iris ក្នុងក្រម (ភ្នែក)

irrigate លាង, បញ្ចេញបញ្ចូលទឹកនិងម្សៅលាង

irritant ១- ទំនើបបណ្តាលឲ្យក្រហាយ ២- ភ្នែក' ឆ្ងាស
បណ្តាលឲ្យក្រហាយ

iron សារធាតុឧស្ម័ន, ជាតិទំនើប

isolation ការដាក់អ្នកជំងឺឆ្លងឲ្យនៅស្ថានីយ៍ទំនើប

isotonic ១- ទំនើបមានកំហាប់ដូចទំនើប ២- ទំនើប មាន
ពុល' ឆ្ងាស ឬ ក្រហាយលាង' ដូចទំនើប

itch រមាស់

jaundice ទំនើបក្នុងភ្នែកពណ៌លឿង មកពីពណ៌ក្រហមនៃ
ទឹកច្រមាត់ ក្នុងឈាមនិងលាច (ម. ក. « bilirubin »)

jaw ច្រាម

jejunum ផ្នែកនៃពោះវ័យ តូច នៅចន្លោះ « duodenum »
និង « ileum » (មានប្រព័ន្ធប្រព័ន្ធពីរភាកប្រាំ
នៃពោះវ័យតូច)

joint សន្លាក់

ketones បង្កសរីរាង្គទំនើបមានទំនើបកាបូន CO

kidney វិក្ក

kidney pelvis ផ្នែកក្នុងខាងលើនៃបំពង់ទឹក មួត
ស្ថិតនៅក្នុងទំនើបប្រមូលទឹកមួត ពីវិក្ក

knee ជង្គង់

kwashikor ជំងឺក្នុងក្រហាយ ស្ថានភាពប្រព័ន្ធពីរ ក្រហាយ
ពេលផ្តាច់ទំនើប (មានលក្ខណៈទំនើប, ឆ្ងាស, ពោះ
រហែង, រាងកាយទំនើប, ទំនើបបំបែក ស្រក, សម្បុរ
ខ្លាំងមុន, សក់ពណ៌ផ្កាត្រីឆ្មោត)

I. and O. (intake and output) cumnuen tik dael baan

totuel nɨŋ bañceñ

iris koun kroum (pneek)

irrigate lieŋ, bañceñ-bañcoul tik daembey lieŋ

irritant 1. dael bandaal qaoy krahaay 2. pneeq-nie

bandaal qaoy krahaay

iron sarethiet khoqnic, ciət daek

isolation kaa daq nēeq-cumɲiɪ cleaŋ qaoy niw daoy laek

isotonic 1. dael mien komhap dodaal 2. dael mien

taŋsyon riɪ ñooc sac-dom dodaal

itch romēh

jaundice sbaek nɨŋ pneek poe lieŋ moek pii poe krahaem nɨy

tik promat knoŋ chien nɨŋ sac (meel pieq "bilirubin")

jaw tkien

jejunum pnaek pūh-wien touc niw canloh "duodenum"

nɨŋ "ileum" (mien prowaəŋ prahael pii phieq praam

nɨy pūh-wien touc)

joint senlaq

ketones bensom sargyrieŋ dael mien radikaal CO

kidney wēeqkom

kidney pelvis pnaek coŋ khaaŋ ləe nɨy bompūəŋ tik-mout

douc-cie thaŋ dael promoul tik-mout pii wēeqkom

knee cəŋkuəŋ

kwashikor cumɲiɪ koun kmeiŋ daoy kwah prouteqin kraoy

peel pdaac dah (mien leqkenaŋ kreŋ, tuy-muy, pūh

paoy thom, haem ceəŋ, sbaek baek srakaa, samboul

kmaw cieŋ mun, seq poe plaek pii thōemmedaa

laboratory បន្ទីរពិសោធន៍

labia បបូរមាត់ ឬ ឈាតី

labor ឈឺរោគ សំខាលក្នុង

labyrinth ប្រព័ន្ធបំពង់ ឬ រន្ធនៃសញ្ញាបន្ទាត់ខ្នង
សាតិសសន្តែក (ត្រីច្រកក្នុង)

laceration ១- ការរំលោភបំពាន ២- ការខូចបង់ ឬ របួស
នូវសាសន្តែកសាច់

lacrimal ទឹកភ្នែក

lactose ឡាកតូស (ស្ករភ្នែកស្វាយ)

lame ខ្លី

lamp ធុងភ្លើង

lanolin ខ្លាញ់ ធម្មតា ឬ ខ្លាញ់រាងកាយ (សាមញ្ញស្វាគ
ក្នុងខ្នង (ក្របី))

laparotomy ការរំលោភបំពាននូវសាច់

laryngitis ស្លាក

laryngoscope ប្រើសាសន្តែកសាច់បំពង់សំឡេង

laryngoscopy ការពិនិត្យនូវសាច់បំពង់សំឡេង នៃសាច់

<< laryngoscope >>

laryngotomy ការរំលោភបំពានសំឡេង

larynx បំពង់សំឡេង

lateral នៃសាច់សាច់នៅខាង

lavage ការលាងបន្ទប់នៃខ្លួន

laxative ថ្នាំបំបាត់

leave ទៅ, ចេញ, ចេញ

left ខាង

leg ជើង

laboratory muəntii-pisaot

labia babou mōət yoonii

labor chi: pūəh samraal koun

labyrinth prapoən bampūəŋ ri: rɛn dæɪ pcoəp knie

kwat-kwaəŋ, ciə piəh pnaek traciəq knoŋ

laceration 1. kaa haek-hue 2. kaa kouc-boŋ ri: robueh

daoy haek-hue sac

lacrimal nɛy tik pneek

lactose laaqtous (skaa tik-doh)

lane kwən

lamp cəŋkiəŋ

lanolin klañ cəmraañ pii room ciəm (ciə muulethan knoŋ
quəat kramuən)

laparotomy kaa wēəh-kat nɛw pnaek pūəh

laryngitis sqaq kaa

laryngoscope pradap samrap meel knoŋ bampūəŋ samleij

laryngoscopy kaa pinɛt-meel knoŋ bampūəŋ samleij daoy

"laryngoscope"

laryngotomy kaa wēəh-kat bampūəŋ samleij

larynx bampūəŋ samleij

lateral dæɪ tēəq-toŋ nɛw pii khaaŋ

lavage kaa liəŋ bentup nɛy klueŋ

laxative tnam bañcoh

leave tok, caol, cəñ

left cweij

leg cəəŋ

lens កញ្ចក់, វ៉ែនតាវ៉ែនតា

leprosy ជំងឺឈ្មួស

lesion កន្លែងសាសិកា ខូចខាតក្នុងមុខ (ស្លូតសា
ស្លាវ, រលាក, ពាក, សា, សាសន៍)

let me know ប្រាប់ខ្ញុំមក

leukemia (ឈាមខ្មៅ) រោគមហារីកឈាម

leukopenia ការខ្វះខាតសារស

level កម្រិត

lice វីចខ្លាញ់មុខស្បែក ឬ ក្នុងស្បែក, អម្បាតវីច

ligament សរសៃចង (សរសៃតភ្ជាប់គ្នាស្លាក' ឬ
ចងសរសៃរវាងស្បែក)

liable ១- ទំនិញអាចទៅសា ២- (ត្រូវទំនិញសងទុក

liberate រំលាយទំនិញ, បណ្តោះអាសន្ន

lie flat ទំនិញទាបទំនិញ

ligation ការចង

ligature ១- ចំណង ឬ ទំនិញ ទំនិញស្រទាប់ចង
សរសៃឈាម ឬ ទំនិញទំនិញទំនិញទំនិញ
២- ការចង

light diet វិធីបរិភោគទំនិញ អាហារ ទំនិញស្រទាប់
ទំនិញ ស្លូតសាសន៍ បបរ, ពាងមាត់ស្រទាប់
ក្រីក្រស្រ, ក្រីក្រស្រ, ការតភ្ជាប់ក្នុងមុខ
និងប្រព័ន្ធនៃ, ភ្នែកនិងសា, ក្រីក្រស្រទាប់ក្រីក្រ
មិនត្រូវការម្ហូប, ក្រីក្រស្រទាប់ ១ ភ្នែកក្រីក្រ
ម្ហូបស្រទាប់, ទំនិញស្រទាប់ (អាច ក្រីក្រ
ឬ ក្រីក្រស្រ)

limbs អង្គាម្រាស់

lip បបរមាត់

lens kañcaq, kaew pneek

leprosy cumjii kluəŋ

lesion konlaen ciəlikaa khoh plaek pii mun (douc-cie
dambaw, rolleq, poek, cōəm, cie-daəm)

let me know prap kñom mook

leukemia (luukeemii) rook mahaariik chiem

leukopenia kaa kwah koolikaa saa

level kamret

lice cay nāw klueŋ mənuh riɿ nāw sat, qambaat cay

ligament sasay caaŋ (sasay tea cəŋ trəŋ sanlaq riɿ
caaŋ tup sareyriəŋ pseiŋ)

liable 1. wie nāŋ qaac tiw cie 2. trəw tae saəŋ kee

liberate doh laeŋ, bandaac

lie flat deik riəp-smaa

ligation kaa caaŋ

ligature 1. cəŋnaəŋ riɿ ksae dæl prae samrap caaŋ
sasay chiem riɿ twee qaoy riɿ-təŋ pneek naa-muey
2. kaa caaŋ

light diet wiithii beariiphook tae qaahaa dæl sruel
romliəy, douc-cie saŋkyaa, babaa, pəŋ-mōən sŋao,
trəy sraŋ, tralaac, kaarot cəŋ kən qaoy mat,
numpəŋ pqaem, tək-doh-koo, trasaq cəŋ knien kroəp;
mān trəw ñam mrec, kriəŋ slaə pseiŋ-pseiŋ, tək-trəy
həl, mhoup ciən, plaə-chəe tee (qaac ñam ceik riɿ
lhoy kən baan)

limbs qwəəq-ywəəq

lip babou mōət

lipase searethiet "enzyme" dael cuøy romliøy klañ

liquefy twee qaoy riew

liquid (liq.) wōëtthoq riew

liquor sraa

liter liit

lithotomy kaa weëh-kat daembøy yock kroëp tmae cẽ

pii plaok noom

little by little benteç mdaoy benteç mdaoy

liver tlaem

lobe phieq pock-muul nãy seryriey naa-muey (douc-cie

khue kbaal, tlaem, suet)

local anesthesia kaa twee qaoy spik pnaek naa-muey

nãy klueñ

lochia wōëtthoq riew dael tlēēq nīw peel somraal koun

ruoc

low fat diet wiithii baariiphook qaahaa dael knien klañ;

kee mīn traw prae klañ knoq kaa twee mhoup, mien

sac klañ, rīi pœ krahaom nãy sot sat

low residue diet (low roughage diet) wiithii baariiphook

tae qaahaa dael qaoy mien somnal tœc knoq pūēh-wien,

douc-cie babaa, trøy, tik-dah-koo; mīn traw

baariiphook sac, banlae (kraw-pii tralaac), pla-

chee (kraw-pii ceik) tee.

low salt diet wiithii baariiphook qaahaa daoy mīn-saw

prae qambel

L.P. (lumbar puncture) ការច្រោចក្រវាស់ខ្នងខ្នង ឬ ខ្នង (ឆ្មាតាវនីមួយៗ បណ្តាញទឹកក្រវាស់ ឬ ឆ្មាតាវ)

lukewarm ក្ដៅខ្លាំង ។

lunch ១- បាយថ្ងៃត្រង់ ២- ការទទួលបានបង្កើតបង្កើត

lump ដុំ, ពាក

lung រួត

lymph ទឹកក្រវាស់

lymph glands គ្រឿង ឬ ក្រវាស់ទឹកក្រវាស់

lymph nodes ដុំទាស់ដូចក្រវាស់ ឬ ទាស់ តាម រូបរាងទឹកក្រវាស់

macule ដុំ

maintenance ការទទួល

maintenance dose កំរិតប្រើប្រាស់ថ្នាំ ឬ ថ្នាំ ដែល ឱ្យ ដល់ រូបរាងឆ្មាតាវ

malaria ជំងឺគ្រុនចាញ់

malaria smear ការសាកវិភាគឈាម ជំងឺគ្រុនចាញ់

male ប្រុស ឬ វេជ្ជបណ្ឌិត

malignancy ជំងឺដែលឱ្យខ្លាំងឡើងជាងដំបូង (ឧ - មហារីក)

malignancy test ការពិនិត្យឈាម ឱ្យដឹងថាមាន « malignancy »

malleus ឆ្ន័រ មានទាស់ដូចក្រវាស់ ហើយនៅលើដំបូង គ្រឿងស្រទាប់

malnutrition ជំងឺខ្វះស៊ីវិសាតិ

malpresentation លំហូរភាពខុសពីឆ្មាតាវ មុន ការកែតម្រូវ

L.P. (lumbar puncture) kaa coh pnieh niy khue cqeg

kneap (thoemmedaa daembey bañceñ tik pii knog

cqeg kneap)

lukewarm kdaw qun-qun

lunch 1. baay tñay troy 2. kaa totuel-tien bentec-bentuec

lump dom, poek

lung suet

lymph tik roñy

lymph glands krenthii riñ krapññ niy tik roñy

lymph nodes dom rieng douc krapññ sthet niw taam sasay

tik roñy

macule pteng

maintenance kaa reeq-saa

maintenance dose komret tnam lmoem dael twee qaoy niw

sok cie thoemmedaa

malaria cumññ krun cañ

malaria smear kaa saaq-meel chien daembey pinat

cumññ krun-cañ

male proh riñ cmool

malignancy cumññ dael twee qaoy klay laeng cianec

(qutiehoo - mehaariik)

malignancy test kaa pisaot qaoy deng thaa mien "malignancy"

malleus cqeg mien rieng douc ñoñue haay niw coep niñ

kradaah tracieq

malnutrition cumññ kwah ciwiciet

malpresentation sethenaphiep khoh pii thoemmedaa mun

tierook kaet

mandible မြို့နယ်မြှောင်ကြွေ

manipulation ការព្យាបាលដង្ហើនសាមន្តិក ជាពិសេស
ការព្យាបាលដង្ហើនបាត ឬ ទ្រីច (១ - ទ្រីច
ទឹកសន្តិ ឬ ទ្រីចស្លឹកខ្នុរ)

manometer ប្រឡាក់វាស់សម្ពាធនៃ វត្ថុរាវ ឬ ឧស្ម័ន ,
ជាពិសេសគឺប្រឡាក់វាស់សម្ពាធនៃ

mashed ကိတ် : မြွေလှေ

mask ၂၅၈၂' ၂၅၈၂' (၂၅၈၂' ၂၅၈၂)

mask of pregnancy ស៊ាំមុខវង់ តែងតែមានស៊ី

mass १०

massage (6) 46'

mastectomy ကံ့ ကံ့' ညာကံ့ မှားနံ့ ဇာန့

mastication ការ ទំលាក់ អាហារ ដើម្បី ឈាប ឆ្អឹង ទឹក ច្រាត

mastoiditis ជំងឺ រលាកផ្លូវដង្ហើម ដែលស្ថិតនៅជិត

අනුකූල (නි : ප්‍ර) අ

material કેટલી જાણ

matter 321 121

mature ອໍ, ອາກາດຮ້ອນ, ອາດຮ້ອນ

maxilla ផ្នែក ខាង លើ

maximum 8.6% ବଂଦୁନ

meal អាហារ, អាហារ ^{អាហារ} អាហារ

measles ๙ (๙) ๖

measure វិធាន, វិធាន

mechanical ១- ទំនិញ ២- ទំនិញ ទំនិញ ទំនិញ ទំនិញ
 ៣- ទំនិញ ទំនិញ ទំនិញ ទំនិញ ទំនិញ

mediastinum దేహ నిఃపేక్ష

mandible cəŋ tkiəm kraom

manipulation kaa pyiebaal cumɣiɬ daoy day, ciə piəh

kaa pyiebaal cumɣiɬ baq riɬ kreic (qutiəhəə -

kreic kaəŋ day riɬ kreic cəŋ knaəŋ)

manometer prədap wəəh səmpiət wəəttəhəŋ riəw riɬ qusman,

ciə piəh kiɬ prədap wəəh chiəm

mashed kən daoy səm

mask rəbəh səmrəp krəəp muk

mask of pregnancy coəm muk nīw peel pūəh thom

mass dən

massage crəbəc

mastectomy kaa kat yək dəh cəñ

mastication kaa tumpiə qaahaa haəy liəy nīŋ tək-məət

mastoiditis cumɣiɬ rəliəŋ cəŋ muəy dæl stəhət nīw cət

kandaal trəcicəŋ

material wəəttəhəŋ-thiət

matter wəəttəhəŋ-thiət

mature tum, pən weəy, kumnət cəh

maxilla cəŋ tkiəm ləə

maximum crəən bəmphot

meal qaahaa, peel ñəm baəy

measles kañcrɪl

measure wəəh, wəəl

mechanical 1. nīy yuən 2. dæl twəə daoy day riɬ

maasiin 3. dæl twəə daoy kmian kət

mediastinum cəŋ dəŋhəəm

medical វិស័យ ទាក់ទង ជាមួយ វេជ្ជ ឬ ជីវិត ការ ព្យាបាល
ជម្ងឺ

medium ១- មធ្យម ២- វត្ថុ ឆាតុ ម្យ៉ាង វិនិល សា
ម្ប លំដាប់ បណ្តុះ រមនាគ

[illegible]

melanoma ពាក្យថ្មី ស្ទើរដូចជាស្ទើរតែស្រដៀង («tumor»)
និស្សិត ម្នាក់ៗ ត្រូវ ដឹង

melena ១- ផ្លូវនៃសិលាធាន ៣លើខ្នង ២- ការបង្កើត
សាមក្រីលើខ្នង និងសាមក្រីលើសាម

membrane សារីរកាត់ស្តើង ឬ សំទាប់ចំរាប ឬ ពិប' ឬ ខ្ទឹមសរីរាង្គក្នុងខ្លួន, ភ្លាស, ច្រវះ

meningioma ភ្លាច ស៊ីនេរគី រ (ភ្លាម ខ្លួន)

meningitis រောဂាចរណ៍ ៖ ឆ្លង ខួរ

menopause ការផ្ដាច់រូងស្បូន

menses 5 मंत्र

mental ກິດຈະກຳໃຈ

micturition ការបង្ហូរ ទឹក ទឹក ទឹក

midnight 'ମଧ୍ୟରାତ୍ର', ଅନ୍ଧାର

midwife មាតាស្រី (និស្សិតនិងមេត្តាសាស្ត្រស្រី)

migraine သိမ့်လီနီ နုဃုဃ ဖဲးဂျဲးသီဂျာလ, ဖြ ကံးသီ

milk သို့နှင့် သိမ်း

millilitre (m.l.) មីល្លីលីត្រ, មួយភាគមួយពាន់លីត្រ

mineral ឧស្ម័ន (សម្ព័ន្ធសារធាតុដែលមានជីវិត) សារធាតុសរុប
នៃក្រុមឧស្ម័ន, ឧស្ម័នសរុប

medical dael tēeq-tooj pii tnam haey-niŋ kaa pyiebaal

cumjii

medium 1. matsyum 2. wōetthoq-thiet myaaj dael cie

nhoup samrap bandoh merook

medulla pnaek kraom niŋ khue kbaal, mien riŋ muul-

trowaaj, coej niŋ khue cəŋ knaaj mien məcceqməndəl

prasaat dael truet-traa kaa daaj dəŋhaəm, kaa rōət

chiəm, cie-daəm

melanoma sac-doh douc-cie dom pūh cie daəm ("tumor")

dael mien pəe kmaw

melena 1. kquət dael mien pəe kmaw 2. kaa bañceñ

liemook pəe kmaw daaj mien chiəm

membrane ciəlkaa sdaaj-sdaaj samrap sraop riŋ kroep

riŋ khan sareyriŋ knoŋ klueŋ, pnieh, srotēh

meningioma sac doh ləe sraom khue

meningitis roek rolleq sraom khue

menopause kaa qəh rodew

menses rodew

mental dael tēeq-tooj niŋ cət

micturition kaa bañceñ tək-noom

midnight kondaal yup, qatriet

midwife pəet cmaap (dael mīn mēn cie wəccebəndit)

migraine cumjii chiŋ muəy cəmhieŋ kbaal, prəkaj

milk tək-doh

millilitre (m.l.) miililit, muəy phieq muəy poən liit

mineral kaqnic (thōemmeciet dael kmien ciwāt) cie piŋh

nīw knoŋ nhoup, loohaqthiet

minimal តិច ឬ តូចបំផុត

minute ភាគី

mitral វ៉ែលស្ទ័រ: នៅក្នុងរូប: ជួសខាងស្តាំ វ៉ែលស្ទ័រ
ខាងលិច ខាងលិច ខាងលិច ខាងលិច

miotic ភ្នែក ភ្នែក ភ្នែក ភ្នែក ភ្នែក ភ្នែក ភ្នែក ភ្នែក

mix លាយ, ស្រុក

mixture លាយ

mobilize ផ្លាស់ប្តូរ ទីតាំង ឬ ទីតាំង

moisture ភាពស្អាត ឬ ភាពស្អាត

molar (tooth) ធ្មេញ ធ្មេញ

mole ប្រ (ស្រី) ឬ ប្រ (ស្រី)

molecule ម៉ូលេគុល

moment មុន ឬ មុន

Monday ថ្ងៃច័ន្ទ

morning ពេលព្រឹក

morning round ការ ពិនិត្យ ឬ ការ ពិនិត្យ ពេលព្រឹក ឬ ពេលព្រឹក
ឬ ពេលព្រឹក ឬ ពេលព្រឹក

mosquito មូស

mosquito, Anopheles មូស វ៉ែលស្ទ័រ ឬ មូស វ៉ែលស្ទ័រ

mother ម្តាយ

motion ចលនា

motion sickness មហារីក ឬ មហារីក ឬ មហារីក ឬ មហារីក

motor ១- វ៉ែលស្ទ័រ ឬ វ៉ែលស្ទ័រ ឬ វ៉ែលស្ទ័រ ឬ វ៉ែលស្ទ័រ
ឬ វ៉ែលស្ទ័រ ឬ វ៉ែលស្ទ័រ ឬ វ៉ែលស្ទ័រ ឬ វ៉ែលស្ទ័រ
វ៉ែលស្ទ័រ ឬ វ៉ែលស្ទ័រ ឬ វ៉ែលស្ទ័រ ឬ វ៉ែលស្ទ័រ

mouth មាត់

mouth care ការ ថែទាំ មាត់

minimal təc ri̯ təc bəmpʰot

minute niətii

mitral n̩y sante̯h n̩w knoŋ bəh-douŋ khaaŋ cweij dæl

 khan thoat khaaŋ ləe n̩y khaaŋ kraom

miotic pñěq-giə n̩y kaa bəŋruəm kaew pñeək

mix liəy, psəm

mixture lbaay

mobilize twəe qaoy qaac miən caalənaa

moisture phiep saəm bəntəc

molar (tooth) tmeñ tkieŋ

mole prəcruy doh

molecule qaənoŋ

moment muəy rompiək

Monday tɲay can

morning peel prək

morning round kaa piñit něq-cumɲi̯ peel prək knoŋ

 bəntup něq-cumɲi̯

mosquito muh

mosquito, Anopheles muh daek kool

mother mdaay

motion caalənaa

motion sickness pul roloq səmət, pul laan, pul yuən-həh

meter 1. dæl twəe qaoy miən caalənaa 2. sac-dom,

 sasay prasaat, məcəqməndəl prasaat, ri̯ phieq

 khue kbaal dæl twəe qaoy miən caalənaa

mouth mōət

mouth care kaa thae-toəm mōət

movement kaa twee caalenaa

mucous membrane sbaek sdaej niw knoj prahaon rii

bompuej teeq-toon nij ptij kluen haey saam cienec

daoy kaa bañceñ nij sleh

mucus sambao

multigravida setrey dael mien ptij pueh leek ti-bey

rii kaq leeh pii nih tiw tiet

multiple 1. dael kaet laej niw craen konlaej haey niw

peel tae muay 2. dael mien craen pnaek

mumps rook saalaateen, kaalaateen

muscle sac-dom

mydriatic 1. dael begriik kaew pnaek craen hueh

2. tnam rii pneeq-nie nij kaa begriik kaew pnaek

myocardium sac-dom nij beh-douj

myoma sac-doh mien cielikaa sac-dom

myometrium sac-dom nij sboun

nail 1. kraceaq 2. daek kool

narcotic 1. dael twee qaoy keej, spik, rii srowej

2. tnam dael twee qaoy keej, spik, rii srowej

haey-nij sruel kluen

nasal nij cromoh

nasal pack sbay dael somrap bañcoul tiw knoj rin cromoh

somrap bañchup chiem

nausea romuul

navel pcet

neck kaq

necrosis kaa slap cielikaa niw konlaej naa-muay

negative qaqwiccamien

neonatal វិសេសទាក់ទងនឹងកូនខ្ចី

neonate កូនខ្ចី

neoplasm សាស្ត្រការបង្កើនច្រើននឹងស៊ី: ខុសពីជម្ងឺ តា

(ឧ - រោគច្រើន , ស៊ី: តា)

neuralgia សង្កេតឃើញខ្លាំងនៃសរសៃប្រសាទ

nephrectomy ការទះកាត់សរសៃប្រសាទ

nephritis សង្កេតឃើញរោគសញ្ញា

nervous system សរសៃប្រសាទ

nerve សរសៃប្រសាទ

neuritis សង្កេតឃើញរោគសញ្ញាសរសៃប្រសាទ

neurosis សង្កេតឃើញខួរក្បាល

neurology វិស្វកម្មខាងសរសៃប្រសាទនិងខួរ

ក្បាលនិងសង្កេត

neutral មិនទំនងសាទីក (ក្រីក (អាស៊ីត)) ហើយមិន
ទំនងសាទីក ក្បាល

newborn កូនខ្ចី

nipple ១- ចុងស្រទាប់ ២- ក្បាលស្រទាប់

normal ជម្ងឺ តា

normal diet បរិភោគជម្ងឺ តា

nose ច្រមុះ

nostril រន្ធច្រមុះ

not, no មិន ទេ

nourish ចិញ្ចឹម , ឲ្យទទួលបាន

N.P.O. (nil per os) មិនឲ្យទទួលបាន

nucleus ១- ផ្ចិតនៃកោសិកា ២- ក្រុមកោសិកា
ខួរវិសេសមានការពិសេស ៣- ផ្ចិតនៃអាតូម

neonatal dael tēeq-tooj nāj koun keey

neonate koun keey

neoplasm cielikaa tmey teep-nāj doh khoh pii thōemmedaa

(qutiehaa - sac-doh, dom puēh)

neuralgia cumjii cok klag nāj sasay prasaat

nephrectomy kaa wēh-kat yook wēeq-kom cēñ

nephritis cumjii rolleq wēeq-kom

nervous system sasay wiññien

nerve sasay prasaat

neuritis cumjii rolleq sasay prasaat

neurosis cumjii khouc khue kbaal

neurology wicciepact khaaj sasay prasaat nāj khue

kbaal nāj cumjii

neutral mīn meen cie tāk krot (qaasiid) haey mīn meen

cie tāk kboj

newborn koun keey

nipple 1. coj doh 2. kbaal doh

normal thōemmedaa

normal diet baariphook thōemmedaa

nose cromoh

nostril rān cromoh

not, no mīn tee

nourish cāñcem, qaoy qaahaa

N.P.O. (nil per os) mīn traw ñam qway

nucleus 1. pcāt nāj kaosekaa 2. krom kaosekaa nāj

khue dael mien kaa piseh 3. pcāt nāj qaatoun

numb ឆ្អឹង

nurse ១- វេជ្ជ, បរិវេជ្ជ ២- ព្យាបាល ៣- វេជ្ជ
(គិលានុបន្តិកា, គិលានុបន្តិកា)

nutrition ១- ការចិញ្ចឹមរាងកាយ ២- អាហារនីមួយៗ
បរិភោគរាងកាយ

nystagmus សកម្មភាពនៃក្រចកភ្នែកដែលបង្កឱ្យមាន
មិនប្រាកដកាន់ច្រឡំ

obesity ការសាត់ទម្រង់

obstetrics (O.B.) វិស្វកម្ម ឬ ការផ្ទេរកូន

obstruction ការស្ទះនឹងរូប (ប្រឈាំង ឬ បំពង់
នៅក្នុងខួរ (ស្ទះរូបនេះទៅនឹងសាច់ដុំ)

occasional និមួយៗ មិនស្រួលកាល

occiput ឈាសក្បាលខាងក្រោយ

occupy រំពឹង, យកកន្លែង, ផ្ទេរច្រកច្រក

O.D. ភ្នែកស្តាំ

oil enema ប្រើប្រាស់តាមបាត

ointment ឧស្ម័នក្រចក, ប្រើប្រាស់

old ចាស់

oliguria ការស្ទះទឹកនោម

omentum ភាគនៃស្រទាប់ពោះ ដែលទាក់ទងនឹង
គ្រប់គ្រងនឹងសរីរាង្គទៀតនៃពោះ

once ម្តង

once a day ម្តងក្នុងមួយថ្ងៃ

one មួយ

only តែប៉ុណ្ណោះ

ophorectomy ការដកចោលយកអូវ៉ូសាយ

numb spik

nurse 1. baw, bombaw 2. pyiebaal 3. peet

(kilienuppethayikaa, kilienuppethaq)

nutrition 1. kaa ciñcem rieng-kaay 2. qaahaa dael

bomroeng rieng-kaay

nystagmus sakommephiap náy kroëp pñeck ree ñöep daoy

mín baan tøj cöt

obesity kaa thoät peek

obstetrics (O.B.) wiccie cmaap riñ kaa twée cmaap

obstruction kaa stéeh damnae prehaeng riñ bompüeng

níw knog kluen (douc-cie pñeh-wien ciëdaem)

occasional dael mien cuenkaal

occiput lolie kbaal khay kraoy

occupy níw, yock konlaeng, twée qaoy rowüel

O.D. pñeck sdam

oil enema preing bañcoh

ointment quusët kramuen, poumaat

old cah

oliguria kaa stéeh tik-noom

omentum phieq náy sraom pñeh dael téeq-toog náy kemroop

krapéeh náy sareyrieng tiät náy pñeh

once mdaeng

once a day muay tøj mdaeng

one muay

only tae ponnoh

oophorectomy kaa weéh-kat yock qouvae cñ

opaque ១- មិនអាច ចាំងពន្លឺបាន ២- មិនអាច ឆ្លុះ
រស្មី ឬ បញ្ចេញពន្លឺ

open បើក

operating room បន្ទប់ ទះ កាត'

operation ការ ទះ កាត'

ophthalmia សិប្បី រលាកភ្នែក រឺ រលាកភ្នែកដែលបណ្តាល
មកពីការរលាក

optic ភ្នែក ឬ ភ្នែក ឬ ភ្នែក ឬ ភ្នែក

or ឬ

oral ផ្លូវ មាត់

orange ពណ៌ ទឹកក្រូច

orchitis សិប្បី រលាកពង ឬ រលាកពង

orders វេជ្ជបញ្ជា

ordinary diet ការបរិភោគធម្មតា

organ សរីរាង្គ, សរីរៈ (ស្លាកស្នាម, ឈាម, ដុំ,
ច្រមុះ, ស្បែក)

organism ខ្លួន រាង មូល, អ្វីដែលមានជីវិត

orifice ១- ទ្វារ ឬ ទ្វារ ឬ ទ្វារ ឬ ទ្វារ
២- ទ្វារ ឬ ទ្វារ

os ១- មាត់ ២- ភ្នែក

osmosis ការរាតត្បាត

osteomyelitis សិប្បី រលាកខ្នង ភ្នែក

otitis សិប្បី រលាកត្រចៀក

out ចេញ, ចេញ

out of bed ចេញពីគ្រែ

out-patient អ្នក សិប្បី មកសួរ ព្រះព្រះ ឬ មក ឬ មក ឬ មក
ឬ មក

opaque 1. mìn qaac cəŋ pŭənlii baan 2. mìn qaac chloh
 rəqsmeŋ rii bāncēñ pŭənlii

open baek

operating room bəntup wēeh-kat

operation kaa wēeh-kat

ophthalmia cumpii rolleŋ pŋeek rii sbaek niŋ trabeŋŋ
 pŋeek knoŋ

optic niŋ pŋeek rii niŋ kaa meel

or rii

oral niŋ mōet

orange pə tək krouc

orchitis cumpii rolleŋ pəŋŋ qəŋkaciet boraŋh

orders wiccēŋ bāncie

ordinary diet kaa baariiphook thoŋmmedaa

organ sareyrieŋ, sareyreŋŋ (douc-cie kropēeh, beh-douŋ,
 cəməh, ciədaem)

organism klueŋ tēŋ-muul, qweŋ dael mien ciwət

orifice 1. rān coul rii cēñ niŋ thoat niw knoŋ klueŋ
 2. rān rii prahaŋŋ

os 1. mōet 2. cəŋ

osmosis qaasaaraen

osteomyelitis cumpii rolleŋ khue cəŋ

otitis cumpii rolleŋ tracieŋ

out cēñ, kraw

out of bed kraak cēñ pii krac

out-patient neŋŋ-cumpii mōk cəŋ kruupəet tae mìn
 niw keŋŋ

output ចំណុចទឹកនាមនៃនិល បាត បេក្ខញ ក្នុង
មួយ ១ ឆ្នាំ

outside ខាងក្រៅ

ovary អូវែរី

oven ឡ

over លើ, លើស, លើស, លើស, លើស

overnight រាត្រី មួយ យប់

ovum កូន

oxidation ១- និរាករណ៍នាមនាម អុកស៊ីហ្សែន

២- ភាព លាមកនាម អុកស៊ីហ្សែន

oxygen (O₂) អុកស៊ីហ្សែន

oz. (ounce) ខ្នាតមាតិកាមាតិកា ៣០ (ក្រាម

pack ១- ទំហំ សំខាន់ បញ្ចូលទៅក្នុង ខ្លួន សំខាន់ បញ្ចូល

លាមក (១- ទំហំ (ស្រី ទឹក ក្នុង នាមនាម)

២- ការ បញ្ចូល អុកស៊ីហ្សែន នាមនាម ឬ ក្នុង ខ្លួន

នាមនាម មាតិកា ស្រី ឬ ទឹក ៣- កញ្ចប់ ទំហំ

នៃ នាមនាម សំខាន់ គឺ វិញ ចាំបាច់ ផ្សេង ៗ ទៀត

សំខាន់ ការ បញ្ចូល ឬ ការ វិភាគ មាតិកា

pad កូន កូន

pain ការ ឈឺចាប់, ការ ចុក

paint លាមក ថ្នាំ

palate កន្លែង, ទំនៀម ខាង លើ ទំនៀម មាតិកា

pale ទំនៀម ក្រហម

palpitation ការ បេះដូង លឿន ក្រហម មាតិកា

palsy ស្រី ក្នុង នាមនាម ស្រី ក្នុង នាមនាម មាតិកា មាតិកា មាតិកា

ឬ ទំនៀម

output cumnuen tɨk-noom dael baan bañcəñ knoŋ muəy
royěəq

outside khaaŋ kraw

ovary qouvae

oven laa

over lee, pii lee, hueh, phot, craen ciəŋ

overnight piñ muəy yup

ovum poŋŋ

oxidation 1. dəmnaə rəliəy ciəmuəy qoksiizaen 2. phiəp
liəy ciəmuəy qoksiizaen

oxygen (O₂) qoksiizaen

oz. (ounce) knaat mien tumquən prəhael 30 kraam

pack 1. sbay səmrəp bañcouł tɨw knoŋ klueŋ səmrəp tup
chiem (qutiehəə - peel sətrəy kaat koun ciədaəm)
2. kaa sqəm nəəq-cumɣiɨ daoy phuey riɨ kənsaen
daoy mien thiet sɣuət riɨ səəm 3. kəñcap pɛət
dael mien səmpuət nɨy wəətthoq cambac pseig-pseig
tiet səmrəp kaa pyiəbaal riɨ kaa wəəh-kat məyaan

pad puuk touc

pain kaa chiɨ cap, kaa cək

paint liəp tnam

palate kəntəhəŋ, pnaek khaaŋ-lee nɨy mœt

pale sleik-slaŋ

palpitation kaa beh-douŋ daə ñœp peek

palsy cumɣiɨ spɨk dael cuenkaal qaac twəe qaoy ñœ
day riɨ ñœ cəŋ

pancreas លំអែតេស

pancreatitis និម្ព័នរោគលំអែតេស

panhysterectomy ការខ្វះកាត់យកស្បូនចេញទាំងមូល

paracentesis ការចាក់ម្ជុលទៅក្នុងខ្លួនដើម្បីប្រុងទឹក

paralysis ការខ្វិន, ការគ្មានចលនា, ប្លែក, ឆ្លើយ
ពិការនៃស្រទាប់ឈាមខ្លួន ឬ អវិជ្ជមាន:

paraplegic មនុស្សខ្វិនពីចង្កេះទៅក្រោម

parasite បារ៉ាស៊ីត, សត្វចង្រៃ

parotid ក្រិនព្យាត្រីច្រក (សំរាប់បញ្ចេញទឹកចាត់)

partial ខ្លះៗ, វិសាលភាពខ្លះៗ, ផ្នែក
ខ្លះៗ

pathogen វិសាលចង្រៃ

pathology រោគសាស្ត្រ

patient អ្នកជំងឺ

p.c. ក្រុមគោលក្រៅបាល

pediatrics វិជ្ជាគោលក្រៅបាល

pellagra និម្ព័នខ្វះជីវិតសាតិក្រវ៉ាន់ វិសាលនៃ ឆ្មារ
នៃស្បែក, ក្នុងចាត់, ឆ្លើយក្នុងក្រវ៉ាន់
រំលោភ អាហារ

pelvic inflammatory disease (P.I.D.) រោគរាគមន៍

នៃនិម្ព័ននៃស្បែក ឬ វិសាលរោគខ្លាំងចំពោះ
ប្រសាច់បង្កពូជស្រី ឆ្លើយសរីរាង្គនៃស្បែក
នៃស្បែកនោះ (១ - រោគសញ្ញា - ប្រភេទ -
សារៈសំខាន់)

pelvimeter ប្រសាច់រាង្គនៃស្បែកត្រីកោណ

pelvis ស្បែកត្រីកោណ

pancreas lumpaen

pancreatitis cumjii rolieq lumpaen

panhysterectomy kaa weeh-kat yook sboun ceñ teej-muul

paracentesis kaa caq moul tiw knog kluen daembey boum tik

paralysis kaa kwen, kaa kmien cealenaa, spik, nij pikaa

pnaek naa-muey nij kluen rii qweeq-yweeq

paraplegic menuh kwen pii cejkeh tiw kraom

parasite paaraasit, sat cejray

parotid krapñ tracieq (somrap bañceñ tik-moët)

partial nij phieq klah, dael mien tae muey phieq,

mín piñ

pathogen dael baykaa cumjii

pathology rookesaah

patient neeq-cumjii

p.c. kraoy peel ñam baay

pediatrics wicciepact komaa

pellagra cumjii kwah ciweciet meyaan dael twee qaoy

chiñ lee sbaek, knog moët, nij knog kriey romliey

qaahaa

pelvic inflammatory disease (P.I.D.) pieq tuu-tiw

nij cumjii pseij-pseij dael rolieq klan campuñh

pradap banteapunc setrey nij sareyriey tiet dael

niw cit nuh (qutiehae - rook swaay - premeñ -

ciadaem)

pelvimeter pradap woñh rin nij ceq trakieq

pelvis ceq trakieq

penis អង្គសាតី, សីង

pepsin អង់ស៊ីមនៃទឹកក្រីពៈ ដែលសំខាន់បំផុតនៃរូបាម
(ប្រូតេអ៊ីន)

peptic ulcer និរុបាគ្រីពៈ ឬ និរុបាគ្រីពៈនៃស្លឹមនៃ
រំពោះទឹកក្រីពៈ

percussion ការគិតត្រូវនិយាយនោះ

per os តាមមាត់

perforate ធ្វើឲ្យស្រាច់រណស្ត

peri-care (perineal care) ការថែទាំនិយាយនៃ (ក្រាប

រំពោះសម្រាលកូន

pericardium រំពោះស្រាច់នៃរំពោះស្លឹម

perineum រំពោះស្រាច់នៃនិយាយនៃ ឬ
តាម (ប្រសិទ្ធ)

period ១- រំពោះស្រាច់, រំពោះស្រាច់ ២- រំពោះស្រាច់

periosteum រំពោះស្រាច់នៃស្រាច់

peripheral ១- នៃនិយាយនៃ (ក្រាប) ២- នៃនិយាយនៃនិយាយនៃ
ទឹកក្រីពៈ, នាគីសសសនៃនិយាយនៃ (ក្រាប) ឬ

peritoneum រំពោះស្រាច់នៃនិយាយនៃ

peritonitis និយាយនៃនិយាយនៃនិយាយនៃ

permeable នៃនិយាយនៃនិយាយនៃ

permission ច្បាប់

perspire នៃនិយាយនៃនិយាយនៃ

nessary ១- នៃនិយាយនៃនិយាយនៃនិយាយនៃ

ស្រាច់ ឬ សំខាន់បំផុតនៃនិយាយនៃនិយាយនៃ

ឬ ស្រាច់ ២- ច្បាប់ (ក្រាប) នៃនិយាយនៃនិយាយនៃ

penis qəpkəciət, lɛŋ

pepsin qəŋsiim nɛy tək-krapěh dæɫ səmrap cuəy rəmliəy
prouteqiin

peptic ulcer dəmbaw krapěh rɛɪ dəmbaw pnaek daəm nɛy
puəh-wiən touc

percussion kaa pinɪt daoy kuəh

per os taam mœt

perforate twəə qaoy ciə prəhaon

peri-care (perineal care) kaa thae-toəm yoonii kraoy
peel səmraal koun

pericardium sraom nɛy beh-douŋ

perineum pnaek cənloh twie thom nɛy rən yoonii rɛɪ
pəŋŋ proh

period 1. rowiəŋ, rəyěəq-peel 2. rədəw

periosteum sraom nɛy cəŋ

peripheral 1. nɛy ptɛy kraw 2. dæɫ nɛw cɛaay pii

tii kondaal, ciə piəh sasay wiŋniən kraw pii khue

peritoneum sraom puəh

peritonitis cumŋɪɪ rɔliəq sraom puəh

permeable dæɫ qaac criəp baan

permission cbap

perspire baek ñəh

pessary 1. kriəŋ day daq knoŋ yoonii səmrap trəə

səboun rɛɪ səmrap bəŋkhaŋ meciwɪt kom qaoy coul

knoŋ səboun 2. tnam krœp səmrap bañcoul taam

yoonii

petit mal seizure ကာဗိတ် ခိုဗ် ချိတ် ချိတ် ချိတ် ချိတ်
လျှော့ လျှော့ လျှော့ လျှော့ လျှော့ လျှော့

phagocyte ខ្នាតកំណត់នៃរចនាសម្ព័ន្ធ, ជាពិសេស
ខ្នាតកំណត់នៃសរសៃរចនាសម្ព័ន្ធ

pharynx ចំណង់ អាហារ និង ខ្លួន ខាង ចលនា

pharyngeal နှစ် ငြိမ်းစေ့ အောက် နှစ်မြှင့် အသံလည်

pharyngitis រំលោភបំពានបំពង់ក

phlebitis သို့မဟုတ် ရောဂါကပ်စွဲရခြင်းဖြစ်သည်။

phrenic ၁- နေ ချွန်ပြာ ဇီဝ ၂- နေ ကံစိန် နေဇီဝ

physiology សរីរាង្គ (ស្រាវជ្រាវ)

pigment ភាគី

pill (ကျပ်ဇွာ)

pillow

pimple 5858

pint ဗိုက်ကုန်းလိ(ဂ် (၁၈၀ ဗီလီလိ(ဂ်)

pinworm 8 559 2

pipette ក្នុងបំពង់ទឹកក្រចក គោរពប្រើប្រាស់ប្រុងប្រយ័ត្ន
សំរាប់បាញ់យកទឹកក្រចកបង្អួចបង្អួច

pituitary ၁- နို့စပ်စဉ် ၂- (ကြီးမားလာပြီးနောက်)
စာလုံးကြီးများ

placenta 65 A

placenta previa ကာလီလေးအားလုံးကွဲနေပါသည်။
 ရလီအားလုံးကွဲနေ

plague ស្ទីក្រូស, រោគន័រ័ស្ទ

plantar warts សាច់ដុះនៅហាត់ជើង, ទាបក្បូង - ទីង - ម្នាស់

plasma 27. 11. 1964

petit mal seizure kaa m̄n d̄əŋ kl̄uən muəy pl̄eəst n̄y

cump̄īī ckuət cruuk t̄eə-tuəc

phagocyte kaosikaa sii merook, ciə piəh koolikaa

s̄eə d̄aəl sii merook

pharynx bomp̄ūəŋ qaahaa pnaek khaaŋ-l̄eə

pharyngeal n̄y bomp̄ūəŋ qaahaa pnaek khaaŋ-l̄eə

pharyngitis cump̄īī r̄ol̄īeəŋ bomp̄ūəŋ kaa

phlebitis cump̄īī r̄ol̄īeəŋ sasay chiəm knaw

phrenic 1. n̄y quuruqpracay 2. n̄y c̄əŋ

physiology s̄əŋyŋr̄ēəŋsaah

pigment p̄c̄ə

pill kr̄ōəp tnam

pillow knaəy

pimple mun

pint c̄əŋt k̄əŋl̄əh liit (480 milliilit)

pinworm qien

pipette koun bomp̄ūəŋ kaew, m̄iən pr̄əhaəŋ c̄əŋ s̄əŋkhaaŋ,

s̄əŋrap c̄əŋp̄ ȳōok w̄ōəŋt̄hoq riəw b̄ənt̄eəc-b̄ənt̄uəc

pituitary 1. n̄y s̄əmbao 2. kr̄əp̄īñ m̄əyaəŋ st̄h̄əŋt̄ n̄īw

khaaŋ kraom khue kbaal

placenta sok

placenta previa kaa d̄aəl m̄iən sok st̄h̄əŋt̄ n̄īw c̄əŋt̄ r̄īī

l̄eə m̄ōəŋt̄ sboun

plague cump̄īī p̄īh, rook p̄ēəst

plantar warts sac d̄oh n̄īw baat c̄əŋp̄, riəŋ touc, r̄īŋ, muul

plasma plasmaa

pons လာလိကနိသေ ၂ ခံလိကနိသေ ဤကံ ခံလိက
ဥပဿ ခံလိက ဥပဿ ခံလိက ခံလိက ခံလိက

plaster of paris msaw tmaə meyaəŋ pəə səə dæl yəək

məək liəy nāy tək wiə nāy kəək yaəŋ chap rəhəh

(prəə səmrəp qəək cəŋ)

plastic 1. dæl soun ciə ruup baən 2. dæl cuəy twəə

qəoy ciəlīkəə ciə ləəŋ wān

plastic surgery kəə wəh-kat cuəh-cul nāw pnaək riəŋ-

kəəy dæl khəuc-khaat

platelets koolīkəə dæl kmīən qeīmougloubīn haəy mīən

riəŋ səmpaet douc caən haəy touc ciəŋ koolīkəə

krahaəm pii dəŋ

please səm

pleura sraəm suət

pleural cavity cənloh rəwīəŋ sraəm nāy suət

pleurisy cūŋtā rəliəq sraəm suət

P.M. lŋiəc, pii maŋ 12 pri:k tāw maŋ 12 yup

pneumococcus pni:moukəuk (mərook khaəŋ rəliəq suət)

pneumonia (bronchial) rook haəm təŋ suət

pneumonia (lobar) rook haəm suət

pneumothorax dəmnəə kəet kyəl knəŋ sraəm suət

point 1. cənnoc 2. tii, kəmrət kəndaw, trəw peel

3. muk sruəc

poisoning kəə pul, kəə twəə qəoy pul

polio-myelitis cūŋtā kwən koun kmeiŋ

polyp sək-doh mīən kəə haəy riəŋ sməə (qutīəhəə -

nāw knəŋ crəməh rāi yoonii ciədaəm)

pons ciəlīkəə sdaəŋ-sdaəŋ dæl tēəq-təŋ kniə pii pnaək

mūəy tāw pnaək mūəy tiət nāy sərəyriəŋ mūəy

porous មាន រន្ធតូច ៗ នៃសីលធាតុធ្វើឲ្យទឹកស្រៀប
ឬ ស៊ីតចូលបាន

position ទីតាំង

positive វិជ្ជមាន (ឲ្យដឹងពី ជំងឺមានសម្បិញ)

posterior នៃសីលស្ថិតនៅខាងក្រោយ

post-operative នៃសីលកើតឡើងក្រោយ ការវះកាត់

postpartum ក្រោយពេលសំពាធកូន

potent ខ្លាំង, មានអំណាច (ថ្នាំ)

powder ផ្សិត

practice ១- បទពិសោធន៍មុខងារ (ស្វែងរកវិធីបង្កើត)
២- ហេតុ

precaution ការប្រុងប្រយ័ត្នជាមុន

pre-eclampsia សម្បិញ «toxemia» គ្មានប្រការ (ម. ក.
«toxemia», «eclampsia»)

pregnancy ការមានផ្ទៃពោះ

premature មុនពេល, កើតមុនពេល

premolar ធ្មេញចង្កឹម

pre-operative medications ថ្នាំ នៃសីលកើតឡើងមុន
ការវះកាត់

prepare រៀបចំ

prescription វេជ្ជបញ្ជាទិញថ្នាំ

pressure កម្រិតស្ពឺ ឬ តាម, សម្ពាធន

pressure sore និរុញ រលួយនៃសីលកើតឡើង នៅលើការ
ស្ពឺ ឬ តាម ឬ ស្ពឺ ឬ តាម (ឧ - កូន
និង ខ្លួននៃស្រ្តីក្រីក្រមិនទាន់)

prevent បង្ការ, ការពារជាមុន

porous mien rân touc-touc dael qaac twee qaoy crieap

rîi léc-coul baan

position tomnooy

positive wicchemien (qaoy haet mien cumjiî)

posterior dael sthet niw khaay kraoy

post-operative dael kaet laej kraoy kaa wêeh-kat

postpartum kraoy peel samraal koun

potent klay, mien qomnaac (tnam)

powder msaw

practice 1. bompîñ muk-gie (deue-cie wicceqbândit)

2. hat

precaution kaa proyât cie mun

pre-eclampsia cumjiî "toxemia" knien prôkac (mêel pieq
"toxemia", "eclampsia")

pregnancy kaa mien ptây pûeh

premature mun khae, kaet mun khae

premolar tmiñ ceykoun

pre-operative medications tnam dael kee qaoy nêeq-
cumjiî mun kaa wêeh-kat

prepare rieap-com

prescription wicceq-baŋcie tîñ tnam

pressure kaa saŋkat rîi kiep, sompiet

pressure sore dombaw roluey dael kaet laej daoy kaa
saŋkat bandaal qaoy steh chiem (qutiéhaa - kuut

nîj knaoy nêeq-cumjiî kraok mîñ ruéc)

prevent baŋkaa, kaa-piê cie mun

primary ទីមួយ, សំខាន់បំផុត

primary teeth ធ្មេញទឹកដោះ

primigravida (ស្រី) មានផ្ទៃពោះជាដំបូង

principal សំខាន់បំផុត

principle ១- គោលការណ៍ ២- អ្វីមួយដែលគិតប្រាកដ

p.r.n. ពេលណាដែលត្រូវការ

process ១- ដំណើរ ២- អ្វី ៣- ដែលឈរចេញមក

procentia ការស្រុតទាំងមូល, ជាតិសេសការស្រុត និង ព្រហ្មាតនៃស្បូននិងស្បូនរោគ

project ឈរចេញ

prolapse ការស្រុតចុះនៃសរីរាង្គ ឬ ផ្នែកមួយនៃខ្លួន

prolong បន្ថយ, ពេក

prompt ទាន់ពេលវេលា

property ១- ទ្រព្យសម្បត្តិ ២- លក្ខណៈ

prophylaxis វិធីការការពារជម្ងឺ

prostate gland ប្រូស្តេត (ក្រិនពេញដែលតភ្ជាប់ទៅនឹងប្រព័ន្ធទឹកដោះ) (ក្រិនពេញដែលតភ្ជាប់ទៅនឹងប្រព័ន្ធទឹកដោះ)

prostatectomy ការកាត់ប្រូស្តេត

prosthesis វត្ថុមួយដែលដំឡើងលើសរីរាង្គដើម្បីជំនួសនូវអ្វីដែលខ្លួនខ្វះខាត

protein ប្រូតេអ៊ីន

prothrombin វត្ថុជាតិមួយដែលរួមចំណែកក្នុងការបង្កើនឱ្យឈាមកក

pruritis ការរមាស់ខ្លាំង

primary tii-muey, somkhan bomphot

primary teeth tmiñ tik-doh

primigravida setrey mien ptay puēh cie laek tii-muey

principal somkhan bomphot

principle 1. kriəŋ psom somkhan muey nɔ̃y tnam 2. qwey-muey dael pɪt prakəət

p.r.n. peel naa dael trəw-kaa

process 1. damnae 2. qwey-qwey looy cəñ mook kraw

prociencia kaa srot tēəŋ-muul, cie piseh kaa srot nɔ̃y
proləət nɔ̃y sboun nɔ̃y pləw yoonii

project looy cəñ

prolapse kaa srot coh nɔ̃y sarəyriəŋ rɪɪ pnaek muey
nɔ̃y klueŋ

prolong bənlaay, puēnyie

prompt tieŋ-tōət

property 1. troəp sambat 2. lēəqkənaq

prophylaxis wiithii kaa-pie cumɣɪɪ

prostate gland proustet (krapɪñ dael pōət cumwiñ bampuəŋ
tik-noom proh)

prostatectomy kaa wēəh-kat yook proustet cəñ

prosthesis wōətthoq muey nɔ̃y klueŋ dael cie sapətnimɪt
douc-cie pnek rɪɪ cəəŋ

protein prouteqiin

prothrombin wōətthoq-thiet muey nɔ̃y chiem dael cuəy
knəŋ kaa twəe qaoy chiem keəq

pruritis kaa romōəh klaŋ

pseudomonas បាក់តេរីម្យ៉ាងនៃសីលធាតុនៅក្នុងខ្លះ ឬ
និរុបា ផ្លូវច្រមោលពេទ្យ ឬ ប្រព័ន្ធនៃ

psoriasis ជំងឺរលាកស្បែកទាំទ័រ នៃសីលធាតុលក្ខណៈ
បែកប្រកួលប្រយោលពេទ្យ (ក្រហម

psychic ១- រំលឹកចិត្ត ២- រំលឹកចិត្តពិសេស ៣- គ្រឿង

psychiatry ជំងឺរលាកស្បែក (ជំងឺរលាកស្បែកទាំទ័រ)

pubis ១- ភ្នំស្រួច ២- ភ្នំស្រួច (ឈាស, អង្គសាច់)

puerperal sepsis ជំងឺរលាកស្បែក រក្សាសីលធាតុ
ក្នុង បង្កើតនៃសីលធាតុចូលទៅក្នុងឈាមពិសេស
ស្បែក ឬ ឈាស ១ ជំងឺរលាកស្បែក ជួនកាល
ស្បែក ជួនកាលខ្ពស់ (ជំងឺរលាកស្បែក)

puberty ពេញសិរីសោភ័ណ

pulmonary នៃសួត

pulse (P) សីលធាតុ

pulse rate ចំនួនសីលធាតុ

pump ១- ប្រូម, ប្រូមប្រេក្វង់ ២- ប្រេក្វង់ប្រូម

pupil ភ្នែកភ្នែក

purgative ថ្នាំបញ្ចុះ

purpura ការរលាកស្បែកពិសេស ស្បែកស្បែក ឬ នៅ
នៃស្បែកនិងស្បែកស្បែក ស្បែកស្បែក
ចូលទៅក្នុងស្បែក

pus ខ្លះ

push fluids ឱ្យញ៉ាំងទឹកច្រើន

pyelonephritis ជំងឺរលាកស្បែកនិងស្បែក
និងស្បែកនិងស្បែកនិងស្បែក (ម.ព.

« kidney pelvis »)

pseudomonas baqterii meyaag dael qaac niw knog ktuh

rii dambaw, twae qaoy mien pae khiew rii baytaag

psoriasis cumjii rolleq sbaek ramray dael mien leeckenag

baek srakaa haay pae krahaom

psychic 1. niy cat 2. dael mien qettipul 3. kruu tiey

psychiatry catweccowiccie (weccowitsyie khay wiqkalcarat)

pubis 1. cqog tnah 2. tnah (yoonii, qaqkaciat)

puerperal sepsis cumjii niy chiem kraoy peel somraal

koun bakkaet daoy merook coul tiw knog chiem taam

sboun rii yoonii. cumjii nih twae qaoy krun, cuen-kaal

slap, cuen-kaal kouc khue (cumjii kralaa pleeg)

puberty pañ cumtuog

pulmonary niy suet

pulse (P) ciip coa

pulse rate cemnuen ciip coa

pump 1. boum, boum bañceñ 2. pradap boum

pupil kaew pneek

purgative tnam bañcoh

purpura kaa kaet laeg pae swaay daoy dom-dom niw lee

sbaek niy srateeh sleh daoy mien chiem coul pii

kraom sbaek

pus ktuh

push fluids qaoy ñam tik craen

pyelonephritis cumjii rolleq weeq-kam niy phieq bompueg

noom dael teeq-toog niy weeq-kam nuh (mael pieq

"kidney pelvis")

pyelogram រូបថតនិយាយ បង្ហាញ ផែនបាំងនោម
និង « kidney pelvis »

pyloric ផ្នែក ទ្វារ (ក្រពះ ផ្នែក ចូល ទៅ ក្នុង ទំពារ
នៃ ទឹក ចូល)

pyrexia (ក្អក)

pyrexia of unknown origin (P.U.O.) (ក្អក ដែលមិនដឹង

ហេតុ, បណ្តាលមកពីអ្វី

Q.I.D. មួយថ្ងៃបួនដង

Q. 4 h. បួនម៉ោងម្តង

Q. 6 h. ប្រាំមួយម៉ោងម្តង

Q. 1/2 h. កន្លះម៉ោងម្តង

Q. 15 min. ដប់ប្រាំប្រាំនាទីម្តង

qualify មានសិទ្ធិល្មម

quality ១- គុណភាព ២- លក្ខណៈ ៣- គុណភាពល្អ

quantity ចំនួន, ចំណុះ, កំរិត

rabies ជំងឺឆ្កែឆ្កួត

radium រ៉ាដ្យូយ៉ូម (ឧសាហរណ៍ ម្យ៉ាងប្រើសម្រាប់
ព្យាបាលជំងឺមហារីក)

radius ផ្ចិត ឬ ផ្ចិតនៃខាងទល់

raise ផ្តើម, ផ្តើម

rash ការកើតរាងផ្សេងៗស្បែក

rate ល្បឿន, ចំនួន, កម្រិត

R.B.C. (red blood count) ការរាប់ទំពារក្រហម

react មានប្រតិកម្ម

reaction ប្រតិកម្ម

ready រៀបរៀង ឬ រៀបចំ

pyelogram ruup theat daoy rasmay qek niy bampūēn noom
niy "kidney pelvis"

pyloric niy twie krapeēh dael coul mook knog pūēh-wien
touc

pyrexia krun

pyrexia of unknown origin (P.U.O.) krun dael mīn dēn
haet, bandaal mook pii qwey

Q.I.D. muay tṅay buen daog

Q. 4 h. buen maog mdaog

Q. 6 h. pram-muay maog mdaog

Q. 1/2 h. konlēh maog mdaog

Q. 15 min. dap-pram nietii mdaog

qualify mien sethiq lmōem

quality 1. kunnephiep 2. lēēqkenaḡ 3. kunnephiep lqaa

quantity cəmnuen, cəmnuh, kamret

rabies cumṅiī ckae ckuet

radium raadiiyuum (loohathiet mēyaan praə samrap pyiēbaal
cumṅiī mēhaariik)

radius cḡḡ sməḡ day khaan lēe

raise leek, ḡeep

rash kaa kaet pḡḡ lee sbaek

rate lbien, cəmnuen, kamret

R.B.C. (red blood count) kaa rōēp koolikaa krahaam

react mien pratekaam

reaction pratekaam

ready dael riēp-cam srec

reconstitute ស្រ្តីបង្កើតឡើងវិញ (ស្ត្រីសាសនា
រម្យាប្រាជ្ញា និងទីកន្លែងផ្សេងៗទៀត)

record ១- កត់, កត់ហេតុ, ចត ២- សំណេរ, កំណត់

rectal នៃចុងពោះវ័យ

rectum ចុងពោះវ័យ

red (color) ពណ៌ក្រហម

reduce ១- បន្ថយ ២- ទាញផ្លូវបាក់ ឬ ភ្លាត់ឲ្យ
ត្រូវស្របឡើងវិញ

reflex ប្រតិកម្មនៃសាសនាចិត្ត, ភ្នែក

refrigerate ១- ទុកក្នុងទីក្រហម (ប្រាំង, ម្សៅ)

២- ផ្លែឲ្យខ្លួនត្រឡប់មកវិញនូវសារធាតុ

region ១- ផ្នែក ឬ ភាគមួយនៃខ្លួន ២- ភាគនៃ

សរីរាង្គមួយនៃសាសនាមុខសារធាតុសរុប

regular ១- ទទួលបាន ២- ធម្មតា

regular diet បរិភោគធម្មតា

relapse ឈឺ ឈាបឡើងវិញ

relaxation ១- ការរលាកសាច់ដុំ ២- ការកំណត់

ឬ ការសំអាត

relative ញាតិសាសនា

relief ការស្រួលខ្លួនឡើងវិញ

relieve ផ្លែឲ្យស្រួល ឬ ស្រួលខ្លួន

remain នៅ, រស់នៅ, សល់, សល់នៅ

remember ចាំ

remove យកចេញ

renal នៃវិញ

repair ស្រួចស្រួល

reconstitute psam bəŋkaət laəŋ wiñ (douc-ciə liəy

msaw tnam nāy tək daəmbəy twee tnam riəw)

record 1. kat, kat haet, thoət 2. somnaw, kənnat

rectal nāy cəŋ pūəh-wiən thom

rectum cəŋ pūəh-wiən thom

red (color) pəə krahaəm

reduce 1. bəntəy 2. tiəñ cəŋ baq rīi pləət qaoy trəw

douc daəm wiñ

reflex pratekaəm daoy qaacetənaa, pñēəq

refrigerate 1. tok knəŋ tuu-tək-kaəq (tnam, mhoup)

2. twee qaoy kluaen traceəq daoy daq qaoy traceəq

region 1. pnaek rīi phieq muəy nāy kluaen 2. phieq

nāy səreyriəŋ muəy dael mien muk-ŋiə piəh

regular 1. tiəŋ-təət 2. thəəmmədaa

regular diet bəriphook thəəmmədaa

relapse chiīi löəp laəŋ wiñ

relaxation 1. kaa rolīe nāy sac-dom 2. kaa kəmsaan

rīi kaa somraaq

relative ñiət-səndaan

relief kaa sruəl kluaen laəŋ wiñ

relieve twee qaoy sbaəy rīi sruəl kluaen

remain nāw, kuəŋ-nāw, sal, sal-nāw

remember cam

remove yəok cəñ

renal nāy wəəq-kam

repair cuəh-cul

Rheus factor (Rh factor) රිථු ණා භ්‍යාය්‍ය දී ඩිව්
භානසිභ්‍යානානිකුය්‍යභ්‍යානසිභ්‍යාන රිථිභ්‍යාන
රිථු ණා භ්‍යාන රිථු ණා භ්‍යාන රිථු ණා භ්‍යාන රිථු ණා භ්‍යාන
රිථිභ්‍යාන රිථිභ්‍යාන රිථිභ්‍යාන රිථිභ්‍යාන

repeat twae madaej tiet

repellant tnam muuh

replace daq wiñ, camnueh

report 1. sec-kdey riay kaa 2. qaoy kaa

research kaa sraaw crieu

resemble mien senthaan

residual semnal

resin wōetthoq-thiet myaaj dael qaac liay nīy qaakol

baan pontae mīn qaac liay nīy tik baan tee (coe chae)

respiration kaa daaq dēphaem

rest samraaq

restlessness phiep roseh-rosh

resuscitation kaa cuay daaq dēphaem

result lethaphaal

retain ptok

retarded (mentally) ljii-ljii, ljuēy

retention kaa tok (qutiahaa - kaa tōel noom)

reticulocytes koolikaa krahaam tmey mien riay douc-cie
somnañ

retina retiin (pnaek muay nīy pnaek)

retroversion kaa pqiej tīw khaaj kraoy nīy sareyriej
muay tēej-muul

Rheusus factor (Rh factor) wōetthoq-thiet myaaj dael
mien thoemmaadaa nīw knoj chiem menuh, haay bae
wōetthoq-thiet nih coul tīw knoj kluen menuh mēnēq
dael knien wōetthoq-thiet nih tee, nuh nīy bandaal

ឲ្យនក្ខិត អង្គបន្តិបត្ន (« antibodies ») (ឱ-
ស្វ័យសា វេជ្ជសាស្ត្រ ព័ត៌មានក្នុងស្បែកស្នាមស្នាម
ម្តាយ ឬ នៅពេលបញ្ចូលឈាម)

rheumatism រោគព្រាងក្នុងសន្លាក់ឆ្អឹង

rib ឆ្អឹងសំដីរ

rice បាយ, អស្ករ

rickets ស៊ីធូរគ្រិះ (ស៊ីធូរក្នុងក្មេង ម្យ៉ាងខ្លះស្លឹកសាច់
ca ឆ័ង D វិជ្ជាធម៌ឆ្អឹង ឆ័ងឆ័ង ឈាមច្រើន
តែ ឆ័ងឆ័ង)

right ១- ត្រូវ ២- ត្រូវ

ring worm វិជ្ជាធម៌ ឬ ក្រ

ringing in the ears ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង

rinse លាង

rise ឡើង

roast អាំង

rot រលួយ

roughage ភ្នំឆ័ង ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង
រលាយបាត ស្វ័យសា វេជ្ជសាស្ត្រ ព័ត៌មានក្នុងស្បែកស្នាមស្នាម
ម្តាយ ឬ នៅពេលបញ្ចូលឈាម)

roundworm ព្រាងក្នុងសន្លាក់ឆ្អឹង

routine ឆ័ងឆ័ង

rubella រោគព្រាងក្នុងសន្លាក់ឆ្អឹង (ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង
ក្នុងសន្លាក់ឆ្អឹង ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង)

rub in ឆ័ង (ឆ័ង) (ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង)

rupture ១- ឆ័ង ២- ឆ័ង

sac ភាគឆ័ង ស្វ័យសា វេជ្ជសាស្ត្រ ព័ត៌មានក្នុងស្បែកស្នាមស្នាម
ម្តាយ ឬ នៅពេលបញ្ចូលឈាម)

sacrum ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង ឆ័ងឆ័ង

saline ១- ឆ័ង ២- ឆ័ង

qaoy kaet qaypodipat ("antibodies") (qutiəhaa -
 douc-cie cəñ pii tiercoek knoŋ sboun tɔw knoŋ chiəm
 mdaay riɿ nɔw peel baŋcoul chiəm)

rheumatism rook krun knoŋ sənlaq eqeŋ

rib eqeŋ cumnɪɪ

rice baay, qəŋkaa

rickets cumŋɿɿ kreh (cumŋɿɿ koun kmeiŋ myaay kwəh

ciwəciet ca nɔŋ D twəə qaoy eqeŋ tūən nɔŋ luut-

lōəh khoh pii thōəmmədaa

right 1. sdam 2. tɾew

ring worm sraeŋ riɿ kaam

ringing in the ears həŋ tɾəciet

rinse liəŋ

rise laəŋ

roast qəŋ

rot rɔluəy

roughage ruupthiet mien nɔw knoŋ qaahaa dael mɪn qaac

romliəy baan, douc-cie saeluylooh riɿ sasay

roundworm pruun riəŋ muul

routine tumlōəp

rubella reok kaŋcɾɪl sraal (pontaə kruəh-tnaq dɔl koun

knoŋ pūəh baə mdaay kaet cumŋɿɿ nih)

rub in ñii (tnam) (qutiəhaa - ñii tnam ləə sbaek)

rupture 1. tliəy 2. klaan

sac phiəq nɔy sareyriəŋ mien riəŋ douc thoŋ riɿ sbeəŋ

sacrum pnaek thom ləə nɔy eqeŋ kaŋcouñ kuut

saline 1. prae 2. tɩk prae

saliva ទឹកមាត់

salmonella (food poisoning) ការពុលអាហារ

salpingectomy ការដកកាត'យក(ប្រព័ន្ធអោលនៃស្បូន) ចេញ

salpingitis សង្វ័នលោក(ប្រព័ន្ធអោលស្បូន)

salpingo-oophorectomy ការដកកាត'យក(ប្រព័ន្ធអោល

និង អូវ៉ូរីយ៉ូចេញ

salt អំបិល

salt-free diet ការបរិភោគសាប

sarcoma សាច់ដុះ («tumor») ម្យ៉ាងនៃជំងឺ គឺ វត្ថុ ជាតិ
មាតិកាស្វីត ឆ្លើយ, សាច់ដុះ, សរសៃឫស, សាច់ដុះ ។
ចង្អុលថា វា ជាការដុះឡើងវិញ («malignant»)

Saturday ថ្ងៃសៅរ៍

S.C. (subcutaneous) នៅក្នុងក្រមនៃស្បែក

scab (ក្រម) រ

scabies រោគរមាស (បង្កើតនូវសាបសព្វក្នុង ៗ

ម្យ៉ាងនៃក្រមនៃស្បែក)

scalp ក្បាលក្បាល

scapula ឆ្នើសស្តាំ(ប្រព័ន្ធនៃ)

scar ស្នាម ជាមុខរបួសនិងសាច់រលួយ

scarlet fever សង្វ័នក្រហម, អុតក្រហម

schedule ១- វិភាគកាល ២- រៀបចំ ឬ នៃកាលនៃពេល
នៃការសម្រាប់នៃការអនុវត្ត

sciatic ១- នៃស្បែក ឬ ត្រីកោណ ២- នៃសង្វ័ន «sciatica»

sciatica សង្វ័នលោកសរសៃប្រសាទសំខាន់ នៃសង្វ័ន

scissors កន្ត្រៃ

scratch (an itch) រំលោភ

scrotum ពាងប្រស, ពាងស្បែក

saliva tik-mōēt

salmonella (food poisoning) kaa pul qaahaa

salpingectomy kaa wēh-kat yook pramaoy nāy sboun cāñ

salpingitis cumjii rōlieq pramaoy sboun

salpingo-oophorectomy kaa wēh-kat yook pramaoy nāy

qouvae cāñ

salt qombel

salt-free diet kaa bariphook saap

sarcoma sac-doh ("tumor") myaay twee pii wētthoq-thiet

mien phiep douc cōq, sac-dom, sasay fiib, ciēdaem.

thōmmedaa riik thom laey ciēnec ("malignant")

Saturday tñay saw

S.C. (subcutaneous) nāw kraom sbaek

scab kremoo

scabies rook rōmōeh (bējkaet daoy sat touc-touc myaay

nāw kraom sbaek)

scalp sbaek kbaal

scapula cōq slap-praciaw

scar snam ciē muk rōbueh dael ciē haey

scarlet fever cumjii krun kdaam, qut kdaam

schedule 1. wiqphieq-kaal 2. riēp-cōm rii kroon peel-

welie sēmrāp twee kaa qwey-muey

sciatic 1. nāy plēw rii trōkieq 2. nāy cumjii "sciatica"

sciatica cumjii rōlieq sasay prasaat sōmkhan nāy cēy

scissors kēntray

scratch (an itch) qeh

scrotum pōy proh, pōy swaah

scurvy cump^hi rēeq tmañ (daoy mook pii kwah ciwaciət

see bandaal qaoy sasay chiem touc cēñ chiem daoy pley)

secretion 1. kaa bəŋkaet wōetthoq-thiet pii chiem knoŋ

kluən, cuen bañceñ mook kraw, cuen praē khaaŋ knoŋ

kluən 2. wōetthoq-thiet nuh (qutiəhaa - tɨk pnaek -

tɨk noom - ñəəh - tɨk romliəy knoŋ krapeəh - tɨk

mōət - ləq)

sedation kaa twee qaoy sɔp-sɔiem, ciə piəh daoy praē

tnam

segment pnaek touc, phieq

seizure 1. prakac 2. kaa cap nɨy rook

semen tɨk kaam

semi-fluid diet wiithii bariphook tae qaahaa dael riew

khap nɨy sruəl romliəy, douc-ciə sɔŋkyaa, caahuəy,

num bañcoq, babaa, ciədaəm

send pñəə, praē

senile cah corie

senses wiqñieñ

sense dəŋ daoy wiqñieñ

sensitive 1. qaac totuəl dəmnəŋ pii khaaŋ kraw 2. mien

phiəp caañ tnam muəy daoy pley

separate ñəək pii knie, khan, daoy laek, pseiy

sepsis kaa pul daoy mien baqterii nɨy phal baqterii

coul knoŋ kluən

septic 1. krakwaq, min sqaat, mien merook 2. dael

tēeq-toŋ nɨy riə bəŋkaet daoy "sepsis"

septicemia រោគាពុលឈាម (រោគាបេស៊ីកេមី) ឬ រោគចូលក្នុងឈាម)

septum ជញ្ជាំងនៃសីលខ័ណ្ឌ ឬ ទ្រូង (ស្វែងសាទ្រូងសា ពីរទ្រូងក្នុងរង្វង់ច្រមុះ)

sequestrectomy ការកាត់ចោលផ្លូវស្ទឹង ឬ កាត់ចោលផ្លូវស្ទឹងសាច់ចេញពី ផ្លូវស្ទឹងសាច់ចេញពី សាច់កាស៊ីរីក្រ

series ឈុត, ជួរ ឬ វិធីសាស្ត្របន្តបន្ទាប់គ្នា រួម ប្រមូលសាស្ត្រ ឬ ក្រុម

serum រាវរួម (ផ្លូវស្ទឹងនៃរាវរួម រាវរួម ឬ ក្នុងខ្លួន សាច់សរសៃនៃសរសៃក្នុងឈាម)

severe ខ្លាំង (ធ្ងន់ពោះជំងឺ)

seven ប្រាំពីរ

sex ភេទ

sharp មុត, ស្រួច

shave កាត់

shigella ពូកបាក់តេរីនៃសីល មានប្រភេទម្យ៉ាងនៅ ក្នុង រោគរង្វង់ច្រមុះបេស៊ីកេមី រោគចូលក្នុង

shingles ជំងឺ ម្យ៉ាង ផ្លូវច្រមុះ រោគាពុលសរសៃច្រមុះ បណ្តាល ឲ្យ មាន ពស់ រោគាពុលសរសៃ ឆ្មុក កើត នៅ លើ ផ្លូវស្ទឹងសាច់

shock ១- ភាពភ្លឺតភ្លឺត ២- ឆក' (អគ្គិសនី)

shorten កាត់ខ្លី

shoulder ក្បាល

sickness ជំងឺ

side រាង

septicemia rook pul chiem (rook bəŋkaət daoy merook
coul knoŋ chiem)

septum cəñceəŋ dæl kan rii caek (douc-cie caek cie
pii pnaek nāy rān cromoh)

sequestrectomy kaa wəh-kat yock dom cəŋ puk roluey
dæl dac cəñ pii cəŋ lqaa nāy dac cəñ pii ciəliqkaa
cumwiñ

series chut, qway-qway muey dæl bentaa bentoəp knie ruem
promuul cie puəq rii krom

serum seeroum (pnaek tlaa nāy wəttthoq riəw pseig-pseig
knoŋ kluən, cie piəh tik dæl nāw knoŋ chiem)

severe klay (cəmpuəh cumŋii)

seven prampii, prampil

sex pheet

sharp mut, sruəc

shave kao

shigella puəq baqterii dæl mien prapheet myaay nāw knoŋ
puəh-wien haay bəŋkaət rook riəq muel

shingles cumŋii myaay twəe qaoy rolleq sasay prasaat
bondaal qaoy mien poŋ-sac cie cue, thəəmmədaa kaat
nāw ləe sbaek cəŋ cumnii

shock 1. phiep lhat-lhay 2. chaq (qəqkiisənii)

shorten twəe qaoy kley

shoulder smaa

sickness cumŋii

side khaay

sigmoidoscopy ការវះមើលផ្ទះពោះ វិទ្យុសាស្ត្រនិរន្តរ៍
នៃប្រព័ន្ធសាច់ដុំពោះវិសាមញ្ញ

sign សញ្ញា, រូបសញ្ញា

silk (sutures) វដ្តសស្ស

sink រង្វង់ទឹក

sinus ប្រព័ន្ធណាវដ្តសស្ស

sinusitis រោគាភិប្បវដ្តសស្ស

sips of water ទឹកបរិភោគបន្តិច

sit អង្គុយ

sitz bath ការងូតទឹកនិរន្តរ៍ អង្គុយ

six ប្រាំមួយ

skeletal រូបសញ្ញាសស្ស ឬ ភ្នែកនៃសស្ស

skin រាងកាយ

skull លាងដំបូល

sleep គេង

slide ភ្នែកនៃសស្ស ឬ សំរាប់ដាក់វត្ថុនៃសស្ស
ក្នុងភ្នែកនៃសស្សនិរន្តរ៍

slight បន្តិចបន្តួច, ស្រាល

sling ក្រណាត់សំរាប់ស្រោចនៃសស្សនិរន្តរ៍
ដាក់សស្ស

slough ដុំសាច់ ឬ ស្រោចមួយនៃសស្សនិរន្តរ៍
រាង ឬ នៃសស្សនិរន្តរ៍បញ្ចេញចេញពីខ្លួន

slowly យឺតយ៉ាវ ឬ យឺត ឬ

small តូច

smallpox អ្នកសា

smear វត្ថុសាច់ (ដុំសាច់) នៃសស្សនិរន្តរ៍
ភ្នែកនៃសស្សនិរន្តរ៍

sigmoidoscopy kaa mael knog puẽh-wien thom daoy prae
 pradap piseh myaay
sign seãñaã, kriey semkoẽl
silk (sutures) ceih sout
sink phaey tik
sinus prahaoy cgey kbaal
sinusitis rook knog prahaoy cgey kbaal
sips of water kreip tik bentec
sit qeekuy
sitz bath kaa guut tik daoy qeekuy
six pram-muey
skeletal niy qaqteqsagkhalik riã komrooy cgey
skin sbaek
skull lolie kbaal
sleep keep
slide kaãcoq sdaey-sdaensomrap daq woẽtthoq dael kee
 pinãt-mael daoy miikroutuh
slight bentec-bentuec, sraal
sling kronat somrap spiey day qaoy coẽp niw peel baq
 cgey
slough dom cieliqkaa slap muey dael niw knog cieliqkaa
 ruẽh riã dael kompuq baãceã cael pii kluen
slowly muey-muey, yiãt-yiãt
small touc
smallpox qut thom
smear woẽtthoq-thiet (douc-cie chiem) dael liet lee
 kaãcoq somrap pinãt-mael daoy miikroutuh

snake ពស់

snake, poisonous ពស់វែក, ពស់មានពិស

sneeze កណ្តាស់, វិញ្ញ័យ

snore គេងសម្រក

soap enema បញ្ចុះនិយាយទឹកសាប៊ូតាមបាត

soak (តាំងទឹក

sodium សូដ្យូម, ណាត្រីយ៉ូម (ឧបាសាតាម្បាស់
នៃសមាសធាតុរាវទឹកទាញទឹកខ្លួន ហើយនឹងចេញ
ក្នុងប្លាស្ទិកធាតុ)

soft diet ការបរិភោគអាហារនៃសត្វទាញ

soften រន្ធត្រជន

solution ១- ឈ្មោលទាញឈ្មោលនៃសត្វទាញ
នៃសត្វ ឬ ឈ្មោលចូលគ្នា (ឧ - ទឹកស្អាត -
ទឹកនៃសត្វទាញប្លាស្ទិកធាតុ) ២ - និរន្តរ
ឈ្មោល ឬ រំលាយ

sound សូន

supra-pubic ក្នុងខាងលើផ្លូវស្បូន (ស្រាវ ឈាត, ឈាត)

space ទីទំនេរ, ចន្លោះ

spasm ការញាក់សាច់ដុំឆាប់ខ្លាំង

spatula ប្រសិទ្ធភាពទាញស្វិតស្វាប (ក្រ មានទំនៀមឆាប់
សំបកទឹកទាញ សំបកឈាម ឬ ឈាមក្រចក

special ពិសេស

specific ១- ទំនិញទាក់ទងនឹងប្រភេទមួយ ២- ទំនិញ
មានកំរិតនិយាយដូចគ្នា ស្វិតស្វាប ឬ ទំនិញ
បន្លឺទំនិញនិយាយនៃទំនិញមួយមុខ ឬ ប្លាស្ទិក ឬ
ការព្យាបាលនៃសត្វទាញនៃសត្វ ឬ សាសន៍ ឬ
អាហារ: ទំនិញមួយមុខ

snake pŭəh

snake, poisonous pŭəh waek, pŭəh mien pih

sneeze kendaah, sbaay

snore keep somrok

soap enema bañcoh daoy tik saabuu taam baat

soak tram tik

sodium soudiium, naatriyum (leohathiet myaay dael mien
niw knog wŏëtthoq riew nŭy kluen, haay dael praə knog
tnam craən yaay)

soft diet kaa bariphook qaahaa dael tuən

soften twəə qaoy tuən

solution 1. lbaay riew muəy dael mien wŏëtthoq-thiet
pseij-pseij rolleiy coul knie (qutlehaa - tik skaa -
tik dael mien tnam rolleiy) 2. damnae rolleiy ri:
romleiy

sound sou

supra-pubic niw khaay lee eqəy tɣah (tɣah yoonii, lɔŋ)

space tii-tumnee, cənlah

spasm kaa ñěəq sac-dom yaay klay

spatula pradap muəy riəy douc slapprie mien plaə yaay
thom sompəet tuən samrap liəy ri: liəp kromuən

special piseh

specific 1. dael tēəq-toon nŭy prapeet muəy 2. dael
mien kəmret daoy thoəmməciət, douc-cie cumji:
dael bəŋkaət daoy merook tae muəy muk ri: tnam ri:
kaa pyiebaal dael qaac mael qaoy cie cumji: ri:
qaakaarēəq tae muəy muk

specimen បន្លិចប្រូប, ត្រីប្រាំង, ភ្នំ, ភ្នំអាកាស

speculum ប្រឡាក់សំរាប់ពិនិត្យផ្លូវ ឬ បំពង់នៃខ្លួននីមួយៗ
នៃ ឲ្យស្រួលនូវការពិនិត្យមើល

speech ការនិយាយ

sperm រមនីវិត, ពូជ

sphincter ភាគស៊ីម្ប៉ាស្យាននៃដង្ហើម ដែលបង្កើត
ឬ បិទប្រហោងឱ្យសាតិមួយនៃខ្លួន (ស្លឹកសា
ស្លា, កែវក្រចក, សាវត្រ)

spinal នៃឆ្អឹងខ្នង

spinal anesthesia ការធ្វើឲ្យឆ្អឹង (នៅឆ្អឹងខាង
ក្រោមខ្លួន) មិនអាចចាកចេញពីក្នុង ព្រោះ
ឆ្អឹងខ្នង

spinal cord ឆ្អឹងខ្នង

spinal fluid ទឹកម្យ៉ាងដែលព្រោបឆ្អឹងខ្នង

spine ឆ្អឹងខ្នង

spirochetes សត្វមីក្រូបម្យ៉ាង មានរាងតូចនៃឆ្អឹងព្រៃ
រួញកកញ្ចប់ដែលរស់នៅក្នុងទឹកប្រៃ ឬ លាប

spleen អន់ល្អិត (សរីរាង្គម្យ៉ាងក្នុងខ្លួន)

splints រលឹមរបឆ្អឹង

sponge ១ - រមនីវិត ២ - វិល្លុស្យីនប្រើសំរាប់បិទជក'
វត្ថុហូរស្លេក ទឹក ឬ ឈាម នៅពេលវះកាត'

spontaneous នៃសរីរក្រុមនីមួយៗនៃសាច់ដុះ, មិនមែន
សាច់ដុះ

spot ពណ៌ (ស្លឹកសា) ឬ ទឹកខ្លួនមួយនៃប្លាក
កខ្វក់នៃសរីរក្រុមនីមួយៗ

sprain ការរងគ្រោះ

specimen podiruup, tuəyaap, kəmruu, dəmnaap

speculum prədap sɔmrəp pɔgriik pləw rɪɪ bɔmpuəŋ nɪy

kluən daəmbey twee qaoy sruel nɪw kaa pɪnɪt-mæel

speech kaa niyɪəy

sperm meɪliwɪt, puuc

sphincter sac-dom myaap riəŋ rɔŋwɔŋ muul, dæl bənruəm

rɪɪ bət prəhaəŋ thəəmməciət muəy nɪy kluən (dɔuc-ciə

twiə thom, kaew pɛək, ciədaəm)

spinal nɪy cəŋ knəŋ

spinal anesthesia kaa twee qaoy spɪk (nɪw pnaək khaap

kraom kluən) daoy caq tnam nɪw knoŋ sraom khue cəŋ

knəŋ

spinal cord khue cəŋ knəŋ

spinal fluid tɪk myaap dæl sraop khue cəŋ knəŋ

spine cəŋ knəŋ

spirochetes sat miikroub myaap mien riəŋ tɔuc sdaəŋ haəy

rueñ kəkāñ dæl rŭeh nɪw knoŋ tɪk prae rɪɪ saap

spleen qəndaək (səreɪriəŋ myaap knoŋ kluən)

splints chəe qəap cəŋ

sponge 1. qeepoŋ 2. sbay sɔmləy prae sɔmrəp biɪt-cuəq

wəetthoq riəw dɔuc-ciə tɪk rɪɪ chiəm nɪw peel wəəh-kat

spontaneous dæl kaət laəŋ daoy qaək qaəŋ, daoy kniən

cəmnuey

spot pəpiəl (dom poə) rɪɪ tii kənləəŋ muəy plaək pii

kənləəŋ dæl nɪw cumwɪñ

sprain kaa kreic

spray បាញ់ (ទឹក - ថ្នាំ - គ្រែង)

sputum វស្សស

square ក្រឡាបួនជ្រុងស្មើ

squeeze ច្របាច់

S.S.E. (soap suds enema) បញ្ចុះវិសាសទឹកសាប៊ូ
តាមបាត

stable ទីលំនៅស្ថេរ

staff បុគ្គលិកពេទ្យ (ក្នុងមន្ទីរពេទ្យ មួយ)

staphylococcus រមរមាត មួយយ៉ាង បង្កឲ្យមាន
ខ្លះរលីវីស្បែក

starch មេញ្វា ឆ្នាំសាត

start ចាប់ផ្តើម

stat. ឲ្យភ្លាម

steam tent តង់ (គ្របដីរលីវីត្រី ដូកចំហាយ
វិសីឡិក្ខត លីម៉ូ ស្រប ចំហាយ

stenosis កាបស្រួចចិត្ត ឬ ជួរវិសីឡិក្ខត (ម.ក.
« pyloric stenosis »)

sterile ស្អាត គ្មានរមរមាតរលា:

sterilization ១- ការទម្លាប់រមរមាត ២- ការវិនិច្ឆ័យ
មិនឲ្យមានកូន

sternum ឆ្នើសស្ទុះច្រវែង

stethoscope រលាតាស្រង្គ, ប្រើសាបស្តាប់នៅ
ត្រីច្រកចិត្ត សួត ឬ បេះដូង

stick ភ្នំត

stillbirth ការកើតកូន ទំនិលស្លាប់នៅក្នុងរលា:

stimulant ១- ទំនិលបង្កើនចលនាវិសីឡិក្ខត ២- ភ្នាក់
វិសីឡិក្ខត បង្កើនចលនាវិសីឡិក្ខត មុខងារមួយរយៈពេល

spray bañ (tik - tnam - preig)

sputum sleh

square kralaa buen crug smae

squeeze crabac

S.S.E. (soap suds enema) bañcoh daoy tik saabuu taam
baat

stable niw dodael

staff bokkeleq peet (knog müentii-peet muay)

staphylococcus merook muay yaag bejkaa qaoy mien ktuh
lee shaek

starch msaw theññeciet

start cap-pdaam

stat. qaoy pliam

steam tent top kroop pii lee kree ptok cemhaay daembey
nēeq-cumpi sroup cemhaay

stenosis kaa begruem niw rin ri plaw niy kluen (meel pieq
"pyloric stenosis")

sterile sqaat kmien merook sah

sterilization 1. kaa romjōep merook 2. kaa twae min
qaoy mien koun

sternum cqeq sentēeh truug

stethoscope saotaatūeh, pradap sdap niw trocieq niw
suet ri beh-doug

stick sqet

stillbirth kaa kaet koun dael slap niw knog pūeh

stimulant 1. dael bejkaen calenaa niy muk-nie 2. pnēeq-
nie dael bejkaen calenaa niy muk-nie muay royeēq-peel

stimulus អ្វីមួយដែលអាចបង្កើត ឬ ទំនើប
សកម្មភាពនៅក្នុងខ្លួន. នៅក្នុងសរីរាង្គ
មួយ ឬ នៅក្នុងផ្លូវកម្ម (ឧ - ស្លូតសា
ស៊ីនីត អាហារ ឬ ឈាម ឆ្លាញ់ ផ្លូវចិត្ត ឆ្លាញ់ ទឹកកក)

stitches out កាត់វេជ្ជសាស្ត្រនៅមុខប្រស

stomach ព្រឹកៈ

stomatitis ស៊ីនីត រលាកក្នុងមាត់

stone គ្រាប់ព្រឹកៈ, គ្រាប់ថ្ម

stool ១ - លាមក ២ - វេជ្ជសាស្ត្រ

stop ឈប់, បញ្ចប់

stopper ឆ្និត

straighten តម្រូវ, ផ្លាស់ប្តូរឱ្យត្រឹមត្រូវ, ត្រឹមត្រូវ

streptococcus សត្វរោគក្របមួយប្រភេទខាងមុខ
ពេញ ដែលបង្កើនក្នុងរាងសាច់ច្រើនទៀត
មានភាពសាបគ្នាស្រីច្រើន

stretcher ទីតាំងសំរាប់ដឹកអ្នកជំងឺ

stridor សូរស្រងូតនៅក្នុងក្រពះ ឬ នៅក្នុងក្រពះ
ស្រងូត មកពីក្បាលបំពង់ក (ក្នុងមាត់
រោគវិស័យបំពង់កសាច់ដុំ)

stump ផ្នែកដែល ឬ ដើមដែលនៅសល់ពីខ្នងកាត់

sublingual នៅក្រោមអណ្តាត

submucous ដែលនៅខាងក្រោមប្រទះស្រទាប់ («mucous
membrane»)

substance វត្ថុធាតុ

substitute ការជំនួស

suck ដក, ប្រើ

suck ice ដកកំទេចទឹកកក

stimulus qwey-muey dael qaac bejkaet ri: kae prae
 seqkammephiap nãw knog kluen, nãw knog sareyriap
 muey, ri: nãw knog pnaek muey (qutiehãe - douc-cie
 thom klẽn qaahãe cjuẽy-cjañ twẽe qaoy cẽñ tãk-moẽt)

stitches out kat ceih nãw muk robueh

stomach krapeẽh

stomatitis cumjã: rolleq knog moẽt

stone kroẽp kruẽh, kroẽp tmaa

steol 1. liemcook 2. cẽej-maa

stop chup, bañchup

stopper cnoq

straighten damrap, twẽe qaoy cie robieap, riap

streptococcus sat mekrob muey propheet riap muul pãñ

dael bombaek kluen wie cie craen tiet mien phieap

cõep knie cie crowaq

stretcher kraz samrap dek neẽq-cumjã:

strider sou samleij qaakraq li: daoy kaa daaq dẽghaem

mook pii tbiat bompũẽj kaa (kmeij mien rook chi:

bompũẽj kaa ciẽdaem)

stump pnaek day ri: cẽej dael nãw sal pii weẽh-kat

sublingual nãw kraom qendaat

submucous dael nãw khaap kraom sratẽeh sleh ("mucous
 membrane")

substance woẽtthoq-thiet

substitute kaa cemnuẽh

suck baw, bi:t

suck ice cẽñcuẽq tãk-kaa

system» វិស័យមួយក្នុងការរៀបចំខ្លួននៅក្នុង
កាយខ្លួនត្រូវបាន ត្រូវបានបង្កើត សាច់ដុះ និង
ផ្ទៃពេល របស់ជួរស៊ីនេម៉ាទ័រ, ឲ្យមានអារម្មណ៍
ស្រាប់ពី ល ។ (ម.គ.«autonomic nervous system»)

suction kaa baw, kaa biit, kaa ceñcouẽq

suffer thoẽn, chiit

sufficient krup-kroẽn

sugar skaa

Sunday tñay qaatit

superficial dael niw saa sbaek

supper baay peel lñiec

support beñqaek, tree, tup

suppository tnam kroẽp samrap bañcouẽ taam baat, ðemrao

noom, yoonii, cromoẽ, riit tracieq

surface ptñy

surgery kaa weẽh-kat

surgeon peet weẽh-kat

suspend 1. chup tae muẽy peel 2. pyue, tree

suture 1. dei muk robueh 2. ceih

swab 1. chee riit ðaek mien somley niw khaa coj samrap

samqaat rin niy klueñ, riit liep tnam, cie-ðam

2. samqaat ðaoy cuut ðaoy somley riit woẽtthoq-thiet

ðael mien phiep tuẽn

swallow leep

sweat ñeeh, baek ñeeh

swelling haem

sympathetic nervous system phieq niy "autonomic nervous

system" ðael mien muk-kaa riepp-eeñ klueñ niw peel

phñy klaac trew roẽt, trew prayot, cie-ðam, ðaoy

twee qaoy beh-ðouj ðae ñoẽp, qaoy chiem oraen hou tiw

sac-ðom, leq (meel pieq "autonomic nervous system")

sympathectomy ការវះកាត់យកសរសៃប្រសាទ «sympathetic»
 មួយ ឬ មួយភាគ (ឆ្លុះបញ្ចាំងនៃប្រព័ន្ធលមាម
 រត់ ហៅថា ប្រព័ន្ធសរសៃស្វ័យ ដែល គ្មាន មាត់ បង្កើត
 ទឹកនោមនៃខ្លួន) (ឃ. ព. «autonomic nervous system»,
 «sympathetic nervous system»)

symptom រោគសញ្ញា: រោគ, រោគសញ្ញា

syndrome រោគសញ្ញា: រោគសញ្ញា មួយ

synthetic ខុសពីធម្មជាតិ

syphilis រោគសញ្ញា

syringe ចំណង់ច្របាច់, រោគសញ្ញា

system ១- ប្រព័ន្ធ, ប្រព័ន្ធ ២- ខ្លួន មិនសូវទាំងមូល
 ៣- ក្រុម សរសៃ រត់ ដែល គ្មាន មាត់ បង្កើត
 ស្រប តាម សរសៃ រត់ ណាមួយ, ឬ គ្រប់ សរសៃ រត់ ណាមួយ, ឬ គ្រប់ សរសៃ រត់ ណាមួយ រួមគ្នា

systemic ដែល ទាក់ទងនឹង ខ្លួន ទាំងមូល

systolic blood pressure ចំនួន សង្កាត់ ដែល ឈាម រត់
 ក្នុង ប្រព័ន្ធ សរសៃ ឈាម

tab, tablet (គ្រាប់) ថ្នាំ ទាំងមូល សំរាប់ ប្រើ

tablespoon ស្លាប ក្រា បាយ

tachycardia ការ ប្រែប្រួល លឿន របស់ សរសៃ ឈាម

tachypnea ការ ប្រែប្រួល លឿន របស់ សរសៃ ឈាម

tampon ស្រទាប់ ឬ សរសៃ ប្រើ ប្រាស់ ឬ សរសៃ ប្រើ ប្រាស់
 ទាក់ទងនឹង ប្រព័ន្ធសរសៃ ឈាម («secretions») ឬ ធាតុ
 ដែល រត់ ក្នុង ប្រព័ន្ធសរសៃ ឈាម

tapeworm ព្រូង រត់ ក្នុង សរសៃ ឈាម, ព្រូង រត់ ក្នុង សរសៃ ឈាម

tears ទឹកភ្នែក

teaspoon ស្លាប ក្រា កាវ

sympathectomy kaa wēh-kat yook sosay prasaat "sympathetic"
 muey rīi muey phieq (thōemmedaa daembay twee qaoy
 chiem rōēt yaan sruei knop cōēn nāy nēēq mien cūmjāi
 tīk-noom pqaem) (mēel pieq "autonomic nervous system",
 "sympathetic nervous system")

symptom lēēqkena q rook, qaakaarēēq rook

syndrome qaakaarēēq nāy rook muey

synthetic khoh pii thōemmāciēt

syphilis rook swaay

syringe bampūēn crabac, saraan

system 1. prapoēn, robiep 2. kluen mēnuh tēēn-muul
 3. krom sareyriēn dāel twee kaa cie-muey knie,
 douc-cie sasay wiqññien, kriēn rōmliēy qaahaa,
 kriēn dāaq dēghaem, cie-dāem

systemic dāel tēēq-toon nāy kluen tēēn-muul

systolic blood pressure cēmnuen sompiēt nāy chiem niw
 peel beh-doung ruem touc

tab, tablet krōēp tnam riēn muul sampaet

tablespoon slap-prie baay

tachycardia kaa beh-doung dāe ñōēp ciēn thōemmedaa

tachypnea kaa dāaq dēghaem ñōēp ciēn thōemmedaa

tampon dom samley somrap bēt rōbueh rīi cūēq wōētthoq
 riēw dāel bañcēñ pii kluen ("secretions") rīi khōēt
 dēmnae cēñ chiem

tapeworm pruum waen sampaet, tēñnaa

tears tīk pneek

teaspoon slap-prie kafai

teeth ធ្មេញ

temperature សីតុណ្ហភាព

ten ដប់

tendon សរនីសស្មួន

tenorrhaphy ការនីសសរនីសស្មួន

tension ១- ភាពតានត្រួត , ការតានត្រួត ២- សង្គ្រាស

tepid ក្ដៅទាប ឬ

terminal disease ស្ថានភាពជំងឺដែលនាំស្លាប់, ស្ថានភាពជំងឺ
នាំស្លាប់

test ១- ការសាកសួរ, ការស្រាវជ្រាវ ២- សាក
សួរ, ស្រាវជ្រាវ

test dose កំរិតប្រូប្រឹក្សា កំរិតដែលនឹងបង្កឱ្យមាន
ស្ថានភាពជំងឺដែលនាំស្លាប់ ឬ កំរិតដែលនឹងបង្កឱ្យមាន
ស្ថានភាពជំងឺដែលនាំស្លាប់ ឬ កំរិតដែលនឹងបង្កឱ្យមាន
ស្ថានភាពជំងឺដែលនាំស្លាប់ (ស្រាវជ្រាវប្រូប្រឹក្សា
ស្ថានភាពជំងឺដែលនាំស្លាប់)

testicle ពងស្រាវជ្រាវ, ពងស្រាវជ្រាវ

test meal ការស្រាវជ្រាវអាហារ ឬ ការស្រាវជ្រាវ
អាហារ ឬ ការស្រាវជ្រាវអាហារ ឬ ការស្រាវជ្រាវអាហារ
ឬ ការស្រាវជ្រាវអាហារ ឬ ការស្រាវជ្រាវអាហារ

test urine ការសាកសួរទឹកនោម, ការសាកសួរទឹកនោម

tetanus តេតានុស

tetany ភាពតានត្រួត (ឬ ភាពតានត្រួត) ដែលបង្កឱ្យមាន
ស្ថានភាពជំងឺដែលនាំស្លាប់ : ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ
ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ
ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ

T.G.U. (to get up) ធ្មេញ ធ្មេញ ធ្មេញ

teeth tmañ

temperature seytonhaaphiep

ten dap

tenden sasay pue

tenorrhaphy kaa dei sasay pue

tension 1. phiep tieñ tøj, kaa tieñ tøj 2. sampiet

tepid kdaw qun-qun

terminal disease cumjii dæl taw cie slap, cumjii dæl
noëm qaoy slap

test 1. kaa saa-q-meel, kaa lbooy-meel 2. saa-q-meel,
lbooy-meel

test dose kemret tnam tœ kraelœy dæl kee saa-q-lbooy
daembey qaoy døj thaas nœq-cumjii nøy mien pratekam
cœmpuēh tnam nuh ri: tee, mun nøy kee qaoy tnam
cœmnuen thoēmmedaa (douc kaa caq tnam peeniisiiliin
cie lœk dœmbouy)

testicle pooy swaah, pooy qœkœciœt borœœh

test meal kaa qaoy bariphœœk qaahaa myaay tœ bentœc-
bentœœc daembey nøy døj thaas klœen qaœc totœœl baan
daoy kmien romkhaan dal sokephiep tee

test urine pisaot tik-noem, wiœphiep tik-noem

tetanus teetaanœuh

tetany phiep nøy sasay prœsaat dæl mien qaakaarœœq
niœ-niœ ki: twœ qaoy mien œœlœnaa sac-dom daoy
qœœcœtœnaa - nœœq sac-dom - kdaam kac - prœkœc -
œœi: knœy sac-dom

T.G.U. (to get up) qaoy kraœk lœœy

thalamus ភាគមួយនៃ ខួរក្បាល

theory ទ្រឹស្តី

therapy ការព្យាបាលរោគ, វិធីព្យាបាលរោគ

thigh ទង្គា

thoracentesis ការចាក់ម្ជុលឬមន្ទឹកពីក្នុង ទ្រូង

thoracic ទំនល់ទាក់ទងនឹងទ្រូង

three រយៈពេល ៣

throat ចំណង់ក

thrombin អង្គប្រូតេអ៊ីនមួយដែលមានសកម្មភាព បំប្លែង ហ្វីប្រីណូហ្សេន ទៅជា ហ្វីប្រីន ក្នុងការកកស្ទះឈាម

thrombophlebitis ស្ថានភាពរាងកាយដែលមាន ឈាមកកស្ទះ
« thrombus » (ឈាមកក)

thrombosis ការកកស្ទះឈាមកក ឬ « thrombus », ការមានឈាមកក ឬ « thrombus »

thrombus ឈាមកកមួយដែលបានបង្កើតឡើង ក្នុងឈាម, ក្នុងឈាម ឬ ក្នុងឈាមដែលបានបង្កើតឡើង

through ១ - តាម, តាម ២ - ដោយ, តាមរយៈ
៣ - តាមរយៈ, តាមរយៈ

thrush ស្រូវប្រាំង

thumb ម្នី

Thursday ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍

thymus សរីរាង្គតូចមួយ មានទំហំដូចក្រូច ដែលមាន ភារកិច្ចក្នុងការបង្កើតឈាម និង ការបង្កើតឈាម ក្នុងឈាម

thyroid ទីរ៉ូអ៊ីត (ក្រូចឈាម ឬ ទីរ៉ូអ៊ីត)

thyroidectomy ការកាត់ឈាម (ក្រូចឈាម ឬ ទីរ៉ូអ៊ីត)
(ឃ. ៣. « thyroid »)

thalamus phieq muay niy khue kbaal

theory trisdey

therapy kaa pyiebaal rook, wiithii pyiebaal rook

thigh plew

thoracentesis kaa caq meul boum tik pii knog truug

thoracic dael teeq-toog niy truug

three leek bey

throat bompueg kaa

thrombin qaagsiim myaag kaet niw peel dael chiem hou

moek kraw haay wie ouey knog kaa keeq chiem

thrombophlebitis cumgaï rolleq sasay waen daoy mien

"thrombus" (chiem keeq)

thrombosis kaa kaet laeg niy chiem keeq riï "thrombus",

kaa mien chiem keeq riï "thrombus"

thrombus chiem keeq muay kanlaeg steeh sasay chiem,

sasay tik rogiy, riï theet niy beh-doug

through 1. daoy, taam 2. daraap, luh dal 3. somrec,
haay

thrush cumgaï erag moët

thumb needay

Thursday tpay prhoeh

thymus sareyrieg touc myaag mien riag douc kropiñ

sthet niw cenlah kaa niy truug, haay kee min dey

wie mien muk-gie qwey tee

thyroid tiirouqiid (kropiñ sthet niw kaa)

thyroidectomy kaa weeh-kat yook kropiñ tiirouqiid (meel
pieq "thyroid")

tibia ခြုံ့နေ ပြုနေရသည့်အခါ (ကြည့်)

ticks ត្រីកូនីស្ត (ទឹក ម្រាំងនៃសិលប៊ីពាណាម អាច
ឆ្លងសិប្ប)

T.I.D., T.D.S. ³ පැයකට පිළිවෙලින්

tincture လှော်ယူအားကိုးရသောဆေး

time ၁- ကလေး ၂- နို့သေတ္တာ ၃- အစားအသောက် ၄- စကားပြောရန်

tinnitus ಶಿಬ (ಶಿ & ್ರಿ)

tissue ជា ស្លឹក

today ၆၆၆၆

toe (ម៉ាម ៩ នឹង)

toenail (தென்னிலை)

toilet ಬಸ್‌ಬಿ

tolerate ဘာငဲ့ နှိပ်စက်ခံယူဉ်း ဟံး ဘာဟံး ဟံးခါး
 ဟံးခါးခါးခါးခါးခါးခါးခါးခါးခါး

tongue နှလုံးကွက်

tomorrow 2. 6. 58

tonight ဂျာဇင်း, ယပ်ဇင်း

tonsil ဆိုးလာတဲ့အခါမှာပင် (ပျဉ်းမာစွာစားသုံးမှု
ကြောင့်ဖြစ်ပြီး နားထဲသို့ ပျဉ်းမာစွာ စားသုံးမှုကြောင့်
ဖြစ်သည်)

tonsillectomy . ការ ទី: យក ចោល បំណុល (ការ ទី: យក «tonsils»)

tonsillitis និម្ព័ន្ធ បំពង់ ក (និម្ព័ន្ធរោក «tonsils»)

tooth 牙 齒

total १०५ ५५ ६५'

tourniquet (ត្រីណត'ស៊ីងប័ ច្រវ ឃាត'ស្មាង)

tibia cqej smaaŋ ceeŋ khaaŋ kraoy

ticks tokkae ckae (cay myaay dael biit chiem qaac
comlaaŋ cumŋiit)

T.I.D., T.D.S. muey tjaay bay daaŋ

tincture lbaay qaakol niŋ tnam

time 1. kaal 2. daaŋ 3. maoy 4. peel-welie

tinnitus heŋ trectieq

tissue cieliqkaa

today tjaay nih

toe mriem ceeŋ

toenail kraaaŋ ceeŋ

toilet beŋkuen

tolerate qaac totuel niw tnam riit qaahaa myaay daoy
kmien romkhaan dal sokhephiep

tongue qendaat

tomorrow sqaek

tonight lpiac nih, yup nih

tonsil doh sac knoy bampueŋ kaa (sareyreŋ mien riŋ
douc krapin niw saay khaaŋ rin bampueŋ kaa khaaŋ
kraoy qendaat)

tonsillectomy kaa weeh yook sac bampueŋ kaa (kaa weeh
yook "tonsils")

tonsillitis cumŋii bampueŋ kaa (cumŋiit relieq "tonsils")

tooth tmaŋ

total teeŋ-qah

tourniquet kranat somrap caay khoet chiem

toxemia សម្ព័ន្ធអ្នាញ់នៃ (ស្រី) មានផ្ទៃពោះ មានលក្ខណៈ
 រំហែម ខ្លាំង - កំរិតឈាមនៃសេរ៉ូម ឬ ឈាម -
 រំហែមខ្លាំងនៃប្រៃ ។ បណ្តាលឲ្យប្រាកដ ឬ សង្ស័យ
 (ឋ. ឈ. «eclampsia», « pre-eclampsia »)

toxic គឺស ឬ កុល (នៃ «toxin »)

toxin សារធាតុកុលមកពី បាក់តេរី, វិរុទ្ធសាស្ត្រ, ឬ សត្វ

T.P.R. (temp., pulse, resp.) កំរិតសីតុណ្ហភាព ច្រងូន
 សីតុណ្ហភាព និង ច្រងូនសង្ខេបនៃការសិក្សាសិទ្ធិ

trachea បំពង់ខ្យល់

tracheitis សម្ព័ន្ធរលាកបំពង់ខ្យល់

tracheotomy ការរិះកាត់ប្រព័ន្ធបំពង់ខ្យល់
 នៃសម្ព័ន្ធស្រូបខ្យល់ ឲ្យចូលនៃអាក្រក់ស្រួត
 ប្រាកដគ្រប់គ្រង

tract ស្រូបនៃស្រូប ។ ក្នុងខ្លួនមនុស្ស ស្រូបសាច់(គ្រឿង)
 ប្រឆាំងបំពង់ខ្យល់ អាហារ - គ្រឿងប្រឆាំងមក
 សិទ្ធិស្រូប ឬ សរសៃប្រឆាំងនៃសរសៃស្រូបច្រងូន
 គឺ ខ្លួនក្បាលនៃសាច់ស្រូប សាច់ស្រូប

traction ការសាត់ក្នុងមនុស្ស នៃសម្ព័ន្ធសាច់ស្រូប ឲ្យ
 ត្រង់ទីក្រៅ

transfer បញ្ជូន, ស្លាស់ប្តូរទី

transfusion ១- ការបញ្ចូលឈាម ២- ការបញ្ចូលទឹក
 នៃប្រៃនៃសរសៃឈាមកំរិតនៃសរសៃនៃស្រូបស្រូបទឹក
 នៃសាច់ស្រូប

transparent អាចស្តែង

trauma របួស ឬ ការខូចបំផ្លាញ

tray ចាន

treatment វិធីសាស្ត្រប្រកបដោយ

toxemia cumgii myaap náy setrey mien ptáy puəh, mien

lěeqkenaq haem kluen, kemret chiem ləeh pii thōemmedaa,
tík-noom pray. bandaal qaoy prokac rii sanlap (meel
pieq "eclampsia", "pre-eclampsia")

toxic pih rii pul (náy "toxin")

toxin ciət pul mook pii baqterii, rokkhəciet, rii sat

T.P.R. (temp., pulse, resp.) kəmdaw kluen, cəmnuen

ciip-caa, haey náy cəmnuen səgwaq náy kaa daaq dəghaem
trachea bəmpuəŋ kyəl

tracheitis cumgii rolleq bəmpuəŋ kyəl

tracheotomy kaa wəəh-kat prahaon knoŋ bəmpuəŋ kyəl

daəmbey cūey sroup kyəl qaoy coul tīw knoŋ suet
baan krup-krōən

tract pləw pseig-pseig knoŋ kluen mənuh douc-cie kriəŋ
pradap romliey qaahaa, kriəŋ pradap daaq dəghaem,
rii sasay prosaat dæl pnae cəron pii khue kbaal
tīw sac-dom, cie-daem

traction kaa daq koun tumpuən daəmbey tieñ cəŋ qaoy
troŋ wāñ

transfer bañcuun, plah-pdou tii

transfusion 1. kaa bañcoul chiem 2. kaa bañcoul tík
prae dæl mien kemret qəmbəl smae knie douc tík
nīw knoŋ kluen

transparent qaac cloh

trauma robueh rii kaa khouc bəŋ

tray thaah

treatment wiithii pyiebaal rook

tremor ការញ័រ

trephine ១- វណ្ណម្យ៉ាងសំរាប់កាត់ស្ទឹងឬឆ្នេរស្ទឹងកំរិត
លេងស៊ី ក្បាលនៃចេញ ឲ្យមានស៊ីវិលឬស ២- កាត់
នៃចេញនិមាឫ «trephine»

trichinosis រោគសាច់ដុំនិមិលបណ្តាលមកពី
ស៊ីស្ទ័រក្នុងសាច់ដុំ

trichomonas (vaginalis) ឆ្លាក់ស

try ១- លេខីល ២- ខ័

tube បំពង់

tuberculosis (T.B.) និម្មិតនៃបង់

Tuesday ថ្ងៃអង្គារ

tumor ១- ការដុះថ្លើនិមិលកាត់ប្លកពីសង្កតា
(ស្ទឹងពោះ, សាច់ដុំ, សាច់ស្លឹក) ២- ពាក្យសាច់

turn ដាក់, រឹល, បែន, ត្រឡប់, ប្តូរ, ប្តូរសា,
ប្តូរ, ការប្តូរ, ការបង្វិល, ការប្តូរ, ការបែន

turn over ត្រឡប់

two ពីរ

twin កូនភ្លោះ

tympany ការពោះប៉ាយកើននិមិលឆ្នាងខ្យល់និមិលខាងក្នុង

typhoid fever គ្រុធានៈវិជ្ជ, គ្រុធានៈស្ល

typhus និម្មិតគ្រុធានៈ, គ្រុធានៈវិជ្ជ

twitch ញាត

ulcer និម្មិតប្រាសឆ្នាង, និម្មិតប្រាស

ulcer diet វិធីបរិភោគនិម្មិតប្រាសឆ្នាង

គ្រុធានៈ គឺ មុនសិប្បនៃគ្រុធានៈខ្លាញ់ គ្រុធានៈ

ចំនួន ៣០ ម៉ែលីលីត្រ ក្នុងមួយម៉ោង ១២ ខាងឆ្នាង
និម្មិត វិធីបរិភោគ ប្រាសឆ្នាងចំនួន ៣០ ម៉ែលីលីត្រ

tremor kaa ñoe

trepine 1. ronaa myaap somrap kat cəŋ muey pnaek nɿy
lɔlie kbaal cəñ qaoy mien dom rieŋ muul 2. kat
cəñ daoy "trepine"

trichinosis rook sac-dom dael bandaal meek pii dəŋkew
knəŋ sac cruuk

trichomonas (vaginalis) tleəŋ sɑɑ

try 1. looməel 2. kham

tube bəmpuəŋ

tuberculosis (T.B.) cumpɿɿ robeiŋ

Tuesday tɿay qəŋkie

tumor 1. kaa doh tmey nɿy ciəliqkaa plaek pii thoəmmədaa
(dom puəh, sac doh, ciədaəm) 2. pook sac

turn ɲieŋ, wel, bae, trələp, pdou, klaay cie, muel,
kaa pdou, kaa bəŋwel, kaa muel, kaa bae

turn over trələp

two pii

twin koun pluəh

tympany kaa puəh paon təŋ daoy mien kyal nɿw khaaŋ knəŋ

typhoid fever krun puəh-wien, krun santum

typhus cumpɿɿ krun, krun rool

twitch ñəəŋ

ulcer dəmbaw roluəy, dəmbaw krapəəh

ulcer diet wiithii bəriphook dəmbəy pyiəbaal dəmbaw

krapəəh, kɿɿ: mun dəmbouŋ kee trew ñam klañ tik-dəh
cəmnuen 30 miililiit knəŋ muey maon ruəc khaan muey
maon, haay leep tnam myaap cəmnuen 30 miililiit

វិសិលន្ទ្រី ឲ្យ សាប់ទំព័រក្រិតានៈ នៅ តាលន ម៉ា"ង
និង ផ្លូវ ១ ។ ការណែនាំនេះ ក្រិតានៈ សាបៈ
និង ផ្លូវ ១ ចាប់ ពី ថ្ងៃ បដិភោគ
និង « bland diet »

ulna နို့ရည် ဂြိုဟ် နိမိတ် အသံ (ကိပ်)

umbilical cord ನೆನಪಿಗ, ನೆನಪಿಗ

umbilicus 223

unconscious 'unconscious'

under ၆ (က) န

unit ၇- ဂန္ထဝင်ဇာတ်လမ်း နှင့် ဇာတ်ကဏ္ဍများ ၂-မိမိကား

until រហ័សដល់, ដល់

urea ဒီဟိုဟိုဒီဟိုဒီဟို ဤသို့သို့နီလီလင်းလင်းဟောဟောလင်းလင်း
ဤသို့သို့သို့သို့

uremia ឬ ឬមី (ការពុល ឈាម និង ជាលទ្ធផល ពីការ
កើនឡើងនៃការបំប្លែងនីត្រូហ្សេន ដែល
កើនឡើងពីការបំប្លែងនីត្រូហ្សេន ដែល
កើនឡើងពីការបំប្លែងនីត្រូហ្សេន)

ureter ပုံကလေးကိုကြည့် (၅) , ပုံကလေးကလေး

urethra ၈(ဗ) လွဲ ရှိသော, ၆ လွဲ ရှိသော

urethral sound ប្រសិនបើ មន្ទីរពិនិត្យ ឬ គ្រូពេទ្យ ពិនិត្យ
រកឃើញ ថា មាន ទឹក ទឹក ក្នុង ទ្រូង ទឹក ក្នុង ទ្រូង

urethrography ការពិនិត្យរូបថតតាមស្រទាប់នាមាសដោយប្រើស្រទាប់

urine சிறுநீர்

urticaria ការប្រាសនៃស្បែកឈាស់ឆាប់ មានភាពទាបនៃស្បែក
ពណ៌ស រំលង បណ្តាលឲ្យមានស្បែកខ្លាំង រំលង
បណ្តាលឲ្យជំងឺជាមួយប្រព័ន្ធភ័យ

uterine 3rd 6th 7th

dael twee qaoy coëp sbaek krapeëh nāw peel maon
 pseej tiet. kaalnaa dambaw krapeëh oie sah haay
 kee qaac cap-pdaam bariphook taam wiithii "bland
 diet"

ulna eqəj smooj day khaaj kraom

umbilical cord toon pcet, toon sek

umbilicus pcet

unconscious senlap

under kraom

unit 1. wōetthoq tae muey ri# mənuh mnēeq 2. qaekephiep
 nāy rəjwōeh-rəjwōel

until luh dal, doraap dal

urea wōetthoq-thiet myaaj knoj kluen dael bañceñ caol
 knoj tək-noom

uremia yuureemii (kaa pul chiem daoy mien wōetthoq-thiet
 knoj chiem dael thoemmedaa wēeqkom bañceñ caol knoj
 tək-noom)

ureter bampuəj tək-mout, bampuəj noom

urethra dəmraaj noom, bəghou noom

urethral sound pradap myaaj weej haay touc samrap pəjriik
 nāj pināt dəmraaj noom

urethrography kaa pināt-mael dəmraaj noom daoy rəsmej qek

urine tək-noom

urticaria kaa paon sbaek yaaj chap, mien phiep riap-smae
 pje saa, dael bandaal qaoy romōeh klap, dael wie
 bañceeq qaoy dəj thaa mien pratekaom

uterine nāy sboun

uterus ഗുട

uvula (កិន្ទ្យា)

vaccinate ប្រកបដោយស្មារតី

vaccination ការ ប្រតិបត្តិការ ប្រដាប់ វ៉ាក់សាំង

vaccine ថ្នាំបង្ការរោគ ស្រ្តីនិងស្រីសាច់រងរោគ
ស្លាប់ ឬ ខ្វះខាត

vacuum လူ့ကာလ (အိန္ဒိယနိုင်ငံလူ့ကာလများနှင့် ခြုံငုံစုစည်း)

[illegible]

vagina ស្រូវ ឈាស

vaginal pack နှင့် ပျော့ပျောင်းမှုရှိစေရန် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး
 နှုတ်ခွံအတွင်းသို့ ထည့်သွင်းသုံးစွဲရသည်။

vagotomy ကာဒီးကတ်လ်လ်ဖြဲလ်ကော «vagus» နီဝ်
«autonomic nervous system» သါလ်ဗွဲကောလီဗျီလီလ်
ကောလ်လ်လီလ်(ကီလ် (ဗ.က. «autonomic nervous
system», «sympathetic nervous system»))

vagus သံသိန် (ပြုစောင့်ညွှန်ကြားစီမံ) <<autonomic nervous system>>

valve နံနစ်: (မြို့ငှက် နာမံနစ်: နေပ' လျော့ ကို ခြုံ ပိတ်
 ဒီ(ကုလ))

vapor ငံ့ငြက်ဗေ

varicose veins රුධිර ධනාන ආශ්‍රිත

vasectomy ការ​រិះ​កាត់​បណ្តាញ​សំ​ទឹក​កាម​ន​ប្រ​ភព

vaso-constrictor ဂ်ၤဂၢ်ဂၢ်ၤ ဂၢ်ၤ ဂၢ်ၤ ဂၢ်ၤ ဂၢ်ၤ
ဗၤ ဂၢ်ၤ ဂၢ်ၤ ဂၢ်ၤ ဂၢ်ၤ

vaso-dilator သံဝေဂဓာတ် (သို့မဟုတ်) သံဝေဂဓာတ်

uterus sboun

uvula kralaet

vaccinate caq tnam baŋkaa rook

vaccination kaa caq tnam baŋkaa rook

vaccine tnam baŋkaa rook psom laeŋ daoy merook slap

rii kraay

vacuum soññekaah (konlaeŋ dael kmien kyal rii qusman)

vacuum extractor pradap dael ceñcuəq pcoəp kbaal tiercoek

somrap qaoy kruupeet cap tieñ tiercoek nuh ceñ nāw

peel mien kaa pibaaq somraal

vagina plew yoonii

vaginal pack sbay bañcoul knoŋ yoonii somrap tup chiem

kraay peel somraal koun

vagotomy kaa kat sasay prasaat "vagus" nāy "autonomic

nervous system" cie thoəmmadaa daəmbəy nāy pyiebaal

dəmbaw krapəh (meel pieq "autonomic nervous system",

"sympathetic nervous system")

vagus sasay prasaat muey nāy "autonomic nervous system"

valve santeəh (douc-cie santeəh tup chiem kom qaoy thaoŋ

kraay)

vapor comhaay

varicose veins sasay chiem paoy

vasectomy kaa weəh-kat yook bompueŋ tāk-kaam ceñ

vaso-constrictor sasay prasaat rii tnam dael beŋruem

sasay chiem

vaso-dialator sasay prasaat rii tnam dael poŋriik

(qaoy thom) sasay chiem

vaso-motor សរសៃ ឬ សាច ឬ ផ្ទាំងនៃសរសៃ (ឱស្សន) ឬ ប (ស្រូបសរសៃស្នាម)

V.D. (venereal disease) រោគស្រី (រោគស្នាម, ប្រេង)

vein សរសៃឈាមខ្មៅ

vena cava សរសៃឈាមខ្មៅ

venipuncture ការចាក់បញ្ចូល ឬ បញ្ចេញ (ឈាម) ក្នុងសរសៃ

ventilation ការបញ្ចេញបញ្ចូលខ្យល់ក្នុងបន្ទប់

ventricle ចំណុះនៃស្លឹកខាងក្រោម

vernix caseosa រំលាយទឹកកកនៅលើស្បែក

vertebrae ឆ្អឹងកង់ (ខ្នង)

vertex ១- កំពូល ២- ផ្នែកខាងលើនៃក្បាល

vertigo ភាពងងឹត, ភាពងងឹតនៃស្បែក, ភាពងងឹតនៃស្បែក

vessel សរសៃ រាងស្លឹក ឬ រាងស្លឹក ឬ រាងស្លឹក ឬ រាងស្លឹក

vial កូនស្លឹក ឬ សរសៃស្លឹកខ្នង

villus, villi សរសៃស្លឹក ឬ សរសៃស្លឹក ឬ សរសៃស្លឹក ឬ សរសៃស្លឹក
ស្លឹកខាងក្រោមនៃស្បែក ឬ ស្លឹកខាងក្រោមនៃស្បែក
នៃស្បែក («mucous membrane») ឬ នៃស្បែក (ម. ក.
«mucous membrane»)

virus វីរុស, បេរោគនៃស្លឹក ឬ ឱស្សន

vital វីរុស ឬ វីរុស ឬ វីរុស

vital capacity ទំហំខ្យល់ វីរុស ឬ វីរុស ឬ វីរុស
ឬ វីរុស ឬ វីរុស ឬ វីរុស

vitamin វីតាមីន, វីតាមីន

vitamin deficiency ស្ថានភាពវីតាមីនខ្វះខាត

vaso-motor sasay prosaat rii tnam dael pogrrik (qaoy thom) rii bejruem sasay chien

V.D. (venereal disease) rook setrey (rook swaay, prameh)

vein sasay chien knaw

vena cava sasay chien knaw thom

venipuncture kaa caq bañcoul rii bañceñ (chien) taam sasay

ventilation kaa bañceñ bañcoul kyal knog bentup

ventricle theet beh-doung pnaek khaay kraem

vernix caseosa runqil tierrook niw peel kaet mook

vertebrae cqey kang (knang)

vertex 1. kompuul 2. pnaek lee niy kbaal

vertigo phiep wai muk, phiep giig-geeg, phiep gongii-gongee

vessel sasay rieq douc bompuey somrap beghou wotthoq riew knog kluen

vial koun daap touc-touc somrap daq quqseet riew

villus, villi soaphiep wotthoq nyaay mien rieq douc room sthat niw knog pueh-wien niy niw lee srateeh sleh ("mucous membrane") klah tiet (mael pieq "mucous membrane")

virus viriis, merook dael touc kraelcey, visaanou

vital dael teeq-tooy niy ciwit

vital capacity tunhum kyal dael qaac bañceñ pii suet baan kraoy kaa daaq deghaem ceul pii suet

vitamin ciwiciet, vitamiiin

vitamin deficiency cunjiit dael kaet mook pii kwah vitamiiin

void បង្អួច, បញ្ចេញ (ទ្រ- ទឹកនោម)

volume មាត្រ, ទំហំ

vomit ឆ្អឹង

vomitus កំឡើង

vulva ឈាតី (អង្គសាតី ស្រ្តី)

waist ចង្កេះ

wakeful រំលឹកនឹកចងចាំ

ward បន្ទប់ស្រាវជ្រាវ ឬ អគ្គនាយកដ្ឋាន

ward round ការពិនិត្យនិងព្យាបាល បន្ទប់ ឬ អគ្គនាយកដ្ឋាន

warm កក់កក់, ក្ដៅក្ដៅ

wash លាង, បោក

water ទឹក

watch ១- គោលការណ៍ ២- មើល

W.B.C. (white blood count) ចំនួនពោលិកាសរសៃឈាម

Wednesday ថ្ងៃពុធ

weight ទម្ងន់

when ពេលណា, ពេលណា

white ពណ៌ស

white cell ពោលិកាសរសៃ

whole ទាំងមូល, ទាំងអស់, ទាំង

whooping cough ឆ្អឹងមាត់

Widal ការពិនិត្យមើលឈាមនិងអ្នកជំងឺស្ទីប៊ីលី
គឺជាបញ្ជីនៃជំងឺគ្រុនកោនេនៃជំងឺស្ទីប៊ីលី
ទាំងចំនួនអង្គបង្កបង្កើនឈាមនោះ

wire ខ្សែទូរស័ព្ទ

with សំបុត្រ, និង

void bonthuu, bañcēñ (qutiehāa - tik-noom)

volume miet, tumhum

vomit kquet

vomitus kamquet

vulva yoonii (qagciēt setrey)

waist caqkeh

wakeful dael keej min lūēq

ward bontup thom samrap nēēq-cumjii knie craen

ward round kaa pināt cumjii nīw knoj bontup mien nēēq-cumjii craen

warm kaq kdaw, qun-qun

wash liej, baok

water tik

watch 1. nielikaa day 2. meel

W.B.C. (white blood count) cumnuen koolikaa saa dael rōēp

Wednesday tjay put

weight tumguēn

when kaal-naa, kaal-pii

white pōe saa

white cell koolikaa saa

whole tēēj-muul, tēēj qah, piñ

whooping cough kqaaq mōēn

Widal kaa pināt meel chiem nīy nēēq-cumjii daembey

piqcaarōnaa pii cumjii krun pūēh-wien daoy rōēp

cemnuen qappaqdiqpaq knoj chiem nuh

wire ksae loohaqtthiet

with cie-muey, nīj

without ទំនិញគ្មាន

word ពាក្យ

worms ព្រូង

wound របួស

wrist កម្រិត

xiphoid ចានខាងស្តាំ

xiphoid process ដុំស្នាមខ្នងទំនិញគ្មាន ចានខាងស្តាំ ចានខាងស្តាំ

x-ray រូបថតកាំរស្មី, រូបថតកាំរស្មី

x-ray film ហ្វីល្ល័ន កាំរស្មី រូបថត

yawn ល្ងាច

yaws ស៊ីស្ទ័រ ប្រាសា

yellow ពណ៌លឿង

yellow fever ស៊ីស្ទ័រ (ពណ៌លឿង)

yolk ពណ៌ (ក្រហម)

zero ល្ងាច

without daoy kmien

word pieq

worms pruun

wound robueh

wrist kaa day

xiphoid mien riəŋ daaw

xiphoid process cəŋ koey dæl niw pnaek khaaŋ coŋ niy

cəŋ santeəh truug

x-ray reiyon qek, reqsmey qek

x-ray film fiil niy kam reqsmey qek

yawn sjaap

yaws cumjii dəmbaw ɲie

yellow poe liəŋ

yellow fever cumjii krun liəŋ

yolk poəŋ krahaam

zero soun

CONCLUSION

In conclusion, a few additional recommendations will be mentioned to promote efficiency and high quality in the production of the technical bilingual dictionary, and several possible future improvements for this particular work, the English-Khmer medical dictionary, will be discussed.

Choosing the Lexicon

The lexicon of a technical bilingual dictionary or of any bilingual dictionary of limited size or scope should be chosen with care and selectivity, whether the dictionary grows out of an already-existing file of words the investigator has collected in the target language along with his normal accumulation of field data, or whether some other list of words in the source language (such as a technical bilingual dictionary of English and a third language) is used as the basic starting point. In selection or deletion of entries it is necessary to always keep in mind the purpose of the dictionary and the needs of the intended users (see page 1). The words in the above-mentioned language file may have been gathered in a haphazard manner and thus may completely neglect certain areas of the language or culture while treating other facets in greater detail than should be included

in a limited dictionary. Robinson (1969:154) suggests methodical ways of eliciting terminology for a dictionary. The lexicon of an already existing dictionary or word list done by someone else may not have been compiled on a solid basis such as a frequency count. It would be necessary to eliminate those words which are obviously meaningless, irrelevant, obsolete, or unnecessary, and add other relevant terms which are missing.²² In short, be critical from the very beginning about the choice of entries for a technical dictionary such as this.

Other Dictionaries

If there are resources such as any other dictionaries available in the language they should be taken advantage of. Even if the dictionary maker has a good speaking knowledge of the language and uses a monolingual approach to elicitation of glosses and composition of definitions, other bilingual dictionaries of the language can be found to be very helpful, although, especially in the case of constructing a technical dictionary such as this one, only a very small proportion of the entries may be found in existing conventional dictionaries, and only rarely will a gloss or definition be able to be used exactly as it is found in another dic-

²²For example, the English-Thai medical dictionary which was the main source for this lexicon contained the word "interact", which has been eliminated, but it did not include the basic anatomical term "bladder".

tionary. The general bilingual dictionary will produce words needed to help explain a particular technical concept to the target-language speaker who is helping compose the definitions. It can also be a source of glosses for abstract words which are difficult to explain but not unique to the particular technical field, such as the word "accurate".

When using other sources in this way it is important not to be too trusting of the other dictionary (Barnhart 1962:180). Every gloss or definition should be worked over and checked with the language assistant very carefully to be certain that the intended meaning is being conveyed.

Filing Target-Language Terms

Even if, as in this case, the dictionary is unidirectional (going only from English to Khmer) and there are no plans for publishing a bi-directional version, it would be very advisable to be building up an Idiom-English dictionary of useful terms, probably on file slips, as one goes along. This would help in the dictionary-making process in at least two distinct ways. It would be easier to relocate a word elicited during the composing of a previous definition which would be very helpful in explaining a later entry to the language assistant, in the case that the dictionary maker has not yet assimilated that word into his own speaking vocabulary. Secondly, it would

be a place to record and refer back to sense discriminations (see page 7) of terms that were entered in the English-Idiom dictionary as multiple glosses, if, as in the case of this work, the sense discriminations are not being included.

Studying their Concepts

There have been ethnolinguistic studies done and materials written on concepts of body parts, disease names, disease diagnosis, and other medically related domains of various languages, such as by Frake, Franklin, and Boteler. Whatever time the dictionary maker is able to spend studying what has been done and especially in doing this type of research himself is to his profit as it would provide him with a very good background or foundation of knowledge before the attempt is made to teach Western anatomical and medical vocabulary and concepts in a practical English-Idiom dictionary such as this one.

Appendices and Illustrations

There are several things which could be added to this bilingual medical dictionary to improve it and make it even more useful to the intended user. A good dictionary often includes appendices and illustrations. This particular dictionary could contain chart-type appendices of certain semantic domains, such as bones or muscles. Two or more full-page drawings of human anatomy, labeled

in both Khmer and English, would help the students find and learn English terms easily and would "illustrate incommensurabilities in segmenting the human body in the two cultures" (Bradley 1965:26). Illustrations included right in the body of the text would be helpful (Malkiel 1962:21). When there is no lexical equivalent for a term referring to a physical object of some sort, one could put a line-drawing with the entry (Bradley 1965:23). An appendix could also be included of drawings of a group of objects in one domain, such as medical instruments, together on one page.

Highly Technical Target-Language Terms

In the case of technical terms referring to medical concepts with which the non-medically-trained person is unfamiliar, this English-teaching dictionary usually glosses with a sentence-type definition explaining the concept in ordinary terminology, even though a Khmer (or French-borrowed) equivalent may exist in the technical vocabulary of a Khmer doctor (see pages 6-9). Although this practice is absolutely necessary for the understanding of the terms, perhaps the researcher could also search out and include the "Khmer" term, with the help of a medically educated Cambodian, so that, in learning the meaning of the English term, the Khmer nursing student could also become familiarized with the previously unknown technical medical lexicon of his own language.

Being conversant in Khmer in the medical field would help the student in the task of applying his or her medical training in a non-Anglophone hospital or clinic.

WORKS CONSULTED

WORKS CONSULTED²³

- Adolph, Paul E. Missionary Health Manual. 3rd ed. Chicago: The Moody Bible Institute, 1964.
- Barnhart, C. L. "Problems in Editing Commercial Monolingual Dictionaries." In Householder and Saporta 1962, pp. 161-81.
- Bleier, Inge J. Maternity Nursing. 2nd ed. Philadelphia: W. B. Saunders Co., 1966.
- Boteler, Bette C. "The Relationship between Conceptual Outlooks and the Linguistic Description of Disease and its Treatment among the Chippewa and/or Cree Indians of the Turtle Mountain Reservation." M.A. thesis, University of North Dakota, 1971.
- Bradley, C. Henry, and Merrifield, William R. "On Constructing Bilingual Dictionaries." Grand Forks, 1965. (Mimeographed.)
- Brewer, Forrest, and Brewer, Jean G. Vocabulario Mexicano de Tetelcingo, Morelos. Mexico, D.F.: Instituto Lingüístico de Verano, 1962.
- Cassell's French-English English-French Dictionary. 5th ed. New York: Funk and Wagnalls Co., 1951.
- Chavarria-Aguilar, O. L., and Penzl, Herbert. "Lexicographical Problems in Pashto." In Householder and Saporta 1962, pp. 237-47.
- Cooley, Donald G., ed. Better Homes and Gardens Family

²³Due to lack of foresight the author does not have bibliographical information on some of the references which were consulted while compiling the dictionary in Cambodia but are now unavailable, including the English-Thai medical glossary from which the basic lexicon was taken, another English nurses dictionary, another French-Khmer dictionary, several Khmer-language books such as a baby-care manual, a first-aid book, high-school anatomy texts, a layman's medical guide, a high-school text on reproduction, and a large English-language anatomy book for medical students.

- Medical Guide. New York and Des Moines: Meredith Press, 1966.
- Cernyn, William S. "Comments." In Householder and Saporta 1962, pp. 273-75.
- Delgaty, Colin G. Vocabulario Tzetzil de San Andres, Chiapas. Mexico, D.F.: Institute Lingüístico de Verano, 1964.
- Department of State. Cambodian-English Glossary and English-Cambodian Glossary. Washington, D.C.: U.S. Government Printing Office, 1975.
- Dictionnaire du Français Contemporain. Paris: Librairie Larousse, 1971.
- Frake, Charles O. "The Diagnosis of Disease among the Subanun of Mindanao." American Anthropologist 63 (February 1961):113-32.
- Franklin, Karl J. "Kewa Ethnolinguistic Concepts of Body Parts." Southwestern Journal of Anthropology 19 (Spring 1963):54-63.
- Gregerson, Kenneth J. "Tongue-Root and Register in Mon-Khmer." Paper presented at the First International Conference on Austroasiatic Linguistics, Honolulu, Hawaii, January 2-6, 1973.
- Harrell, Richard S. "Some Notes on Bilingual Lexicography." Grand Forks, 1965. (Mimeographed.)
- Haas, Mary R. "What Belongs in the Bilingual Dictionary?" In Householder and Saporta 1962, pp. 45-50.
- Henderson, Eugénie J. A. "The Main Features of Cambodian Pronunciation." Bulletin of the School of Oriental and African Studies 14 (no date):149-74.
- Householder, Fred W., and Saporta, Sol, eds. Problems in Lexicography. Baltimore: Indiana University Research Center in Anthropology, Folklore, and Linguistics, 1962.
- Huffman, Franklin E. Modern Spoken Cambodian. New Haven: Yale University Press, 1970.
- _____. Cambodian System of Writing and Beginning Reader with Drills and Glossary. New Haven: Yale University Press, 1970.
- Iannucci, James E. "Meaning Discrimination in Bilingual

Dictionaries." In Householder and Saporta 1962, pp. 201-16.

Jacobs, Judith. Introduction to Cambodian. London: Oxford University Press, 1968.

Jenner, Philip N. Khmer Phonemes and Syllables. Honolulu: University of Hawaii, 1966.

Johnsten, Dorothy F. Total Patient Care. St. Louis: C. V. Mosby Co., 1964.

Kilham, Christine. "Bilingual Dictionaries." Kivung, Journal of The Linguistic Society of Papua and New Guinea 4 (April 1971):34-49.

Larousse pour les Débutants. Paris: Librairie Larousse, 1968.

Malkiel, Yakov. "A Typological Classification of Dictionaries on the Basis of Distinctive Features." In Householder and Saporta 1962, pp. 3-24.

Malone, Kemp. "Structural Linguistics and Bilingual Dictionaries." In Householder and Saporta 1962, pp. 111-18.

Martin, Marie A. "Le Dialecte Cambodgien Parlé à Tatey, Massif des Cardamomes." Asie du Sud-Est et Monde Insulindien 6 (October 1975):71-79.

Martin, Samuel E. "Selection and Presentation of Ready Equivalents in a Translation Dictionary." In Householder and Saporta 1962, pp. 153-59.

Nida, Eugene A. "Analysis of Meaning and Dictionary Making." IJAL 24 (October 1958):279-92.

Noss, Richard, and Im Proum. Cambodian Basic Course. Washington, D.C.: Foreign Service Institute, 1966.

Nouveau Petit Larousse. Paris: Librairie Larousse, 1970.

Preap Sok. English-Khmer Dictionary. 2nd ed. Khmer Republic: By the Author, 1975.

Price, Alice L. The American Nurses Dictionary. Philadelphia: W. B. Saunders Co., 1949.

Robinson, Dow F. Manual for Bilingual Dictionaries. 3 vols. Santa Ana: Summer Institute of Linguistics, 1969.

Summer Institute of Linguistics. Field Worker's Medical Manual. 2nd ed. Mexico, D.F.: Instituto Lingüístico de Verano, 1973.

Sutton, Audrey L. Bedside Nursing Techniques. Philadelphia: W. B. Saunders Co., 1964.

Swanson, Donald C. "Recommendations on the Selection of Entries for a Bilingual Dictionary." In Householder and Saporta 1962, pp. 63-77.

Tep Yok and Thao Kun. Petit Dictionnaire Français-Khmer. Phnom Penh: Librairie Phnom Penh, 1967.

Thomas, David D. "A Note on the Branches of Mon-Khmer." In Mon-Khmer Studies IV, pp. 139-41. Edited by David D. Thomas and Nguyen Dinh-Hoa. Carbondale: Center for Vietnamese Studies and Summer Institute of Linguistics, 1973.

Thompson, Eleanor Dumont. Pediatrics for Practical Nurses. Philadelphia: W. B. Saunders Co., 1965.

Tietze, Andreas. "Problems of Turkish Lexicography." In Householder and Saporta 1962, pp. 263-72.

Webster's New World Dictionary of the American Language, College Edition. Cleveland and New York: The World Publishing Co., 1957.

Werner, Oswald. "Semantics of Navajo Terms." IJAL 31 (January 1965):1-7.

Winternitz, M. A History of Indian Literature. Calcutta: University of Calcutta, 1959.

Other SIL/UND theses available on Southeast Asian languages:

A Reconstruction of Proto-Mnong, by Henry F. Blood. 1966.

A Phonological Reconstruction of Proto-East-Katui, by Dorothy M. Thomas. 1967.

A Grammatical Sketch of Brao, A Mon-Khmer Language, by Charles E. Keller. 1976.

An Overview of Stieng, by Vera G. Miller. 1976.

These and other similar publications may be obtained from:

Summer Institute of Linguistics
Mainland Southeast Asia Branch
Box 2270, Manila, Philippines

or

Summer Institute of Linguistics
Huntington Beach CA 92648
USA

DATE DUE

DEMCO 38-297